

మార్కు సుబుమ్ కబుర్

మార్కు రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జెతిన్చి రిసా యోహాను సాట్టు కెర్తిసి
(మత్త 3:1-12; లూకా 3:1-9,15-17; యోహా 1:19-28)

1 *దేముడుచొ పుత్తుసి జలో యేసుక్రీస్తుచి† సుబుమ్ కబుర్ ఇసి మొదొల్ జతయ్.

2 ‡దేముడుచ కబుర్ సంగిలో యెసయా పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగిడ్లి రితి జర్గు జలి.

“ఈందె, తుక వాట్ తెయార్ కెరయ్తి రితి, అంచొ బారికి జతో ఎక్కిలోక తుచి కంట అగ్గె తెద్రయిందె”

మెన,

3 అన్నె,

“ఎక్కిలో అంచొ బారికి రితో జా, అంచి అవాడ్ రితో జా, ‘ప్రబుకయ్ వాట్ చెంగిల్ కెరు. జోక వాట్ తిన్నగ కెర్లి రితి తుమ్ ఎత్తిజిన్ బుద్ది ఆననా’ మెన, బయిలె ప్రదేసిమి తా కేక్ గల సాట్టు కెరెదె”

మెన, రెగిడ్లి కొడు.

4 ఈంజేవ్ కొణొ కీసి నెరవెర్చుప జల మెలె, బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను మెలోసా బయిలె బార్ జా బులుక దెర కెర, “తుమ్చి పాపల్చి రిసా తుమ్ పెట్టి దుకుమ్ జా, పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా,

* 1:1 1:1 అప్పె తెంతో జోక ‘దేముడు’ మెన రెగుడుమ్దె. † 1:1 1:1 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దొర్కు కెర్లి రచ్చనచి కొడు. అమ్చ పాపల్ జో చెమించుప కెర్తిన్చి రిసాచి కబుర్. యేసుయి దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జలిన్చి కబుర్. జో అర్చితుమ్ జా పాపల్ గెచ్చయ్లి రిసా నంపజల మాస్సుల్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితి అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలిన్చి కబుర్. ‡ 1:2 1:2 ‘జోచ కబుర్లు సంగిలస’ మెలె, పూర్ణుమ్ తెంతో కక్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు నిసాన, జోచ కబుర్లు మాస్సుల్క జేవ్ సంగితి రిసా, జోచి అత్తుసక్తి జోవయింక దెయెదె.

దేముడు తుమ్చి పాపుమ్ చెమించుప కెర్తి గుర్తుక, తుమ్ బాప్తిసుమ్ నజన.” మెన సాట్పు కెర్తె తిలన్.

5 యోహాను ఇసి కెర్తె తతికయ్, యూదయ మెలి జా ప్రదేసిమ్చ ప్రెజల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జా ప్రదేసిమ్చి కీయెరూసలేమ్ మెలి వెల్లి పట్టుమ్చ ప్రెజల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్, జోతె జా బయిలె జా కెర, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా, ఎదార్దుమ్ తెన్ ఒప్పున సంగ కెర, యోర్దాను మెంతి ఒత్తచి గడ్డె, జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల.

6 యోహాను కీసా తిలో మెలె, ఒంటచ రోమల్చ పాలల్ గలన, చామ్ తెన్ కెర్లి పట్కు కెరంటి బందన, డొంగైచి ఒండార్ తేల్, చిట్కుల్ కత్తోసా.

7 కిచ్చొ మెన యోహాను బోదన కెర్తె తిలన్ మెలె, “అంచి పట్టి అన్నెక్టొ జెతయ్, అంచి కంట జోక అదికారుమ్ ఒగ్గరి. ఆవ్ వంపొ జా జోచ పట్టొతచ జోడ్డుతచ వాలివొ యిప్పుక జలెకు అంక విలువ నాయ్.

8 ఆవ్ జలె, పానితె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెతసి, గని అప్పె జెతోసా జలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తుతె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెదె” మెన సాట్పు కెర్తె తిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్సిసి

9 తెదొడి ఏక్ దీసి, యేసు గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచి నజరేతు గవ్వి తెంతొ ఉట్ట జా కెర, ఒత్త యోర్దాను గడ్డె యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్లొ.

10 యేసు పాని తెంతొ బార్ జలి బేగి యోహాను కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు, పార్వ పిట్టచి రితి జా, ఉత్త జా యేసుచి ఉప్పిరి టీవొ జలి.

11 అన్నె, “తుయి అంచొ పైమ తిలో పూత్తు. తుచి రిసా అంక సర్దనంతొసుమ్” మెన పరలోకుమ్ తెంతొ సంగిలిన్చి అవాడ్ అయ్లి.

§ 1:5 1:5 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ యూదుల్క ఒగ్గర్ ముక్కిమ్ జయెదె. కిచ్చొక మెలె, ఒత్త దేముడుచి గుడి తయెదె. ఒండి బూలోకుమ్క ఎక్కి ఒత్తయ్ జోవయించి దేముడుచి గుడి తయెదె.

సయ్తాన్చి అత్తి యేసు పరిచ్చ జా జిన్లసి
(మత్త 4:1-17; లూకా 4:1-15)

12 దస్సి జలి బేగి, కో నెంజిలి బయిలె యేసు గెతి రితి, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోక పెలవ నిలన్.

13 యేసు ఒత్త దొన్ని విసా దీసల్ తతికయ్, సయ్తాన్ జోక పాపుమ్ కెరవుక ఉచర్లన్. ఒత్త రితయ్ జంతువుల్ తిల. దేముడుచి దూతల్ జా కెర, యేసుక సావైచన కెర, సుక్కుమ్ కెర్ల.

14 జా పొది, బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను జేలి జలో. జో యోహాను జేలి జలి పిమ్మట్, యేసు, దేముడు జలో అబ్బోన్చి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర కెర, బుల బుల, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె అన్నె ఉట్ట అయ్లన్.

15 “*దేముడుచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జెతిన్క రకితి కాలుమ్ పూర్తి జా అస్సె. దేముడుచి రాజిమ్ పాసి జా అస్సె. జాచి రిసా, తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా. పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా, సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజా” మెన బోదన కెర్తె తిలన్.

చెత్తర్జిన్ సిస్సుల్క యేసు నిసాన బుకార్లిసి

16 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి నముద్రుమ్చి గట్టుతె ఇండితె తా, సీమోనుక చి అంద్రెయ మెలో సీమోనుచో బావోన్క దెకిలన్. జేవ్ దొగుల గడ్డె వల గల్తె తిల. జేవ్ మొస్స దెర్లస.

17 జలె, యేసు జోవయింక దెక, “తుమ్ అంచి పట్టి జా, చి మాస్సుల్ అంక నంపజతి రిసా, జోవయింక తుమ్ అంచితె కడ ఆన్తి రితి తుమ్క సికడిందె” మెన సంగిలన్.

18 ఇసి సంగ బుకార్లి బేగి, జేవ్, జోవయించ వలల్ ముల దా కెర, జోచి పట్టి గెచ్చ, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

19 ఒత్త తెంతో అన్నె ఇదిల్ దూరి గెచ్చ కెర, జెబెదయి మెలో ఎక్కిలోచ దొగుల వుత్తర్సుల్క యేసు దెకిలన్. వెల్లోచి నావ్ యాకోబు,

* **1:15 1:15** మత్తయి మెలో యేసుచ సిస్సుడు రెగిడ్డి రితి, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ యేసు తెన్ పాసి జా అయ్లోన్చి కబుర్, ఈంజ. మత్తయి 3:2,3.

బావోనీచి నావ్ యోహాను. జేవ్ దొగుల జోవయించి దోనితె వెన తా, చిరి జల వలల్ చెంగిల్ కెర్తె తిల.

20 జోవయింక దెకిల్ బేగి, యేసు జోవయింక బుకార్లన్. జెబెదయి మెలో జోవయించొ అబ్బొనక, జోవయింతె కూలి కెర్తెనక కి దోనితె ముల దా, జేవ్ దొగుల బావుడ్లు జోచ సిస్సుల్ జతి రితి యేసుచి పట్టి గెల.

**బూతుమ్ దెర్లొ మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి
(లూకా 4:31-37)**

21 జలె, యేసు, జేవ్ సిస్సుల్ తెన్ కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె బెద గెల. అన్యెక్ †సెలవ్ కడన్లి దీసి, దేముడుక బక్తి కెర్తి యూదుల్చి ఒత్తచి నబ గెరి గెచ్చ, తెడి పెన కెర, యేసు బోదన కెరుక దెర్లన్.

22 మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన కెర్తి రితి నాయ్, గని దేముడు దిలి అదికారుమ్ తెన్ యేసు సొస్టుమ్ బోదన కెర్లన్, చి ఒత్త తిల మాన్సుల్ బలె ఆచారిమ్ జల.

23 తెదొడి జేవ్ తిలి నబగేరి బూతుమ్ దెర్లొ ఎక్కిలో డీసిలో.

24 జో జలె “ఓ నజరేతు గవ్వెచొ యేసుప్రబు, అమ్చి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అమ్క పాడ్ కెరుక జా అస్సిన్ గే? తుయి కొన్సొ గే జాని. దేముడుచి ‡సుద్ది తిలోసా, తుయి.” మెన కేక్ గలో.

25 యేసు, జలె, “తుక్లె తా ఇన్నెక ముల దా గో!” మెన జో మాన్సుక దెర్లి బూతుమ్క గోల కెర్లన్.

26 బూతుమ్ జో మాన్సుక అద్దుర్ కెర దా, గట్టిజ ఒర్నవడ కెర, జోక ముల దిలో.

† **1:21 1:21** ఎత్తి సెస్వర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ నబ గెరలె గెచ్చ, దేముడుచి కొడొ నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోష’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వలెల మాన్సుల్ ప్రైజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్తెనచి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అవ్వె ఉచర అస్తి. ఇన్సె, దొన్సి ఎన్నులు కొడ్డిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తతి. ‡ **1:24 1:24** దేముడు తెద్రయేలో క్రీస్తు, రచ్చించువ కెర్లసా

27 జర్గు జలిసి ఎత్కిజిన్ దెక ఆచారిమ్ జా, “అబ్బురేయ్య! ఈంజ కెద్ది అదికారుమ్ తిలి బోదన. నొవి రగుమ్. బూతల్క కి అదికారుమ్ తెన్ ఈంజో ‘గో!’ మెన సంగిలె, జా సూన, ఈంజో సంగిల్ రితి ఉట్ట గెతతి!” మెన బమ్మ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగన్.

28 జా దీసి తెంతో, జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె, కేనె ఒత్త, యేసుచి రిసా ఎత్కిజిన్ సూన్.

29 బూతుమ్ దెర్లొసాక చెంగిల్ కెర్లి బేగి, నబ గెరి తెంతో బార్ జా ముల కెర, యాకోబు చి యోహాను తెన్ యేసు బెద గెచ్చ, సీమోను చి అంద్రెయ చి గెరి గెల.

30 జలె, గెరి పెసిలె, సీమోనుచి అత్తన్ జొర్లొ సేడ నిజ అస్సె. దస్సి అస్సె మెన దెక కెర, సిస్సుల్ యేసుక సంగిల.

31 యేసు జాచి పాసి జా కెర, ఆతు దెర ఉట్టయ్తికయ్, జొర్లొ జాక ముల దిలి, చి చెంగిల్ జలి, జా మంతిరి గెరి తిలసక సవైచన ఎత్కి కెర్లి.

ఒగ్గర్జిన్ బాద తిలసక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

32 జా దీసి సాంజ్ జతికయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జబ్బుల్ తిలసక కి, బూతుమ్ దెర్లనక కి యేసుతె ప్రెజల్ కడ ఆన్.

33 జా పట్టుమ్చ ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ జా గెర్చి వీదె బెర జా, గుమ్ముమె టీవొ జా తిల.

34 జోవయింతె రగరగాల్చ జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్లన్, ఒగ్గర్ బూతల్క ఉడడ గెలన్. గని జో కొన్సొ గే బూతల్ చినిలి రిసా, జా గుట్టు బార్ కెర్తు నాయ్ మెన, జేవ్ బూతల్ లట్టుబుక సెలవ్ నే దిలో.

35 అన్నెక్ దీసి, రాతి నే పాయితె ఒగ్గర్ అందర్ తత్తయి, యేసు ఉట్ట కెర బార్ జా, కో నెంజిలి టాన్తె గెచ్చ, ప్రార్దన కెరుక దెర్లన్.

36 ప్రార్దన కెర్తె తతికయ్, సీమోను, జో తెన్ తిలస కి, యేసుచి పట్టి జా చజన,

37 జోతె పావ కెర, “ఇన్నెచ మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ తుక చజితతి” మెన యేసుక సంగితికయ్,

38 జో, “జొప్పు, ఈంజ ప్రాంతుమ్తెచ అన్నె గవ్వెలె గెచ్చుమ, ఆవ్ ఒత్త కి బోదన కెర్తె రిసా. జాకయ్ బార్ జలయ్,!” మెన యేసు సంగిలన్.

39 జలె, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ ఎత్కితె బుల బుల, ఒత్తచ యూదుల్చ నబ గెరలె బోదన కెర్తె తిలన్, చి మాన్సుల్క దెర్ల బూతల్క ఉదడ గెల్తె తిలన్.

వెల్లి రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మత్త 8:1-4; లూకా 5:12-16)

40 జా పొది, వెల్లి రోగి ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, సెర్ను సేడ, “తుక ఇస్టుమ్ తిలె, తుయి అంక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెరుక తెర్పి.” మెన బతిమాల్పా జా జోకర్తికయ్,

41 యేసు కన్యార్ముమ్ జా, ఆతు చంప కెర, జోక చడ, “అంక ఇస్టుమి. తుయి చెంగిల్ జా సుద్ది జా” మెన సంగిలన్.

42 వెల్లి రోగుమ్ బేగి జో మాన్సుక ముల దిలి, చి చెంగిల్ జా సుద్ది జలన్.

43-44 తెదొడి యేసు జోక, “జర్గు జలిన్చి రిసా కక్క సంగు నాయ్, గని దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, ఒత్త సేవ కెర్తె పూజరితె గెచ్చ, తుయి చెంగిల్ జలిసి జోక దెకవ, తుయి చెంగిల్ జా సుద్ది జలిసి ఎత్కిజిన్క రుజ్జు దెకయ్తి రితి, మోసే పూర్గుమ్చొ సంగిలి కానుక దేసు” మెన యేసు ఆడ్ర దా జోక సంగిలన్.

45 గని, “కేనె ఒత్త సంగు నాయ్” మెన యేసు సంగ తిలె కి, జో మాన్సు బార్ జా ఉట్ట గెచ్చ కేనె ఒత్త సంగుక దెర్లన్. జర్గు జలిసి జో దస్సి ఎత్కిజిన్క సూనయ్తికయ్, ‘కేన్ పట్టుమ్తె ఇస్టుమ్ అయ్లి

§ 1:43-44:1:43-44 వెల్లి రోగిచి వెల్లి రోగుమ్ గెలె, ‘సుద్ది జలన్’ మెన తెదొడచ యూదుల్ సంగితె తిల. కిచ్చొక మెలె, ఏక మాన్సుక వెల్లి రోగుమ్ తిలె, ‘జో గవ్వె తంక గార్’ మెలి రితి, ‘జోచి బబ్బు డేచ అమ్కయ్ దెరెదె’ మెలి రితి బియె కెర గవ్వె తెంతో ఉదడుల. దేముడుచి దయచి రిసా వెల్లి రోగుమ్ పూర్తి గెలె, ‘సుద్ది జలి’ మెన గవ్వె అన్నె పెనడుల.

రితి ఎదార్దుమ్ పెనుక నెంజె' మెన, యేసు జా బయిలె తాఁ గెలో. ఒత్త జా బయిలె తతికయ్, చెత్తర్ దిక్కుల్ తెంతో కి, ప్రెజల్ జోతె బెర గెతె తిల.

2

ఉట్టుక నెత్తిర్లో రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లన్

(మత్త 9:1-8; లూకా 5:17-26)

1 సగుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డో, యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె అన్నె బుల జెతికయ్, జో 'గెరి అస్సె' మెన సూన కెర,

2 ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోతె బెర అయ్ల. బెర అయ్లి రిసా, జోచి గదితె కి, గుమ్ముమె కి, అన్నె కక్క టాన్ నాయ్.

జలె, యేసు జనాబ్ క దేముడుచి* బోదన కెర్తె తతికయ్,

3 వాతుమ్ జొర్లో తెన్ తిలోసా ఉట్టుక నెత్తిర్లో మాన్సు ఎక్కిలోక, చెత్తర్జిన్ యేసు తిలిన్తె కడ ఆన్ల. జో మాన్సుక కడ ఆన్లనతె తిల చెత్తర్జిన్ జోక జోచి అంతుర్నొ తెన్ వయ్ ఆన తిల.

4 జలె, జో రోగిక యేసుతె పాసి కడ ఆనుక చజలె కి, బెర్ల జనాబ్చి రిసా నెత్తిర్. జోచి పాసి జెంక నెత్తిర్లి రిసా, జో తిలి గదిచి ఉప్పిర్ ఒర్నెచి వెల్లి బొరొ కెర, జో ఎంగ్ల తిలి అంతుర్నొ తెన్ జో రోగిక జా బొరొ వాట్ ఉత్తవ దా, యేసుచి పాసిక పావడ్ల.

5 జలె, 'కడ ఆన ఉత్తవ తిల జేవ్ మాన్సుల్ నంప తెన్ అస్తి' మెన యేసు రుజ్జు దెక కెర, ఉట్టుక నెత్తిర్లో జో రోగిక దెక, "ఓ పూత్తు, తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్తి" మెన సంగిలన్.

6 జలె, మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన సగుమ్జిన్ ఒత్త వెన అస్తి. యేసు సంగిలినీ జేవ్ సూన కెర బమ్మ జా,

7 "ఈంజొ మాన్సు కీసా జా లట్టబ్తయ్! ఇసి లట్టబ దేముడుచి విలువ కడ పాపుమ్ కెర్తయ్! దేముడు ఎక్కిలోక పిట్టవ, కో కి పాపల్ చెమించుప కెరుక నెత్తిర్లి!" మెన, జోవయించి పెట్టి ఉచరన్ల.

* 2:2 2:2 ఇన్యెక 'సుబుమ్ కబుర్' కి మెనుక జయెదె.

8 జోవయించి పెట్టి తిలి అన్మానుమ్ యేసు జోచి ఆత్మతె బేగి చిన కెర, “తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక దస్సి అన్మానుమ్ తియంతసు?

9 ఉట్టుక నెతిర్లో ఈంజో మాన్సుక ‘తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్తి’ మెన సంగుక సుల్లు గే, ‘ఉట్టు, తుచి అంతుర్నొ వయన ఇండు’ మెనుక సుల్లు గే?

10 జలె, †మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లయ్ అంక, ఈంజయ్ లోకుమ్తె కి పాపల్ చెమించుప కెర్తి అదికారుమ్ అస్సి మెన రుజ్జు దెకయిందె, మెన జేవ్క సంగ కెర, ఉట్టుక నెతిర్లో జో మాన్సుక అన్నె దెక కెర,

11 ‘అల్లె, తుయి ఉట్టు, తుచి అంతుర్నొ వయన ఇండ గెరి గో, మెన తుక ఆవ్ సంగితసి!’ ” మెన యేసు సంగిలన్.

12 బేగి, జోమాన్సు ఉట్టు కెర, జోచి అంతుర్నొ ఉక్కుల వయన, జేవ్ ఎత్తిజిన్చి మొక్కె ఇండుక దెర, బార్ జా కెర, ఉట్టు గెలన్. ఇసి జర్గు జలి రిసా, ఒత్త బెర తిలస ఎత్తిజిన్ ఆచారిమ్ జా, “ఇస కమొ అమ్ కెయ్య దెకుక నాయ్. ఆజి దెకిలమ్” మెన, దేముడుక గవురుమ్ సంగిల.

లేవీ మెలో సిస్తు నజితోసాక యేసు బుకార్లిన్
(మత్త 9:9-13; లూకా 5:27-32)

13 యేసు అన్నె బార్ జా, ‡సముద్రుమ్చి జా గాడుచి ఒడ్డుతెచి వాట్ గెలన్. ఒత్త ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోతె బెర జెతికయ్, జోవయింక బోదన కెరుక దెర్లన్. బోదన కెర కెర,

14 అన్నె ఇదిల్ దూరి గెలె, § సిస్తు నజితి గెరి ఒత్త వట్టి అస్సి. జా

† 2:10 2:10 ‘మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా’ మెన పొర్ని ప్రమానుమ్తె రెగిడ్డి తెంతో జా కోడు కచి రిసా నావ్ తయెదె మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ‘తెద్దయిందె’ మెన సంగ తిలో ‘క్రీస్తు’ మెలో దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తోసాక ఈంజ అన్నెక్ నావ్ తయెదె; జా నావ్చి అర్దుమ్ వండితుల్ కెరనైకి, యేసుక ‘జొయ్య’ మెన ఒప్పునుక నెన ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుల.

‡ 2:13 2:13 ఇత్తల్ జా గాడు సముద్రుమ్చి రితి రూండు తయెదె. § 2:14 2:14 ‘సిస్తు’ మెలె, జా దేసిమ్క ఆక్రమించుప కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి వాట డబ్బుల్. జా ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ సిస్తు నజితనక యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకుల; వేర ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ జా డబ్బుల్ నజితతిచి రిసా కి, జేవ్ కెర్త మోసిమ్లుచి రిసా కి.

గెరితె అల్పాయి మెలో ఎక్కిలోచో లేవీ మెలో పుత్తుసి ఎక్కిలో వెన అస్సి. యేసు జోక దెక కెర, “అంచి పట్టి జా, అంచో సిస్సుడు జా” మెన జోక బుకార్లన్. బుకార్లి బేగి, జో ఉట్ట, యేసుచి పట్టి గెలన్.

15 జలె, లేవీయింతె యేసు అన్నిమ్ కంక గెలన్. జోతె అన్నిమ్ కంక మెన యేసు సిస్సుల్ తెన్ వెన తతికయ్, జో తెన్ జా దేసిమ్చ నిస్కారుమ్ కెర్ల ఒగ్గర్జిన్ బెద వెన తిల. కొన్న మెలె, సిస్టు నజీతన కి, సీతి రితి నే కెర్లన కి సగుమ్జిన్, దస మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ యేసుచి పట్టి గెచ్చ ఒత్త తిల.

16 జలె, *పరిసయ్యుల్ తెన్ బెదిత మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన సగుమ్జిన్ తిల. ‘సిస్టు నజీతన తెన్, సీతి నెంజిలన తెన్ యేసు వెన కతయ్’ మెన జేవ్ మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన దెక కెర, “సిస్టు నజీతన తెన్, పాపుమ్ సుదల్ తెన్ ఈంజో కిచ్చొక కతయ్?” మెన యేసుచ సిస్సుల్క పుసిల.

17 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ పుసిలిసి సూన కెర, యేసు జోవయింక దెక, “జబ్బు తెన్ అస్సుమ్ మెన చినల్లనక డాక్టర్ అవ్సురుమ్, గని జబ్బు నెంజిలనక డాక్టర్ అవ్సురుమ్ నాయ్. జలె, పాపుమ్ సుదల్ ఆమ్ మెన చినంతనకయ్ బుకార్క ఆవ్ అయ్లయ్, గని ఆమ్ పున్నిమ్ సుదల్ మెన ఉచరంతనక బుకార్క నాయ్” మెన యేసు సంగిలన్.

చువ్వె తతిన్చి రిసా ప్రెజల్ యేసుక పుసిలిసి
(మత్త 9:14-17; లూకా 5:33-39)

18 బాప్తైసుమ్ దెతె తిలో యోహానుచ సిస్సుల్ కి, పరిసయ్యుల్ కి చువ్వె తతికయ్, ప్రెజల్ సగుమ్జిన్ యేసుతె జా కెర, “యోహానుచ సిస్సుల్, పరిసయ్యుల్చ సిస్సుల్, చువ్వె తంక అలవాట్, గని తుచ సిస్సుల్ చువ్వె తత్తి నాయ్. కిచ్చొక?” మెన జోక పుసిల.

* 2:16 2:16 పరిసయ్యుల్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన, సద్ధాకయ్యులు యూదుల్క ముక్కిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జవుల. ఎత్తిక వెల్లెల పూజ్ఘు తెన్ యూదుల్చి వెల్లి నవతె వెనుల. జేవ్ పొదులె ముక్కిమ్క జెవ్వి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నిదానుమ్ ప్రెజల్క సికడుక.

19 ఇసి పునీతికయ్, యేసు జోవయింక, “కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమి పెండ్లిఉబేడో తిలె పొది పెండ్లి విందుతె బుక్కార్లన చువ్వె తవుల గే? నాయ్! జలె, పెండ్లిఉబేడో జోవయించి నెడిమి తతి ఎదిలి సేంపుక జేవ్ చువ్వె తంక బెదె నాయ్. నర్ద తెన్ తవుల.

20 జలె, పెండ్లిఉబేడోచి పచ్చెన జలసచి నెడిమి తెంతో జోక దెర వేరతె కడ నిలె, జేవ్ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల.

21 “అన్నె, పొర్ని పాలుమ్ చిరి జా తిలెగిన, మాసికచి రిసా నే కేడయ్లి నే కేడ్తె నోవి గండ కో జాన్ల మాన్సుల్ గల్తి నాయ్. ఏక్ వేల, దస్సె, తొలితో నే కేడ్తె నే కేడయ్తె గల తిలెగిన, జా ఒండి పాలుమ్ కేడ్తె, జా మాసిక కడెదే. మాన్సు జా పాలుమ్ గలన్లె, అప్పు జలి పొర్ని బట్ట నోవి బట్టచి మాసిక బెదయ్లి కుటు సొడి చిరి జయెదె, చి అగ్గెచి కంట వెల్లి బోరో జయెదె.

22 “పిమ్మట్, పొర్నిచి కాయ తెన్ ఒత్త నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ సువెతి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కాయ పొర్ని జలి రిసా, జాచితె నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ సువెతిగిన, జా పులుక నెతిరి రిసా, జా రస్సుమ్ పొంగుప జలె పొది జా కాయ పుట్టెదె, జా రస్సుమ్ సూయె జయెదె. దస్సి, కాయ, రస్సుమ్, దొన్ని కి పాడ్ జా గెచ్చుల. జాకయ్, నోవి ద్రాచ రస్సుమ్క నోవి కయల్ అవ్సురుమ్.” మెన జోక పునీతి మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

పండితుల్ యేసుక గోల కెర్లిసి

(మత్త 12:1-8; లూకా 6:1-5)

23 జా పొదులె, †ఏక్ సెలవ్ కడన్లి దీసి, యేసుచి సిస్సుల్ పంటో పికిలి బుయె వాట్ గెతె తిల. వాట్ సొడి పికిలి పంటోచ ఎన్నులు

† 2:23 2:23 ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ నబ గెరలె గెచ్చ, దేముడుచి కొడో నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోష’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పైజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్తినచి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అవ్వె ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తతి.

దొన్ని జోచ సిస్సుల్ కోడ కయల.

24 జేవ్ సిస్సుల్ ఎన్నులు కోడ్లిసి, జలె, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ దెక కెర, 'జేవ్ దస్సి కెర్లిసి కామ్ కెర్లి రితి జతయ్' మెన, "ఈందె, సెలవ్ కడన్లి దీసి కెరుక నాయిమ్ నెంజిలిసి కిచ్చొక తుచ సిస్సుల్ కెర్తతి?" మెన యేసుక గోల కెర్ల.

25 యేసు జోవయింక, "‡దావీదు పూర్గుమ్చొ జో తెన్ తిలస, చూ కెర్తికయ్ కిచ్చొ కెర్ల గే తుమ్ కెయ సదు కెర్పు నాయ్ గే?"

26 మెలె, అబ్రాతారు మెలోసా ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా తిలి కాలుమ్, దేముడుచి గుడి తెడి దావీదు పెన కెర, దేముడుచి గుడిచ పూజర్లు దేముడుక అర్పితుమ్ దిల పోడియె వెంటన, పూజర్లు కంక జయెదె గని అన్నె కో కి కంక నెంజె మెన జాన్లె కి, జో తెన్ తిలసక వంట దా, జోవయింతెన్ కయల!" మెన జేవ్ పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలన్. జోవయింక అన్నె,

27 "సెలవ్ కడన్లి దీసి మాన్సుల్క ఒగ్గర్ ఏలుప కెర్తు మెన నాయ్, గని మాన్సుల్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ దేముడు సెలవ్ కడన్లి దీసి దిలన్.

28 జలె, సెలవ్ కడన్లి దీసిచి ఉప్పిరి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక అదికారుమ్ అస్సె" మెన పరిసయ్యుల్క యేసు జబాబ్ దిలన్.

3

ఆతు లంబ గెలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మత్త 12:9-14; లూకా 6:6-11)

1 తెదొడి జా కెవర్నహూమ్ పట్టుమ్తె యూదుల్చి సబ గెరి యేసు అన్నె గెచ్చు, పెన, కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, ఆతు లంబ గెలోసా ఎక్కిలో ఒత్త అస్సె.

‡ 2:25 2:25 దావీదు ఒగ్గర్ పూర్గుమ్ యూదుల్క రాసొ జా తిలన్. యేసు జోచి సెకుమ్తె జెర్మిలన్. అబ్రాహామ్ తెన్, అన్నె దొగుల తీగ్ల తెన్, దావీదుక 'ముక్కిమ్చొ పూర్గుమ్చొ' మెనుల.

2 జలె, 'బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి యేసు జో మాన్సుక చెంగిల్ కెరెదె గే నాయ్ గే' మెన దెకుక మెన, వెల్లెల మాన్సుల్ రకితె అస్తి. 'జోక చెంగిల్ కెర్లెగిన, సెలవ్ కడన్లి దీసి కామ్ కెర్లి రితి జయెదె, చి యేసుక నేరిమ్ వయడుక జయెదె' మెన ఉచర అస్తి.

3 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి రకితె తతికయ్, యేసు జో ఆతు లంబిలోసాక దెక, "ఇత్తల్ జే!" మెన సంగ కెర,

4 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ క దెక, "*సెలవ్ కడన్లి దీసి ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెరుక నాయిమ్ గే, గార్ కెరుక నాయిమ్ గే? జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించువ కెరుక గే, జోక మార గెలుక చెంగిల్ కి?" మెన జోవయింక పుసిలన్. గని జేవ్ తుక్ల తిల.

5 జోవయించి మెన్సుతె ఇదిల్ కన్కారుమ్ కి జతి నాయ్, చి రిసా యేసు దుకుమ్ జా, కోపుమ్ తెన్ ఒత్త తిలనక దెక కెర, జో మాన్సుక అన్నె దెక, "తుచొ ఆతు చంపొ కెరు" మెన జోక సంగితికయ్, జో ఆతు చంపొ కెర్లన్, చి జా ఆతు చెంగిల్ జలి.

6 యేసు కెర్లిన్ దెక కెర, పరిసయ్యుల్ బార్ జా, హేరోదు పచ్చెన జతన తెన్ నబ కెర, "జోక కీసి మారుమ?" మెన కుట్ర ఉచర్ల.

ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర బెర తిలిసి

7 యేసు బార్ జా కెర, జోచ సిస్సుల్ తెన్ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ చి సముద్రుమ్ గాడుచి ఒడ్డుతె గెలన్. ఒత్తచ పైజల్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి పట్టి గెల. పిమ్మట్, జో కెర్ల కమెచి రిసా నూన తా, యూదయ ప్రదేసిమ్ తెంతో,

8 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో, ఇదుమయ ప్రాంతుమ్ తెంతో, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తెంతో, పడ్డో సీదోనుచి తూరు మెల పట్టల్చి

* **3:4 3:4** ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ నబ గెరలె గెచ్చ, దేముడుచి కొడో నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక 'యెహోవ' మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి 'కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్' మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిసక యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పైజల్క జాడు వయడ్ల రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్చి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్నల్ అమ్మి ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్డిన్క 'కామ్' మెన నింద కెర్తతి.

ప్రాంతుమ్ తెంతో, దూర్దూరిచ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జా కెర, ఒత్త యేసుతె జా బెర్ల.

9 జలె, “ఈందె, ప్రెజల్ వెలవెలి జతతి. ఇసి జలె, దస్సి ప్రమాదుమ్ నే జతి రిసా, దోని ఏకక సంగ తా” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్.

10 కిచ్చొక మెలె ప్రెజల్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్చ జొర్జొల్ గట్లక యేసు గెచ్చయ్తికయ్, “జోక చడిలె జలెకు చెంగిల్ జమ్దె” మెన, అన్నె జబ్బు తిలస ఎత్కిజిన్, జోక చడుక మెన వెలవెలి జతె తిల.

11 పిమ్మట్ జా పొది అన్నె కిచ్చొ జర్గు జతె తిలి మెలె, బూతల్ యేసుక దెకిలె, జేవ్ దెర్లసక సెర్ను సేడవ దా, “దేముడుచొ పుత్తుసి, తుయి” మెన జేవ్ దెర్లసచి చొండివాట్ బూతల్ యేసుచి రిసా కేకుల్ గల్తె తిల.

12 గని, “ఆవ్ కొన్సొ గే తుమ్ కక్క కి సంగుక నాయ్” మెన బూతల్క యేసు ఆడ్ర దిలన్.

బారజిన్ సిస్సుల్క యేసు అదికారుమ్ దిలిసి

13 తెదొడి యేసు ఏక్ మెట్టయ్ వెగ గెచ్చ, జో ఇస్టుమ్ జల మాన్సుల్క బుకార్లన్, చి జోతె అయ్ల.

14-15 యేసు బారజిన్ బారికుల్క నిసాన, “తుమ్ అంచి తెన్ తత్తి రిసా తుమ్క ఆవ్ నిసాన అస్సి. పడ్డొ, అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ బోదన కెర్తి రిసా, అంచి నావ్ తెన్ బూతల్క తుమ్ ఉదడ్డి రిసా తుమ్క ఆవ్ తెద్రయ్తసి” మెన, జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్.

16 జో నిసాన అదికారుమ్ దిల బారజిన్ కొన్సొ మెలె, ఎక్కిలో సీమోను మెలోసా, జోక ‘పేతురు’ మెన యేసు పడ్డొ ఆసిమ్ నావ్ తిలన్.

17 జెబెదయి మెలో ఎక్కిలోచ దొగుల పుత్తర్నులు, మెలె, యాకోబు చి యోహాను మెలో బావొసి. ‘ఉర్ముల్ జల మాన్సుల్’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ ‘బోయనేర్గెన్’ మెన జేవ్ దొగులక యేసు ఆసిమ్ నావ్ దిలన్.

18 పిమ్మట, అన్నె కొన్న మెలె, అంద్రెయ, పిలిప్, బర్తోలోమయి, మత్తయి, తోమా. పడ్డో అల్పయి మెలో ఎక్కిలోచో యాకోబు మెలో పుత్తుసి, పడ్డో తద్దయి, †కనానుచో జలో సీమోను మెలో అన్నెక్కో.

19 అన్నె కొన్నో మెలె, ఇస్కరియోతు మెలి గవ్వెచో యూదా మెలోసా. జో పడ్డో విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి యేసుక దెర దిలోసా. తెదోడి యేసు కపెర్నహూమ్ గెరి గెలన్.

20 యేసు గెరి గతికయ్, ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోతె అన్నె బెర్ల. జేవ్ ఒత్త బెర్లి రిసా, అన్నిమ్ కంక కి యేసుక సెలవ్ నాయ్.

21 దస్సి యేసు జోచి బోదన జోచ కమొ కెరుక ఆస జా ఎద్గరె పుండె నాయ్ చి రిసా “వెరి జా తయెదె” మెన మాన్సుల్ నంగిత్ తిలిసి నూన కెర, జోక దెర, గెరి కడ నెంక మెన, జోచి కుటుంబుమ్చ‡ బార్ జల.

పండితుల్ యేసుక నింద కెర దూసుప కెర్లిసి

22 జా మదెనె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో జా తిల, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన, యేసు ఉత్తిర్లిన్తె అయ్ల. జా కెర, యేసుచి రిసా “ ‘బయెల్లెబూల్’ మెలో జో వెల్లో బూతుమ్ జోక దెర అస్సె”, “బూతల్క కీరానొ జలోచి నావ్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉదడ్తయ్” మెన నంగితె తిల.

23 జలె, యేసు జోవయింక పాసి బుకారా కెర టాలివొ కెర ఇసి మెలన్. “సయ్తాన్ కీసి జా జోక జోయ్యి ఉదడెదె! బెదె నాయ్!

24 మెలె, కేన్ జవున్ రాజిమ్చ పైజల్ జలెకు విరోదుమ్ కెరన వర్న వర్న జా జోవయింక జెవ్వె యుద్దుమ్ కెరన్లె, జా రాజిమ్ టీవో జంక నెత్త నాసెనుమ్ జా గెచ్చెదె.

25 పడ్డో, కేన్ గెర్చ జలెకు జోవయింక జెవ్వె విరోదుమ్ కెరన్లె, వర్న వర్న జా గెచ్చుల, చి కట్టు పిట్టవన పాడ్ జా గెచ్చుల.

† **3:18 3:18** ‘కనానుడు జలో సీమోను’ మెన రెర్ల అస్సె. సాంత దేసిమ్ ఏలువ కెరంతి ఆస తిల ఒత్తవ మాన్సుల్క ‘కనానులు’ మెన ఆసిమ్ నావ్ తయెదె, బెర్లె. ‡ **3:21 3:21** జోచి నజరేతు గవ్వె తెంతో బార్ జల. యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె తిలన్. § **3:22 3:22** ‘బూతల్క రానొ జలోసా’ మెలె, సయ్తాన్.

26 జలె, దస్సి, సయ్తాన్ జోక జొయ్యి విరోదుమ్ జలి రితి జా జోచ సొంత సేవ కెర్తనక ఉదడుక బెదె నాయ్. జో దస్సి జోక జొయ్యి విరోదుమ్ జలెగిన, జోచి రాజిమ్ టీవో జయె నాయ్, నాసెనుమ్ జా గెచ్చెదె.

27 “గని, కేన్ గెర్చొ ఎజొమాని బలుమ్ సుదొ జలె, జోకయ్ తొలితో బందిలెకయ్, జోచి గెరి పెన జోచి సామన్ చోరుక జయెదె. గని జోక తొలితో బంద తిలె, జోచి గెర్చి ఎత్తి చోర గెలుక జయెదె.

28 “ముక్కిమ్క తుమ్క ఆవ్ గట్టిజ సంగితసి. కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిక పిట్టవ, మాన్సుల్ కెర్త పాపల్ దూసెనల్ ఎత్తి జోవయింక చెమించుప కెరుక జయెదె.

29 గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక కో దూసుప కెరుల గే, జెవ్వి కెయ్యక కి చెమించుప జతి నాయ్. జోవయించి పాపుమ్ కెయ్యక తెయక తయెదె, చి నాసెనుమ్తె గెచ్చుల” మెన జేవ్క యేసు సంగిలన్.

30 కిచ్చొక మెలె, యేసుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జలెకి, ‘జోక సయ్తాన్చి ఆత్మ అస్సె’ మెలి రితి, “జోక బూతుమ్ దెర అస్సె” మెన జేవ్ దూసుప కెర తిల.

**కొన్న యేసుక కుటుంబుమ్ జవుల గే జొయ్యి సంగిలిసి
(మత్త 12:46-50; లూకా 8:19-21)**

31 తెదొడి, యేసుచి అయ్యసి, బావుడ్పులు, జో తిలిన్తె పాచ కెర, వీదె టీవో జా కెర, “అమ్ జా అస్సుమ్. బార్ జవున్” మెన సంగ తెద్రయ్ల.

32 జలె, యేసుచి సుట్టునంత ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ వెన తిల. జేవ్ జలె, జోక “ఈందె, అయ్యది చి తుచ బావుడ్డు జా కెర, వీదె టీవో జా కెర తుక బుకార్తతి” మెన సంగ దిల.

33 యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “కొన్న అంక అయ్య బావుడ్డు జవుల గే జాన్సు గె?” మెన సంగ,

34 జోచి సుట్టునంత వెన తిల ప్రెజల్క దెక, జోవయింక దెకవ, “ఈందె, అంచి అయ్య, అంచ బావుడ్డు!

35 దేముడుచి ఇస్టుమ్ రితి కో కెరుల గే, జెవ్వి అంక బావో, బేని, అయ్య జవుల” మెన సికడ్లన్.

4

టాలివో సంగ యేసు బోదన కెర్లన్
(మత్త 13:1-9; లూకా 8:4-8)

1 యేసు సముద్రుమ్ గాడుచి ఒడ్డుతె అన్నె గెచ్చు కెర, అన్నె బోదన కెరుక దెర్లన్, గని ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి నుట్టునంత బెర పెలపెలి జతె తిలి రిసా, యేసు ఏక్ దోనితె వెగ వెస, ఒడ్డు తెంతో ఇదిల్ దూరి గెలన్. బెర తిల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ జా ఒడ్డుతె టీవో జా తిల.

2 యేసు జోవయింక కిచ్చో కిచ్చో సికడ్డి రిసా, ఒగ్గర్ టాలివో సంగ బోదన కెరుక దెర్లన్.

బుయ్యె ఉంపిలి బీక టాలి

జో జోవయింక బోదన కెరుక,

3 “ఈందె, తుమ్ నూన! ఉంపితోసా ఎక్కిలో, బీ ఉంపుక బార్ జలన్.

4 జో ఉంపితె తతికయ్, సగుమ్ బీ బయిలె వాట్ పక్కయ్ సేడ్డికయ్, పిట్టల్ ఉత్త్ర జా కా గెల.

5 అన్నె సగుమ్ బీ ఒగ్గర్ మత్తి నెంజిలి పత్తురు బుయ్యె సేడ్లన్. ఉప్పిరి ఇదిలిదిల్ మత్తి తిలి రిసా, ఒత్త సేడ్డి బీ బేగి గజ్జల్ జలి.

6 బేగి గజ్జల్ జలి కి, ఒప్పుడో లయితికయ్, పత్తలె మొక్కల్ డడ్డ గెల, చి చెర్రో బుయ్యె తెడి పెస వడ్డుక నెతిర్లి రిసా, జేవ్ మొక్కల్ సుకా గెచ్చు మొర గెల.

7 అన్నె సగుమ్ బీ కంట దుబ్బుల్ తిలిన్తె సేడ గజ్జల్ జా మొక్కల్ జలన్. గని ఒత్త తిల కంట మొక్కల్ వడ్డ కెర ఒత్త సేడ్డి బీచ మొక్కల్క పెల గెల్లికయ్, జా బీచ మొక్కల్ ఎన్నులు నే దెర్తె కిచ్చో పలితుమ్ దెయె నాయ్.

8 గని, అన్నె సగుమ్ బీ చెంగిలి బుయ్యె సేడ కెర, చెంగిల్ వడ్డ చెంగిల్ పంటో పిక, విస్సెక్ దెస్సు వంతుల్, తిని విస్సా వంతుల్, పుంజెక్ వంతుల్, పలితుమ్ దిలి.”

9 అన్నె, “సూన్త కంగ్గొ తిలస సూన!” మెన యేసు సంగిలన్.

10 బెర తిల మాన్సుల్ ఉట్ట గెతికయ్, యేసు తెన్ బెదిల మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ జోచ బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ బీచి రిసాచి టాలిచి అర్దుమ్చి రిసా పుసిల.

11 చి, జో జోవయింక, “దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచి గుట్టు జలిసి జానన్సు మెన తుమ్క సెలవ్ దా అస్సె, గని అమ్చి తెన్ నే బెదిలసక ఎత్తి టాలివొ తెన్ని సంగుక అస్సె.

12 కిచ్చొక మెలె, పూర్గుమ్ రెగిడ్లి రితి,

* అచ్ కెర్త కమె కచితుమ్ దెకుత్ గని అర్దుమ్ చినుత్ నాయ్. అచ్ సంగితి బోదన కచితుమ్ సూనుల, గని అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్. నెంజిలె అర్దుమ్ కెరన్లెగిన బుద్ది మార్పుప జా అంచి తెన్ పన్ల చెమించుప జత, మెన రెగ్ల అస్సె.” మెన సంగిలన్.

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలిసి

13 తెదొడి యేసు జోవయింక అన్నె, “ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కెరన్సు నాయ్ గె? దస్సి జలె, అన్నె టాలివొచి అర్దుమ్ కిసి కెరంతె!

14 ఈందె, ఉంపితొసా బీ ఉంపిలి రితి, అచ్ బోదన సూనయ్తసి.

15 వట్టె ఉంపిలి బీక జర్గు జలిసి, జలె, ఈంజ బోదన సగుమ్జిన్ సూన్లిస్చి రితి జతయ్. వట్టె ఉంపిలి బీక పిట్టల్ కిసి జా కెర కా గెల గే, దస్సి, సగుమ్జిన్ మాన్సుల్ ఈంజ బోదన సూన్లి బేగి, సయ్తాన్ జా కెర, జోవయించి పెట్టి తెంతొ ఉర్లిలి రితి కెర పచ్చ వడ్డయ్.

* **4:12 4:12** నెంజిలె “జోవయించి పాపుమ్ చెమించుప జతి రితి పనుల అంచితె జెతు నాయ్ మెన, తుమ్ కచితుమ్ దెకితసు గని అర్దుమ్ చినుతు నాయ్, అచ్ సంగితి బోదన కచితుమ్ సూన్తు, గని అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్”.

16 “పత్తురు బుయ్యె ఉంపిలి బీక జర్గు జలిసి, జలె, అన్నె సగుమ్జిన్ మాన్సుల్చి బోదన నూన జితిన్చి రితి జతయ్. మెలె, జా బీ బేగి గజ్జల్ జలి రితి జా, జేవ్ మాన్సుల్ సుబుమ్ కబుర్ సూన్లి బేగి, సర్ల జా, ‘నంపజతసుమ్’ మెనుల.

17 గని జోవయించి సొంత పెట్టి సుబుమ్ కబుర్చ చెర్రో నెంజిలి రిసా, గడియ జిలి రితి డీసిలెకి, చి రిసా కిచ్చో జవున్ బాద సేడ్లె జలెకు, నెంజిలె వేర మాన్సుల్ జాచి రిసా జోవయింక అల్లర్ కెర్లె జలెకు, జేవ్ మాన్సుల్ బమ్మ జా, బే బేగి నమకుమ్ ముల దెవుల.

18 “అన్నె సగుమ్జిన్ మాన్సుల్, చి బోదన నూన, కంట దుబ్బుల్ తిలిన్తె ఉంపిలి బీ రితి జతయ్. మెలె, చి బోదన జేవ్ సూన్లె కి,

19 ఈంజయ్ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్కిక ఉచర్తె తా, ‘కిసి జా జిమ్దె’ మెన చింత గలనుల, సొమ్సారుమ్ జంక ఆన జవుల, దస్సి, జా ఆన జవున్, జా చింత జవున్, జోవయించి పెట్టి పెస తా, జా బోదనక పెలగెలి రితి జయెదె, చి రిసా, జా బోదన జోవయింతె పలితుమ్ దెయె నాయ్.

20 “అన్నె సగుమ్జిన్ మాన్సుల్ బోదన నూన, చెంగిల్ బుయ్యె ఉంపిలి బీ రితి జతయ్. మెలె, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీతె విస్సెక్ దెస్సు వంతుల్, తిన్ విసా వంతుల్, పుంజెక్ వంతుల్ కిసి పలితుమ్ దెవుల గే, దస్సి, జేవ్ మాన్సుల్ కి బోదన నూన, నంపజా గెచ్చ, †పలితుమ్ దెవుల” మెన బోదన కెర్లన్.

**దీవు లగితిన్క టాలి
(లూకా 8:16-18)**

21 సిస్సుల్క యేసు అన్నె సంగిలిసి కిచ్చో మెలె, “దీవు దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల గని ఆరి నాడిచి తెడి జవున్, మంచుమ్చి తెడి జవున్ తింకయ్ మెన కేన్ గెర్చ మాన్సుల్ దీవు

† 4:20 4:20 ‘అత్మపలితుమ్ దెరుల’ మెలె, దస మాన్సుల్ ప్రబుచి బుద్ది ఇండుల, చి అన్నె మాన్సుల్ దెక, జేవ్ కి ప్రబుచి రాజిమ్తె బెదుక ఇస్టుమ్ జా, సుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజా బెదుల.

అనుల గే? నాయ్. 'కామ్ క జెవున్' మెన దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల.

22 జలె, డీసున్ మెనయ్ కిచ్చొ జవున్ లుంకడ తవుల. ఆకర్క బార్ కెర్తి రిసాయి కిచ్చొ జవున్ గుట్టు లుంకడ తవుల.

23 నూన్ తన కంగ్గొ కక్క తిలె, సరిగా నూన్సు!”

24 అన్నె జోవయింక, “తుమ్ కిచ్చొ నూన్ తె గే, సరిగా అర్దుమ్ కెరన దెకన. †తుమ్ కేన్ కొల్త తెన్ కట్టడతె గె, జయి కొల్త తెన్ అన్నె తుమ్ కయ్ కి కట్టడ దెవుల. తుమ్ క అన్నెయ్ మీన దెయిందె.

25 తిలొసొక అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజిలొసొక జలె, జోవయింక తిలిసి కి జోతె తెంతొ కడ నెంక జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

బీ గజ్జల్ జా వడ్డితిచి టాలి

26 యేసు సిస్సుల్ క అన్నెక్ టాలి సంగిలన్. “ఎక్కిలొ బుయ్యె బీ గల్లి రితి అస్సె. జా బీ కిసి జయెదె గే, దేముడుచి రాజిమ్ పూర్తి జతిన్ తెన్ కి దస్సి.

27 జలె, జో మాన్సు జోచి బట్టి బీ గల తా, జో అలవాట్ జలి రితి, రోజుక అందరె నిజ, పెందలె ఉట్ట, మాములుమ్ జితె తయెదె. మదెనె, జా బీ గజ్జల్ జా వడ్డుక దెరెదె. కిసి వడ్డితయ్ గే జో మాన్సు నేనె.

28 గని జా బీ బుయ్యె తా, దస్సే జేవ్చి ఇస్టుమ్ క మెలి రితి జియ గజ్జల్ జా వడ్డ, తొలితొ మొక్క, పడ్డొ ఎన్నులు, పడ్డొ పికిలి పంటొ దెయెదె.

29 జలె, పంటొ పికిలి పొది, 'లాయితి సమయుమ్ జా అస్సె' మెన చీన, జో మాన్సు బార్ జా లాయెదె” మెన సిస్సుల్ క యేసు సంగిలన్.

సొర్సు గిడ్డ రూకు జా గెతిన్చి టాలి

(మత్త 13:31-32,34-35; లూకా 13:18-19)

† 4:24 4:24 ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి కొల్లి తుమ్ క అన్నె సికడుక జయెదె. అన్నెయ్ సికడింది 25 అర్దుమ్ తిలొసొక అన్నె సికడుక జయెదె, గని అర్దుమ్ నెంజిలనక తిలి అర్దుమ్ జోవయింతె తెంతొ కడ నెంక జయెదె'.

30 జో అన్నె ఇసి మెలన్, “దేముడుచి రాజిమ్ కిసి జతయ్ గే తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రిసా కిచ్చొ టాలి ఉచరుమ?

31 ఇసి జయెదె, బుయ్యె ఉంపిలి సార్పు గిడ్డక జర్గు జతిన్చి రితి జయెదె. మెలె, జా గిడ్డ ఈంజ లోకుమ్చ గిడ్డల్ ఎత్కిచి కంట ఇదిలిసి తిలె కి, ఉంపిలె, గజ్జల్ జా వడ్డిలి మెలె,

32 రోన్తె గల్తి మొక్కల్ ఎత్కిచి కంట వెల్లో జా, జా మొక్కచ కొమ్మల్ వడ్డిలె, జా రూక్చ కొమ్మల్చి నీడతె ఆగాసుమ్చ పిట్టల్ జోవయించ గూడల్ బంద చెంగిల్ తంక జయెదె” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

33 ఒగ్గర్ టాలివొ సంగయ్ యేసు ప్రెజల్క నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్లన్, జేవ్ నూనుక అర్దుమ్ కెరనుక తెరితి రితి.

34 టాలివొ నెంతె జోవయింక సికడ్డె నాయ్. గని ప్రెజల్ నెంజిలి పొది, జోచ సొంత సిస్సుల్కయ్ అర్దుమ్ ఎత్కి సికడ్డె తిలన్.

35 జా దీసి సాంజ్ జతికయ్, “నముద్దుమ్ జీన ఒత్తల్తో గెచ్చుమ,” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

36 బెర తిల జనాబ్క సిస్సుల్ ముల దా కెర, యేసు అగ్గె తెంతో వెస తిలి దోనితె వెగ కెర, జోవయింతెన్ గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చుక మెన దోని జీనవుక దెర్ల. అన్నె సగుమ్ దోనివొ కి జో తిలి దోని తెన్ తిల.

37 జలె, యేసు దోనితె గెతె తతికయ్, వాదు ఒగ్గర్ కెర్తికయ్, కెర్తల్ దోనితె పెట్టి జా డేవిత్ తిలి రిసా, దోనితె పాని బెరితె తిలి.

38 ఇసి జతె తిలె కి, యేసు దోనితెచి పడ్డెచి బల్లయ్ నిజ తిలన్. నిజ తతికయ్, సిస్సుల్ బమ్మ జా, గురుబాబు, అమ్ మొర్లె తుక బాద నాయ్ గె? మెన కేక్ గల, జోక ఉట్టయ్ల.

39 జో ఉట్ట, వాదుక గోల కెర, “సేంతుమ్ జా తుక్కె తా” మెన సముద్దుమ్క సంగితికయ్, వాదు ముల దిలి, చి ఎత్కి అన్నె సేంతుమ్ జా గెలి.

ఇసి సేంతుమ్ జతికయ్,

40 జేవ్ సిస్సుల్క యేసు, “కిచ్చొక బితసు? అంచి రిసా తుమ్క ఇదిల్ కి నముకుమ్ నాయ్ గే?” మెన సంగితికయ్,

41 జేవ్ ఎత్కిజిన్ బియఁ గెచ్చు, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో “ఈంజొ కొన్సొ జయెదె? వాదు సముద్రుమ్ కి ఇన్నెచి కోడ్ రితి కెర్తతి!” మెన ఆచారిమ్ జా లట్టబనుక దెర్ల.

5

బూతల్ దెర్లొసొక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మత్త 8:28-34; లూకా 8:26-39)

1 యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ సముద్రుమ్ జిన కెర, ఒత్త తిలి
*గెరాసేనుల్చి ప్రాంతుమ్తె పావెల.

2 యేసు దోని తెంతొ ఉత్తిర్లి బేగి, బూతుమ్ దెర్లొ మాన్సు ఎక్కిలో మెస్సెలె తెంతొ బార్ జా, జోక దస్సుల్ జలో.

3 జో మాన్సు మెస్సెలె జితె తిలో. జోక బూతల్ దెర్లి రిసొ, గొల్సుల్ తెన్ కి జోక కో అన్నె బందుక నెత్తిర్ల.

4 ఒగ్గె దప్పలు జోచ అత్తో చట్టొక గొల్సుల్ తెన్ మాన్సుల్ అగ్గె బంద తిల, గని కెత్తి సుట్టు జవున్, కెద్ది డిట్టుమ్ బంద తిలె కి, అత్తోచ గొల్సుల్ కుట్టవుక, చట్టొచ గొల్సుల్ గండల్ కెరుక, దస్సి జితె తిలో. జోక అన్నె ముద్దొ కెరుక కో కి నెత్తిర్ల.

5 జో రాతి మెద్దెనె మెస్సెలె డొంగ్రలె బుల బుల, కెద్దొడి తెదొడి ఒర్న, జోక జొయ్యి పత్రల్ తెన్ పెటన, బాద కెరంతె తిలన్.

6 జలె, జో దూరి తెంతొ యేసుక దెక, నిగ జా, సెర్ను సేడ యేసుక జొకర,

7 “ఓ యేసుప్రబు, ఎత్కిచి ఉప్పిరి తిలో దేముడుచొ పుత్తుసి, తుయి. అంచి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అంక అల్లర్ నే కెర్లి రితి దేముడుచి నావ్ తెన్ ఒట్టు గలను.” మెన గట్టిజ కేకుల్ గలుక దెర్లొ.

8 కిచ్చొక దస్సి జలో మెలె, “ఓ బూతుమ్, ఈంజొ మాన్సు తెంతొ బార్ జా ముల దేను!” మెన యేసు సంగ తిలో.

* **5:1 5:1** గెరాసీనులుక ‘గదరేసులు’ కి సగుమ్తె రెగ్గ తవుల. మత్తయి 8:28తె ‘గదరేసులు’ మెన రెగ్గ అస్తి.

9 జలె, యేసు జో బూతుమ్క అన్నె, “తుచి నావ్ కిచ్చొ?” మెన పుసిలన్, చి జో యేసుక “అంచి నావ్ ‘సయ్న్యుమ్’. ఎత్తివాట్ జిన్ బూతల్ అస్సుమ్” మెన సంగ,

10 “అమ్క ఈంజ దేసిమ్ తెంతో ఉదడ గెలు నాయ్.” మెన జో బూతుమ్ యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిలన్.

11 జలె, జా మెట్టయ్ వెల్లి మంద అండ్రులు కతె తిల.

12 చి “ఆదె, జేవ్ అండ్రుల్క అమ్ దెర్రి రితి సెలవ్ దా, అమ్క జోవయింతె తెద్రవు” మెన యేసుక జేవ్ బూతల్ బతిమాల్పా జా సంగిల.

13 దస్సి జతికయ్, యేసు సెలవ్ దిలన్. సెలవ్ దెతికయ్, జేవ్ బూతల్ బార్ జా జో మాన్సుక ముల దా, జేవ్ అండ్రుల్చి పెట్టి పెసిల, చి జేవ్ పాసి పాసి దొన్ని వెయిలు బోడియె అండ్రులు బమ్మ జా, ఒత్తచి గాటిక నిగ ఉత్త గెచ్చు, గడ్డె సేడ డుజ మొర గెల.

14 జేవ్ అండ్రుల్ దస్సి జతికయి, మంద రకితస బమ్మ జా ఉట్ట నిగ, పట్టుమ్తె, ఒండి ప్రాంతుమ్తె సూనయ్ల, చి జర్గు జలిసి దెకుక మెన, ప్రెజల్ ఎత్తి బార్ జల.

15 జేవ్ ప్రెజల్ ఎత్తి యేసుతె జా, ఒగ్గర్ బూతల్ దెర తిలో జో వెర్రి జా తిలోసా అప్పె చెంగిల్ బుద్ది జా పాలల్ గలన ఒత్త వెన తిలిసి దెక, బియ్య గెల.

16 జో చెంగిల్ జలిసి జర్గు జలి పొది సొంత దెక తిల మాన్సుల్, జలె, జో బూతల్ దెర వెర్రి జా తిలోసాక చి జేవ్ అండ్రుల్క జర్గు జలిసి ఎత్తి పిమ్మట్ అయ్లసక జేవ్ సాచి సంగిల.

17 ఒత్తచ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ “అమ్చి ప్రాంతుమ్ ముల దా ఉట్ట గో” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల.

18 పడ్డె యేసు, సిస్సుల్, ఉట్ట గెచ్చుక మెన దోనితె తతికయ్, బూతల్ అగ్గె దెర తిలో జో మాన్సు పట్టి జా, “ఆవ్ కి తుమ్చి తెన్ బెద జెంక అంక సెలవ్ దే.” మెన బతిమాల్పా జా సంగిలన్.

19 గని యేసు దస్సి సెలవ్ నే దెతె, జోక, “పోని, తుయి గెరి గెచ్చు

తుచ సొంత మాన్సుల్క, †ప్రబు తుక కన్కారుమ్ దెక చెంగిల్ కెర ఎదివాట్ దయ కెర్లిసి సంగు” మెన సంగిలన్.

20 జో మాన్సు యేసుక ముల దా ఉట్ట గెచ్చ, యేసు జోక ఎదివాటు దయ కెర్లిన్చి రిసా దెకపాలి మెలి జా ప్రాంతుమ్తెచ పట్టుల్ ఎత్కితె నూనపుక దెర్లో. జా సూనయ్తికయ్, ఎత్కిజిన్ ఆచారిమ్ జల.

యాయారు మెలో అదికారి యేసుచి తోడు నజిలిసి
(మత్త 9:18-26; లూకా 8:40-56)

21 యేసు అన్నె దోనితె వెగ గాడు అన్నె జీన్తికయ్, జోచి సుట్టునంత ఎదివాట్జిన్ జనాబ్ బెర అయ్ల. జో జా ఒడ్డుతె ఉత్త తతికయ్,

22 యూదుల్చి ఒత్తచి సబ గెర్చి అదికారి జలో యాయారు మెలోసా జా కెర, యేసుక దెక కెర, జోచి చట్టె సెర్ను సేడ,

23 “అంచి నాడి జోర్జో సేడ, జియెదె గే, నాయ్ గే, దస్సి జా అస్సె. తుయి, అమ్తె జా కెర జాక చడిలెగిన, జా చెంగిల్ జా అన్నె జియెదె.” మెన బతిమాల్పు జా జో సంగితికయ్,

24 యేసు జో తెన్ బెద గెలన్. జేవ్ వట్టె గెతె తతికయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ యేసుచి పట్టి జా జోచి సుట్టునంత తా పెలపులి జతె తిల.

25 జలె, బార వెర్సుల్ తెంతో లోయి గెతి బాద తిలి తేర్బోద ఎక్కి జా జనాబ్తె అస్సె.

26 జా సైమచి రిసా చెంగిల్ కెరంతి రిసా, ఎక్కిలోచి పిమ్ముట్ అన్నెక్లో గురుతె వర్స తెన్ గెచ్చ గెచ్చ, జాక తిలి దనుమ్ ఎత్కి విక కెరవన తిలి. దస్సి కెర కెర జలెకి, జా బాద తెన్ నే చెంగిల్ జతె, ఒగ్గర్ జతె తిలి.

27 జలె, యేసుచి రిసా నూన తా, “ఆవ్ జోచ పాలుమ్ జవున్ చడిలె చెంగిల్ జయిందె” మెన ఉచర,

28 యేసుచి సుట్టునంత తిలి జనాబ్చి తెడి పెస, యేసుచి పడ్డో పాసి పాచ కెర, జోచో పాలుమ్క చడిలి.

† 5:19 5:19 ‘ప్రబు’ మెలె కిచ్చో అర్దుమ్ మెలె, ‘ఎత్కిక ఏలువ కెర్లోసా, ఎత్కిక వెల్లో జలోసా’. జా నావ్ యెహోవ దేముడు అబ్బోన్క కి సంగుల, యేసు దేముడు పుత్తున్క కి సంగుల.

29 చడిలి బేగి లోయి గెతిసి బందు జలి, చి బాద గెచ్చ జీవ్ చెంగిల్ జలి మెన చినన్లి.

30 యేసు మాత్రమ్, జోచి సెక్కిక కో గే, చెంగిల్ జా అస్తి మెన చినిలి బేగి, జా జనాబ్చి నెడిమి టీవో జా వడ్డో పన్ల, “అంచి పాలుమ్ చడిలోసా కో?” మెన సంగిలన్.

31 జోచ సెస్సుల్ జోక, “తుచి ఉప్పిరి మాన్సుల్ పెలపెలి జలెకి, ‘అంక చడిలోసా కో?’ మెన కిచ్చొక వుసితసి?” మెన సంగిల.

32 జలె, కో చడిలన్ గే జానన్క మెన, యేసు అన్నె పన్ల దెకితికయ్,

33 జా తేర్బోద జాక జర్గు జలిసి జాన, బియఁ కెర, అద్దుర్ జా, యేసుచి పురెతో సెర్ను నేడ, జర్గు జలిసి ఎత్తి సత్తిమ్ తెన్ జోక సంగిలి.

34 యేసు జాక, “ఓ పుత్తరి, అంచి ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా తుయి చెంగిల్ జా అస్సిసి. సేంతుమ్ తెన్ గెచ్చ, చెంగిల్ జా, చెంగిల్ తా” మెన సంగిలన్.

35 జా తేర్బోదక యేసు దస్సి సంగితె తిలి పొది, దువిన్చి రిసా యేసుతె జా తిలో అదికారిచి గెర్చ సగుమ్జిన్ జా కెర, జో అదికారిక “తుచి నాడి మొర గెచ్చ అస్సె. ఈంజో గురుబాబుక బుకార్లె లాబుమ్ నాయ్. గురుబాబుక జా బాద పోని” మెన జోక సంగిల.

36 జలె, జేవ్ సంగిలిసి సూన నే సూన్లి రితి జా, యేసు సబగేర్చో జో అదికారిక దెక, “జేవ్ సంగిలిన్క కాతర్ నే కెరై, బి నాయ్. నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తా” మెన జోక సంగిలన్.

37 ఒత్త తెంతో పేతురు, యాకోబు, యాకోబుచో బావొసి యోహానుక పిట్టవ, జోచి పట్టి అన్నె కో జెంక సెలవ్ నే దా కెర,

38 యేసు, జేవ్ తెన్ జో అదికారిచి గెరి పాఁవ కెర, ఒత్త తిలన ఏడుకుడు జా గోల జతిసి దెకిలన్.

39 జో గెరి పెన, ఒత్త తిలనక దెక, “తుమ్ గోల జా ఏడ్డును కిచ్చొక? ఈంజ బోద మొర గెచ్చె నాయ్ నిజ అస్సె.” మెన యేసు సంగిలన్.

40 దస్సి సంగితికయ్, జేవ్, జోక ఆసిల. గని యేసు జేవ్ ఎత్తిజిన్క బార్ కెర దా, నాడిచ అయ్యున్అబ్బొన్క కి, జో తెన్ అయ్ల సిస్సుల్క కి కడ ఆన, జా నాడి తిలిన్తె గెచ్చ,

41 జా నాడిచి ఆతు దెర, జాక “ఆవ్ సంగిలయ్, నాడి, ఉట్టు!” మెలి అర్దుమ్ తెన్ †“తలీతా కుమి” మెన సంగిలన్.

42 సంగిల్ బేగి, జా నాడి ఉట్టు కెర, ఇండుక దెర్రి. ఒత్త తిలస ఎత్తిజిన్ ఆచారిమ్ జా బలే ఉచర్ల.

43 పడ్డొ, జర్గు జలిన్చి రిసా కక్క సంగుక జయె నాయ్ మెన జాగర్త సంగ, “నాడిక కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ దాస” మెన, జా గేర్చక యేసు సంగిలన్.

6

నజరేతు గవ్వొచ మాన్సుల్ యేసుక నే నంపజలిసి
(మత్త 13:53-58; లూకా 4:16-30)

1 యేసు ఒత్త తెంతొ ముల దా కెర, నజరేతు మెలి జోచి సొంత గవ్వొ ఉట్టు జెతికయ్, జోచ సిస్సుల్ జోచి పట్టి అయ్ల.

2 బక్తి కెర్రి సెలవ్ కడన్ల *దీసి, ఒత్తచి సబ గెరి గెచ్చ, యేసు బోదన కెరుక దెర్లన్. జో సంగిలి బోదన సూన, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జా, “ఇసి బోదన ఇన్నెక కేనె తెంతొ అయ్లి? ఇన్నెక దిలి గ్యానుమ్ కీసిచి? కెద్ది అందుమ్చ వెల్లెల కమె ఇన్నెచి అత్తి జర్గు జతతి!

3 గని ఈంజొ దార్చ కామ్ కెర్తొసా జయెదె, మరియచొ పుత్తుసి గెద? యాకోబుక, యోసేక, యూదాక, సీమోనుక అన్నొసి జయెదె గెద? ఇన్నెచ బేస్సివొ ఇన్నె అమ్చి తెన్ అస్తి గెద?” మెన యేసుచి రిసా అన్యానుమ్ జా నంప కెర్తి నాయ్.

4 జేవ్ దస్సి అన్యానుమ్ జతికయ్, “కేన్ జవున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్,

† 5:41 5:41 మాములుమ్ ప్రజల్ లట్టల్లి అరమయ్ బాస తెన్ చి కోడు, ఈంజ. * 6:2 6:2 ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్రి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోపయించ సబ గెరలె గెచ్చ, దేముడుచి కొణొ సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్రిన్చి రిసా ఒగ్గర్ అగ్గుల్ అవ్వొ ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తతి.

సొంత గేర్లచ మాన్యుల్ జోక గవురుమ్ దెకిత్ నాయ్” మెన యేసు, జోవయించి అన్మానుమ్చి రిసొ సంగిలన్.

5 ఒత్తచ మాన్యుల్చి అన్మానుమ్చి రిసొ, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లో కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమ్జిన్ జబ్బు తిల మాన్యుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్.

6 జొ పలాన్చ మాన్యుల్చి అన్మానుమ్చి రిసొ ఆచారిమ్ జొ, విసారుమ్ జలన్. గని, జొ ప్రాంతుమ్చ గవ్విలె బుల బుల బోదన కెర్లె తిలన్.

**సిస్సుల్క దొగుల దొగులక తెద్రయ్లిసి
(మత్త 10:1,5-15; లూకా 9:1-6)**

7 ఒత్త తెంతొ, జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్క యేసు పాసి బుకారా కెర, జేవ్ దొగుల దొగులక గవ్విలె బులుక మెన తెద్రవుక దెర్లన్. తెద్రయిలి పొది, బూతల్క జేవ్ ఉదడ్డి రితి జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్.

8 తెదొడి కిచ్చొ ఆడ్ర దిలన్ మెలె, “ప్రయానుమ్చి రిసొ టెక్నొ డండొ పిట్టవ, పొడి జలెకు, సెంచె జలెకు, కెరంటెచి బెల్లుచి జేబితె డబ్బుల్ జలెకు దెరన నాయ్.

9 జోడ్లు గలన, గని దొన్ని సొక్కల్ పొన. ఎక్కి సరి జతయ్” మెన సంగ.

10 అన్నె, “తుమ్ కేనె జలెకు పావెలె పొది, కేన్ గేర్లచ తుమ్క టాన్ దెవుల గే, జొ గావ్ తెంతొ ఉట్ట గెతె ఎదక జయ్యి గెరి బస జొ తా.

11 గని, కేన్ టాన్తె జలెకు తుమ్క మరియాద కెర్తి నాయ్ గే, తుమ్చి కబుర్ సూనుక ఎద్గరె ఇస్టుమ్ జతి నాయ్ గే, తుమ్ ఒత్త తెంతొ ఉట్ట గెచ్చ. ఉట్ట గెతె పొది, ‘జేవ్ దస్సి జలి రిసొ, జేవ్ దేముడుచ నెంజితి’ మెలి రితి గుర్తుక తుమ్చ చట్టొచి దూడి పండ్ల గెలన్” మెన యేసు సంగిలన్.

12 యేసు దస్సి అదికారుమ్ దా బులుక తెద్రయ్తికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ దొగుల, దొగుల బార్ జొ, “తుమ్ కెర్లె పాపల్చి రిసొ పెట్టి దుకుమ్ జొ పాపుమ్ ముల్తి బుద్ది జొ” మెన బోదన కెర బుల్లె తిల.

13 పడ్డొ, మాన్సుల్క దెర్ల ఒగ్గర్ బూతల్క ఉడడ గెల, చి ఒగ్గర్జిన్ జబ్బుల్ తిలనక బోడి తేల్ సువ దా యేసుచి నావ్ తెన్ జోవయింక చెంగిల్ కెర్ల.

హేరోదు రానో యేసుచి రిసా ఉచర్లిసి
(మత్త 14:1-12; లూకా 9:7-9)

14 యేసుచ కమొచి రిసా హేరోదు మెలో జా గలిలయ ప్రాంతుమ్క ఏలుప కెర్తొ రానో కి సూన్లొ. జా ఒండి దేసిమి యేసుచి రిసా ఎత్కిజిన్ సూన తిల. సగుమ్జిన్ జోక “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను అన్నె జివ్ జా అస్సె, కిచ్చొగె, చి ఇన వెల్లో కమొ కెర్తి సెక్తి జోచి పెట్టి అస్సె” మెంతె తిల.

15 అన్నె సగుమ్జిన్, “ఏలీయా పూర్లుమ్చొ జా తయెదె” మెంతె తిల. అన్నె సగుమ్జిన్, “దేముడుచ కబుర్లు పూర్లుమ్ సంగిలో ఎక్కిలో రితో జయెదె. దసొచొ జా తయెదె” మెంతె తిల.

16 హేరోదు, మాత్రుమ్, సూన, కిచ్చొ ఉచర్లన్ మెలె, “ఆవ్ బోడి గండ కెరవ తిలో యోహాను జా తయెదె. అన్నె జివ్ జా అస్సె, కిచ్చొగె” మెన బియఁ గెలో.

బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుక హేరోదు మార తిలిసి

17 హేరోదు రానో కిచ్చొక దస్సి బిలన్ మెలె, జోచొ పిలిప్ మెలో బావొచి హేరోదియ మెలి తేర్నిక ఆనన హేరోదు జాక పెండ్లి జా తిలో.

18 దస్సి, అన్నెక్లొచి తేర్నిక పెండ్లి జతికయ్, యోహాను హేరోదుక “తుచొ బావొదిసి తేర్నిక తుయి తియనుక నాయిమ్ నాయ్” మెన సంగితె తిలన్. జాక, హేరోదు యోహానుక జేలి కెరవ, జేల్తె గల బందవడ తిలన్.

19 జేల్తె గల తతికయ్, యోహానుచి ఉప్పిరి హేరోదియ కుస్సిదుమ్ తా, జోక మారుక ఆన జా అస్సె. గని నెతె. కిచ్చొక మెలె,

20 యోహాను, దేముడుచొ సత్తిమ్ సుదొ, నీతి సుదొ, మెన హేరోదు జాన కెర, జోక కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి రకవ అస్సె. అన్నె, యోహాను సంగితి తీర్పుక హేరోదు బాద సేడ్లె కి, రోజాక సంతోసుమ్ తెన్ జోచి బోదన సూన్తె తిలన్.

21 జలె, జా మదెనె జా తేర్బోద యోహానుక కిచ్చొ కెరుక నెత్తిరె కి, ఆకర్క జోక మొరవుక అవ్కాసుమ్ అయ్లి. హేరోదుచి జెర్మున్ పండుగు దీసి జెతికయ్, జోచ మంత్రివొక, వెల్లెల మాన్సుల్క, చి గలిలయ ప్రాంతుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్క వెల్లి విందుతె రానొ బుకార్లో.

22 జా విందు కెర్లి పొది, హేరోదియ మెలి జా తేర్బోదచి దువిసి విందుతె బుకార్లసచి నెడిమి జా నచిలి. హేరోదు, బుకార్లస, ఎత్కిజిన్ జా నచిలిసి మెన్సు గెల, చి హేరోదు జా నాడిక, “కిచ్చొ ఇస్టుమ్ జస్తె గే అంక సంగు చి జయ్యి దెయిందె” మెన అన్నె,

23 “తుయి కిచ్చొ నజెలె కి, అంచి రాజిమ్తె ఏక్ అర వాట నజెలె కి, జయ్యి దెయిందె” మెన ఒట్టు గలన్లన్.

24 జలె, జా నాడి బార్ జా, అయ్యన్తె గెచ్చు, “ఆవ్ కిచ్చొ నజుక?” మెన పుసితికయ్, అయ్యసి, “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి అంక దే మెన సంగు” మెన దువిన్క సంగిలి.

25 సంగిలి బేగి, జా నాడి హేరోదుతె నిగ జా, “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి ఏక్ పలెరుమ్తె అంక దే” మెన సంగిలి.

26 నాడి ఇసి సంగితికయ్, జో రానొ బలే దుకుమ్ జలెకి, జో గలన తిలి ఒట్టుచి రిసా, విందుతె బుకార్లసచి మొక్కె జాక సంగిలిసి పిట్టవుక నెస కెర,

27 బేగి, “జోచి బోడి ఆను” మెన జమాను ఎక్కిలోక తెద్రయ్లన్. జో జమాను గెచ్చు, జేల్తె యోహానుచి బోడి గండ కెర,

28 పల్లెరుమ్తె ఆన, జా నాడిక దెతికయ్, జా నాడి అయ్యన్క నా దిలి.

29 జలె, యోహానుచ సిస్సుల్ నూన కెర, జా కెర, పీనుమ్ నజన ఉక్కుల నా, మెన్నె రోవెల.

బారజిన్ సిస్సుల్ యేసుతె అన్నె ఉట్ట అయ్లిసి
(మత్త 14:13-21; లూకా 9:10-17; యోహా 6:1-14)

30 యేసు తెద్రయల జోచ బారజిన్ సిస్సుల్ బోదన కెర కెర మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర కెర, జోతె అన్నె బుల జా, జేవ్ కెర తిలిసి, బోదన కెర తిలిసి ఎత్తి జోక సంగిల.

31 జలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జోవయింతె జెంక గెచ్చుక జతె తిలి రిసా, అన్నిమ్ కంక కి పుండితి సమయుమ్ దొర్కు నెంజితికయ్, యేసు సిస్సుల్క “జొమ్మ, తుమ్ గడియ పుండితి రిసా, కేనెగె, మాన్సుల్ నెంజిలి టాన్తె బెద గెచ్చుమ” మెన సంగిలన్.

32 జేవ్ బార్ జా దోనితె వెగ, అన్నె కోయి నెంజిలి టాన్తె గెచ్చుక బార్ జల.

33 గని, జేవ్ బార్ జా ఉట్ట గెలిసి ఒగ్గర్జిన్ దెక, జోవయింక చిన, వేర వేర పట్టలె గవ్విలె తెంతో బార్ జా నిగ, నిగ జోవయించి తొల్లతో జేవ్ గెతె తిలిన్తె పావెల.

పావె వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

34 యేసు జా ఒడ్డుతె పావె, దోనితె తెంతో ఉత్త, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ బెర అయ్లిసి దెక, ‘గొవుడు నెంజిల మెండల్ కిసి జా కేనె తెర్లె ఒత్తలి ఉట్ట గెతె తవుల గే దస్సి, ఈంజేవ్ ప్రెజల్ అస్తి’ మెన యేసు కన్కారుమ్ జా, ఈంజ ఎత్తి బోదన జోవయింక సికడుక దెర్లన్.

35 సాంజ్ జంక దెర్తికయ్, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ ఠొగుర్ దేసిమ్. పొద్దు ఒగ్గర్ జలి, తొక్కి అస్సె.

36 ఈంజేవ్ ప్రెజల్ ఎత్తి ఈంజ పల్లల్చ గవ్విలె గెచ్చు, కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ గెనన్తి రిసా ఇన్నెక తెద్రవు.” మెన సంగిల.

37 ఇసి సంగితికయ్, యేసు సిస్సుల్క కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తూమ్ జోవయింక కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ దాస”. ఇసి యేసు సంగితికయ్, జేవ్ జోక, “జోవయింక అన్నిమ్ దెంక మెన †దొన్ పుంజొ వెండ్లుచ పోడియొ గెనుక ఆమ్ గెచ్చుక గే?” మెంతికయ్,

† 6:37 6:37 నెంజలె, దొన్ పుంజొజిన్ మాన్సుల్క ఏక్ దీన్చి కూలి డబ్బుల్ దెతి ఎదిలి డబ్బుల్.

38 యేసు జోవయింక, “తుమ్తె కెత్తి పోడియొ అస్తి గే, గెచ్చ దెక” మెలన్, చి జేవ్ గెచ్చ దెక జా కెర, “పాచ్ పోడియొ చి దొన్ని మొస్స అస్తి” మెన జోక సంగిల.

39 జో, జేవ్ జనాబ్ క దెక, జోవయింక “తుమ్ ఎత్కిజిన్ వర్నవర్నల్ తెన్ బుయ్యె వెన” మెన జా చివ్వర్ బుయ్యె వెనడ్లన్.

40 జాకయ్ జేవ్ ఎక్కెక్ వర్నల్తె పుంజెక్ జిన్, యాబయ్ జిన్ వెసెతికయ్,

41 యేసు జేవ్ పాచ్ పోడియొ దొన్ని మొస్స దెర, ఆగాసుమ్ పక్క దెక, ‘ఈంజ తూయి దిలది’ మెన దేముడు జలో అబ్బిన్ క జోకర కెర, జేవ్ పోడియొ మోడ కెర, “ఎత్కిజిన్ క వంట దాస” మెన సిస్సుల్చి అత్తి సార్న కెర దా, జేవ్ దొన్ని మొస్సుక కి ఎత్కిజిన్ క వంట దిలన్.

42 జేవ్ జనాబ్ ఎత్కిజిన్ పేట్ బెర్తు కతికయ్,

43 సేసిల పోడి గండలు, మొస్స గండలు బార గంపల్తె సిస్సుల్ గుడ్డ బెరయ్ల.

44 జా దీసి పోడియొ కయ్లస, పాచ్ వెయిల్ జిన్ †మున్నుబోదల్ జల.

యేసు పానిచి ఉప్పిరి ఇండిలిసి వాదుక సేంతుమ్ కెర్లిసి

(మత్త 14:22-33; యోహా 6:16-21)

45 తెదొడి బేగి, యేసు ప్రెజల్ క నే తెద్రయ్ తె తొలితో, “తుమ్ దోని వెగ అంచి కంట తొలితో గాడు జిన, బేత్నయిదా గవ్వి గెచ్చ” మెన సిస్సుల్ క తెద్రవ దా,

46 జేవ్ ప్రెజల్ తె సెలవ్ నజన తెద్రవ దా, ప్రార్దన కెర్తి రిసా యేసు డొంగై వెగిలన్.

47 ఒగ్గర్ సాంజ్ జతికయ్, సిస్సుల్ తిలి జా దోని సముద్రుమ్ రితి జా గాడుచి మదెనె పాచ్ తతికయ్, యేసు ఎక్కెలో గట్టుతె తా,

48 కిచ్చొ దెకిలో మెలె, దోనిక వాదు పెలయ్ తె తిలి రిసా, దోని ఇండవుక సిస్సుల్ కస్సుమ్ జతె అస్తి.

† 6:44 6:44 తేరబోదల్ బాలబోదల్ కి తిల, గని మత్తయి 14:21 తె రెగిడ్లి రితి, తేరబోదల్ బాలబోదల్ క ఒత్త లెక్క కెర్తి నాయ్.

జలె, అందరె, పాసి పాసి కుకుడో వానెనె, యేసు జా సముద్రుమ్చి ఉప్పిరి ఇండ జా, సిస్సుల్చి పాసి పావ అయ్లో. జోవయింక జిన్తె ఉట్ట గెచ్చుక మెనన్లొ.

49 గని, పానిచి ఉప్పిరి జో ఇండ గెతిసి సిస్సుల్ దెక, “డుంబొ, కిచ్చొగె” మెన ఉచర బమ్మ జా ఒర్చిల.

50 జేవ్ ఎత్కిజిన్ జోక దెక దస్సి పంబ్ర జలి బేగి, జో, “దయిరిమ్ జా. ఆవ్వి, తుమ్ బియఁ నాయ్” మెన జోవయింక సంగ

51 దోనితె జోవయించి నెడిమి వెగితికయ్, వాదు ముల దిలి. జాచి రిసా జేవ్క జెవ్వి ఆచారిమ్ జా ఒగ్గర్ బమ్మ జల.

52 గని పొడియొక యేసు జర్గు కెర్లిసి అర్దుమ్ నే కెరన తిలి రిసా, జో కొన్సొగె, జోచి పెట్టి బేడు బందిల్ జోచి సెక్తి అదికారుమ్ కేనెచి గే అర్దుమ్ నే కెరంతె, బలే ఆచారిమ్ తెన్ తిల.

అన్నె ఒగ్గర్జిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మత్త 14:34-36)

53 జేవ్ దోనితె గాడు జిన గెన్నేసరెతు ప్రాంతుమ్తె పావ దోని ఒడ్డుతె బంద కెర

54 దోని తెంతొ ఉత్తిర్లి బేగి, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జోక చిన కెర,

55 జబ్బు తిల మాన్సుల్ జా ఒండి పలాన్తె కేనె తిలె ఒత్త గెచ్చ, జేవ్ నిజ తిలి అంతుర్నొ తెన్ ఉక్కుల కెర యేసు కేనె అస్సె గే నూన్లె, ఒత్తయ్ వయ ఆన్తె తిల.

56 జా ప్రాంతుమ్చ పట్టలె గవ్విలె బయిలె, కేన్ జలెకు టాన్తె జో అయ్లో గే, బాద తిలనక కడ ఆన, సంతవీదులె జలెకు ఎంగ్డవ దా, యేసుచొ పాలుమ్చి అంచు జలెకు జేవ్ చడుక మెన బతిమాల్పా జా సెలవ్ నజన్తె తిల. కో జలెకు చడిల గే, జేవ్ చెంగిల్ జల.

7

అలవాట్లు చి రిసా వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలి తీర్పు

(మత్త 15:1-20)

1 *యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో సగుమ్జిన్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కి పరిసయుల్ సగుమ్జిన్చి ఒత్త జా తా, యేసుతె బెద జా కెర,

2 జోచ సిస్సుల్తె సగుమ్జిన్ గర్చ అత్తో తెన్, మెలె నే దొవన్తె, అన్నిమ్ కెర్తిసి దెక కెర, బమ్మ జల.

3 కిచ్చొక మెలె, పరిసయుల్ కి †యూదుల్ ఎత్తిజిన్ కి ‘పూర్గుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ సికయ్లిసి కెరుకయ్’ మెన, గుర్తు అత్తో దొవన్లెకయ్ కవుల, నెంజిలె నాయ్.

4 అన్యె, సంతయ్ తెంతో గెరి అయ్లె, ‘నే దొవన్లె గారు’ మెన, ‡పాని చించన్లెకయి కవుల, నెంజిలె నాయ్. దస్సి, గిన్నలు, గేడివొ, కంచు సామన్, ఈంజ జా ఎత్తి కెయడ దోవుక గే, కిసి దోవుక గే, కిచ్చొ కిచ్చొ అలవాట్లు రితి కెరుక పూర్గుమ్చ జోవయించ వెల్లెల మాన్సుల్ సికడ అస్తి.

5 జాచి రిసా, జేవ్ పరిసయుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన యేసుక, “తుచ సిస్సుల్ కిచ్చొక వెల్లెల మాన్సుల్ సంగిలి రితి ఇండుక ముల దా, గర్చ అత్తో తెన్ అన్నిమ్ కతతి?” మెన పుసిల.

6 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఉప్రమెన్నుచొచి రిసా యెసయా పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు సత్తిమ్.

ఈంజ ప్రెజల్ అంక గవురుమ్ కెర్త రిత కొడొ సంగిలే కి, జోవయించి పెట్టి అంక దూరి అస్తి.

7 మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల కొడొక ‘దేముడు సంగిలన’ మెన ప్రెజల్ కి సికడ, అంక ఆరిక జొకర్తతి”

మెన తుమ్చి రిసాచి కోడు.

8 “తుమ్, దేముడు దిలి ఆగ్గు ముల దా, మాన్సు అవ్వి ఉచర్లిసి ఎక్కి మెన్ను నిదానుమ్ కెర్తను” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ క యేసు సంగ,

* **7:1 7:1** ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడి తిలి పట్టుమ్, జా. † **7:3 7:3** ‘అంచయ్ ప్రెజల్ జతు’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్గుమ్ నిసాన్లె ప్రెజల్. ‡ **7:4 7:4** నెంజిలె, సంతయ్ తెంతో అన్లి సాచున్ దొవెలెకయ్ కవుల.

9 జోవయింక అన్నె, “తుమ్చ పూర్ణమ్చ అవ్వి సికయ్ల అలవాట్లు నిదానుమ్ కెర్తి రిసా దేముడుచి ఆగ్ను రితి ఇండుక ముల అన్నున్. కీస మాన్సుల్, తూమ్!

10 తుమ్ ములిలి కేన్ ఆగ్నుచి రిసా ఆవ్ అప్పె సంగితసి మెలె, తుమ్చ అయ్యద్అబ్బొద్క చెంగిల్ దెక, గవురుమ్ కెర” మెన, పిమ్మట్,

“అయ్యన్క జలెకు, అబ్బొన్క జలెకు, కో దూసుప కెరుల గే, కచితుమ్ జోక మొర్నుచి సిచ్చ దెంక” మెన మోసేచి అత్తి రెగిడ్డి కోడు అస్సె.

11 “గని, తుమ్ జలె ఇన్నె మెంతసు, అచితె తుమ్క కిచ్చొ కలుగు జతి గే, జయ్యి ‘కొర్పాను’ మెలె ‘ప్రబుక దెంక ఒప్పున అస్సి’, మెన కో పుత్తుసి అయ్యన్అబ్బొన్క సంగిలెగిన,

12 ‘జా దీసి తెంతో, జో మాన్సుచి పూచి నాయ్’ తుమ్ సంగిల్ రితి జా, జో అయ్యన్అబ్బొన్క దెంక తిలి సాయిమ్ జో మాన్సు దెంక తుమ్ ఒప్పున్ నాయ్.

13 తుమ్ దస్సి జా, తుమ్చ పూర్ణమ్చ అవ్వి ఉచర్ల అలవాట్లు ప్రెజల్ కెర్తు మెన, ‘దేముడు సంగిలి కోడుక అదికారుమ్ నాయ్’ మెన సికడ్డి రితి జా, తుమ్ దేముడుచి కోడు మార్సుప కెర్తి రితి కెర్తసు. అన్నె దస్సు మాయల్ ఒగ్గర్ కెర్తసు.” మెన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు గోల కెర్తన్.

మాన్సుక గార్ కెర్తిసి కిచ్చొ జయెదె గే యేసు సంగిలిసి

14 తెదొడి యేసు ప్రెజల్క అన్నె పాసి బుకారా కెర, జోవయింక ఇస్సె మెలన్. ఆవ్ సంగితి కోడు తుమ్ ఎత్తిజిన్ ఏక్ కోడు నూన అర్దుమ్ కెరన.

15 బయిలె తెంతో మాన్సుచి పేట్ తెడి కిచ్చొ వస్తువ పెసిలె, జయ్యి జో మాన్సుక గార్ కెరుక నెత్తె. గని, మాన్సుచి పెట్టి తిలి బుద్ది గార్ జలె, జయ్యి జో మాన్సుక గార్ కెరెదె.

16 ఓసూన్త కంగ్గొ కక్క తిలె, సరిగా సూన్సు!

17 జేవ్ పైజల్క ముల దా గెరి గెచ్చ తెడి పెసిలి పొది, జోచ సిస్సుల్ ఈంజ టాలిచి రిసా పుసిల.

18 యేసు జోవయింక, “తూమ్ కి అర్దుమ్ నెంతె అస్సున్ గే? మాస్సు కయ్లె, బయిలె తెంతో జో మాస్సుచి పెట్టి కిచ్చో పెన తయెదె గే, జో మాస్సుక గార్ కెరుక నెత్తె మెన అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్?”

19 ఈందె, జోచి పేట్ వాట్ గెచ్చ, అన్నె బార్ జయెదె. జోచి పెట్టితె పెసె నాయ్! జాకయ్, జోక గార్ కెరె నాయ్” మెన సంగిలన్. ఇసి మెన యేసు సంగిలిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, “కిచ్చొక కి కంక గారు మెనుక నెంజె. కిచ్చొ కి కంక జయెదె” మెన సెలవ్ సంగిల్ రితి జతయ్.

20 తెదొడి యేసు సిస్సుల్క “మాస్సుచి పెట్టితె మొదొల్ జా, కిచ్చొ కిచ్చొ బార్ జయెదె, జయ్యి జోక గార్ కెరెదె.

21 మెలె, గర్చ ఉద్దెసుమ్లు, లంజెబుద్ది, చోరు బుద్ది, అత్య కెర్తి బుద్ది, లంజెకమొ,

22 అన్నె మాస్సుల్చి ఆస్తిక ఆస జతిసి, పాపుమ్ ఇండితి ఆస, మోసిమ్బుద్ది, గోసలు, మాస్సుల్క దూసుప కెర్తిసి, గవురుమ్ ఉచరంతిసి, కామ్క నెంజిత కొడొ, దసచ ఎత్తి, మాస్సుచి తెడి జోచి పెట్టితె మొదొల్ జతతి.

23 గర్చ బుద్దుల్ ఎత్తి మాస్సుచి పేట్ తెడి మొదొల్ జా బార్ జతతి. దసచయ్ మాస్సుక గార్ కెర్తతి” మెన అన్నె సంగిలన్.

తేర్బోదచి దువిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్తిసి
(మత్త 15:21-28)

24 యేసు ఒత్త తెంతో బార్ జా, తూరు చి సీదోను మెల పట్నల్చి ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చ, ఏక్ గెరి గెలన్. జో ఒత్త తిలి రితి కో కి సూనుక జో నెసిలె కి, జో తిలిసి లుంకడుక నెత్తిర్ల,

§ 7:16 7:16 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 16 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

25 చి బేగి, బూతుమ్ దెర్లి ఇదిలిస్ దువిసి తిలి ఏక్ తేర్బోద, యేసుచి రిసా సూన కెర, జోతె జా కెర, జోచి చట్టె సెర్ను సేడ్డి.

26 జా తేర్బోద కేనెచి మెలె, జా *సిరియ దేసిమ్చి జా పెనికయ ప్రాంతుమ్తె జెర్మిలి, గ్రీకు మెలి వేర దేసిమ్చి మాన్సు. జలె, జా తేర్బోద యేసుతె జా కెర, “అంచి దూక దెర్లి బూతుమ్క ఉదడ గెల్తె గె?” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగితికయ్,

27 జో జాక, † “సాంత బోదల్ తొలితొ కతు. బోదల్చి వంతు అన్నిమ్ గుడ్డ కెర, సూనకూనర్లు కతి రితి గల దెంక చెంగిల్ నాయ్” మెన సంగిలన్.

28 జా జోక, “నిజుమి, ప్రబు, గని సూనకూనర్లు కి అన్నిమ్ కెర్తి బల్లచి ఎట్టో రక తా, బోదల్ సేడయ్లి ఉస్టా కవుల” మెన సంగిలి.

29 ఇసి సంగితికయ్, తెదొడి యేసు జాక, “ఈంజ తుయి సంగిలి తుచి నముకుమ్చి రిసా, సేంతుమ్ తెన్ గో. బూతుమ్ తుచి దువిద్క ముల దా గెచ్చ అస్సె” మెన సంగిలన్.

30 ఇసి సంగితికయ్, జా తేర్బోద గెరి గెచ్చ కిచ్చొ దెకిలి మెలె, బూతుమ్ ముల దా గెలి రిసా, జా నాడి మంచుమ్తె నిజ తిలిసి.

తొత్తో జలో బోయ్ రొక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

31 ఒత్త తెంతొ యేసు తూరు ప్రాంతుమ్ ముల దా సీదోసు ప్రాంతుమ్ వాట్ గెచ్చ, దెకపొలి ప్రాంతుమ్ వాట్ కి గెచ్చ. గలిలయ ప్రాంతుమ్చి సముద్రమ్ రితి గాడు పక్క అన్నె ఉట్ట అయ్లన్.

32 ఉట్ట జెతికయ్, బోయ్ రొ తిలొ తొత్తో మాన్సు ఎక్కిలొక మాన్సుల్ యేసుతె కడ ఆన, “ఇన్నెక చడ చెంగిల్ కెర్తె గె?” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా పుసిల.

33 జలె, ప్రెజల్తె తెంతొ యేసు జోక ఎక్కిలొక పక్క కడన, జో మాన్సుచ కంట్టె ఏక్ ఏక్ ఊంటివొ గల దా తుంక్ర, జో తొత్తోచి జిబు చడ జోచి సాంత లాడు దెరవ దా,

* 7:26 7:26 నెంజెలి ‘సురోపెనికయ ప్రదేసిమ్చి మాన్సు’ మెనుల. † 7:27 7:27 దేముడు దెతి వరుమ్క ‘అన్నిమ్’ మెన టాలి కెర

34 ఆగాసుమ్ పక్క దెక, కన్కారుమ్ తెన్ పెట్టి ఏడ్డి రితి జా, 'ఉడ్డి జా' మెలి అర్లుమ్ తెన్, ఒత్తచి బాస తెన్ "ఎప్పాతా" మెన సంగ యేసు సంగిలన్.

35 యేసు దస్సి సంగితికయ్, జో బోయ్ రొచ కంగ్గో ఉడ్డి జలి చి చెంగిల్ జలన్, చి జీబు బులుక దెర్తికయ్, సొస్తుమ్ లట్టబుక దెర్లన్.

36 తెదొడి, "కక్క సంగ నాయ్" మెన ఒత్త తిల మాన్సుల్ క యేసు సంగిలన్. గని "సంగుక పొన" మెన జో కెత్తి సుట్టు సంగిలే కి, జేవ్ అన్నె ఒగ్గర్ జా కేన్ తెన్ సంగితె తిల.

37 జర్గు జలిన్ చి రిసా ఎదివాట్ ఆచారిమ్ జా, యేసుచి రిసా "ఈంజొ కిచ్చొ కెర్లె కి జెయిమ్ జతయ్. బోయ్ ర మాన్సుల్ నూన్ తి రితి కెరుక జానె, తొత్త మాన్సుల్ సొస్తుమ్ లట్టబ్బి రితి కెరుక జానె. ఎత్కి చెంగిల్ కెర అస్సె" మెన ఎత్కి జిన్ సంగితె తిల.

8

చెత్తర్ వెయిల్ జిన్ క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి
(మత్త 15:32-39)

1 జేవ్ దీసలె అన్నెక్ సుట్టు ఒగ్గర్ జిన్ జనాబ్ యేసుతె బెర తతికయ్, జోవయింక కతిసి కిచ్చొ నెంజిలి రిసా, యేసు జోచ సిన్సుల్ క పాసి బుకారా, జోవయింక

2 "ప్రెజల్ అప్పెక తిర్తతి ఎద అంచి తెన్ అస్తి. జోవయింక కతిసి కిచ్చొ కి నాయ్ చి రిసా జోవయించి ఉప్పిరి ఆవ్ కన్కారుమ్ జా అస్సి.

3 జోవయింక చువ్వెచి పెట్టి గెరి తెద్రయ్ లెగిన, వట్ట ఏక్ వేల మొకొమ్ గుంజ్ర సేడుల. జోవయింతె సగుమ్ జిన్ దూర్ తెంతొ జా అస్తి." మెన సంగిలన్.

4 జేవ్ సిన్సుల్ ఆచారిమ్ జా, "ఈంజు బయిలు దేసిమి ఎతివాట్ జిన్ మాన్సుల్ క అన్నిమ్ దొర్కు కెరుక కిసి?" మెన అన్మానుమ్ జా సంగిల.

5 ఇసి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక "తుమ్ తె కెత్తి పొడియొ అస్తి?" మెన పుసిలన్, చి "సత్తు" మెన జబాబ్ దిల.

6 జలె, యేసు జా జనాబ్ క “బుయ్యె వెస” మెన ఆడ్ర దా, జేవ్ సత్తు పొడియె దెర, “తుయి దా దయ కెర్లది” మెన దేముడు అబ్బొన్ క ఉచర, జేవ్ పొడియె మోడ కెర, “ప్రెజల్ క వంట దాస” మెన సిస్సుల్ క దెతికయ్, ప్రెజల్ క వంట దిల.

7 దొన్ని ఇదుద్ల మొస్సు కి తతికయ్, యేసు దేముడు అబ్బొన్ క అన్నె దస్సి జోకర, “ఈంజేవ్ మొస్సు కి వంట దాస” మెన ఆడ్ర దెతికయ్, సిస్సుల్ ప్రెజల్ క వంట దిల.

8 ఎత్తిజిన్ పేట్ బెర్తు కతికయ్, సేంసిల గండలు సిస్సుల్ గుడ్డిల, చి సత్తు గంపల్ తె బెర్ల.

9 అన్నిమ్ కత్తన కెత్తిజిన్ జల మెలె, పాసి పాసి చెత్తర్ వెయిల్ జిన్ జల.

10 జలె, యేసు ప్రెజల్ క గెరి తెద్రవ దా, సిస్సుల్ తెన్ బేగి దోనితె వెగ, దల్మనూతా ప్రాంతుమ్ తె ఉట్ట గెల.

పరిసయ్యుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్లిసి

11 యేసు ఇసి ఒత్త తిలి పొది, పరిసయ్యుల్ నగుమ్ జిన్ జా కెర, యేసు తెన్ జట్టి జతి రితి జా, జోక “తుచి అదికారుమ్ పరలోకుమ్ తెంతో చి జలె, అమ్ క రుజ్జు దెకయ్ తి రిసా కిచ్చొ జవున్ వెల్లి కామ్ కెరు.” చెంగిల రితి జోక పరిచ్చ కెర్ల.

12 యేసు, జలె, జోచి మెన్సుతె ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా ఏడ్డి రితి జా, “తుమ్ ఈంజ కాలుమ్ చ మాన్సుల్ కిచ్చొక అంచి రిసా రుజ్జు దెకయ్ త కమొక ఆస జతసు? ఆవ్ తుమ్ క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ అన్మానుమ్ జల ఈంజ కాలుమ్ చ మాన్సుల్ క తుమ్ ఉచర్లి సాచి కామ్ ఎక్కి కి కెర దెంక నెంజె.” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ క సంగ కెర,

13 జోవయింక ముల దా, సిస్సుల్ తెన్ దోని అన్నె వెగ, గాడు జిన ఒత్తల్ తో గెచ్చుక మెన బార్ జల.

పండితుల్ సికయ్ తి బుద్దిచి రిసా యేసు జాగర్త సంగిలిసి
(మత్త 16:5-12)

14 దోనితె ఎక్కి పోడి తిలి, గని అన్నె పోడియె అనుక సిస్సుల్ పచ్చ తిల.

15 జలె, యేసు జోవయింక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “తుమ్ దెకన. పరిసయ్యుల్ చి రానొ జలొ హేరోదుచి పులయ్తి పిట్చి రగుమ్చి రిసొ తుమ్ జాగర్త తెన్ తా” మెన సంగిలన్.

16 ఇసి సంగితికయ్, జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో “అమ్క పోడి నాయ్. కిచ్చొక ఇసి మెన అమ్క సంగితయ్?” మెన లట్టబంతె తిల.

17 యేసు జేవ్ ఉచర్లిసి జానెచి రిసొ, జో “ ‘అమ్క పోడియె నాయ్’ మెన కిచ్చొక లట్టబంతసు? తుమ్ అప్పెక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గే? తుమ్క పెట్టి బేడు బంద అస్సె గే, చి అర్దుమ్ కెరనుక ఇస్టుమ్ జసు నాయ్ గే?

18 తుమ్క అంకివొ తిలె కి దెకున్ నాయ్ గె? తుమ్క కంగ్డల్ తిలె కి నూన్సు నాయ్ గే? అప్పె రితి జర్గు జలిసి కి ఏదస్ట కెర్గు నాయ్ గే?

19 జేవ్ పాచ్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క ఆవ్ పాచ్ పోడియె మోడ వంట్లి దీసి, కెత్తి గంపల్తె సేంసిల గండల్ గుడ్డ బెరయ్లదు?” మెన సంగితికయ్, జేవ్ “బార గంపల్తె” మెన జబాబ్ దిల.

20 “అన్నె, జేవ్ చెత్తర్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్ తిలిన్తె జేవ్ సత్తు పోడియె మోడ వంట్లి దీసి, కెత్తి గంపల్తె సేంసిల గండల్ గుడ్డ బెరయ్లదు?” మెన సంగితికయ్, జేవ్ “సత్తు గంపల్తె” మెన జబాబ్ దిల.

21 జాకయ్ జో జోవయింక “జలె, అప్పెక కి తుమ్ అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గే?” మెన యేసు సంగిలన్.

గుడ్డి మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

22 తెదొడి యేసు, సిస్సుల్, బేత్తుయిదా గవ్విచి ఒడ్డుతె దోనితె పాచ ఉత్తిర్ల. గుడ్డి మాన్సు ఎక్కిలోక ఒత్తచ మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ యేసుతె కడ అన, “దయ కెర, ఇన్నెక చడ చెంగిల్ కెరు” మెన బతిమాల్పా జా సంగిల.

23 జలె, యేసు జో గుడ్డి మాన్సుచి ఆతు దెర, జా గవ్వి తెంతో ఇదిల్ దూరి కడ నా కెర, జోచ అంకివోతె తుంక, చడ, “తుక కిచ్చొ జలెకు డీస్తయ్ గే?” మెన పుసిలన్, చి

24 జో మాన్సు, “మాన్సుల్క దెకితసి, గని జేవ్ రూకుల్ ఇండితి రితి డీస్తతి” మెన సంగిలన్.

25 జలె, జో మాన్సుచ అంకివోతె యేసు అన్నె చడితికయ్, జో చెంగిల్ దెక, ఎత్కి సొస్టుమ్ దెకిలో.

26 ఇసి చెంగిల్ జతికయ్, యేసు జోక, “తుయి గవ్వి అన్నె నే పెసితె కి తుచి సొంత గెరి ఉట్ట గో” మెన తెద్రవ దిలన్.

ఈంజొయి ‘క్రీస్తు’ మెలో జెంక తిలో రచ్చించుప కెర్తొసా
(మత్త 16:13-20; లూకా 9:18-21)

27 ఒత్త తెంతో యేసు, జోచ సిస్సుల్ తెన్ కైసరియ పిలిప్పి మెలి ప్రాంతుమ్చ గవ్విలె ఇండ గెతె తత్తికయ్, “కొన్సొ మెన ప్రెజల్ అంక సంగితతి?” మెన సిస్సుల్క పుసిలన్.

28 జేవ్ జోక “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను జా తయెదె మెన సగుమ్జిన్ తుక సంగితతి. అన్నె సగుమ్జిన్ తుక ‘ఏలీయా పూర్గుమ్చొ జా తయెదె’ మెంతతి. అన్నె సగుమ్జిన్, ‘దేముడుచి కబుర్ పూర్గుమ్ సంగిలో అన్నెక్లో జా తయెదె’ మెన తుక సంగితతి” మెన సిస్సుల్ సంగిల.

29 ఇసి సంగితికయ్, జో జేవ్క, “తుమ్, జలె, కొన్సొ మెన అంక సంగితతు?” మెన పుసిలన్. జలె, పేతురు, “తెద్రయిందె మెన దేముడు సంగ తిలో *‘క్రీస్తు’ మెలో రచ్చించుప కెర్తొసా, తుయి” మెన ఒప్పున సంగిలన్.

30 పేతురు ఇసి మెన ఒప్పున్తికయ్, యేసు జోక, “అంచి రిసా తుమ్ చినిలిసి కక్క నంగ నాయ్” మెన జాగర్త సంగిలన్.

* **8:29 8:29** ఒగ్గర్ పూర్గుమ్ తెంతో “పాపుమ్ గెచ్చయ్తో దొర్కు జలె రచ్చించుప కెర్తొసాక తెద్రయిందె” మెన ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగ రెద్దవ తిలన్. క్రీస్తు మెలి ఈంజ అర్దుమ్ తయెదె.

జో మొర అన్నె జీవ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి
(మత్త 16:21-28; లూకా 9:22-27)

31 †“అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా ఒగ్గర్ సైమల్ సేడ, వెల్లెల మాన్సుల్చి అత్తి, వెల్లెల పూజర్లుచి అత్తి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తనచి అత్తి, మొరుక అస్సె. గని తిర్రతి గెలె, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అస్సె” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క బోదన కెరుక దెర్లన్.

32 జో ఈంజ కోడ్ ఒండిజిన్క సొస్టుమ్ సంగిలన్. దస్సి సంగితికయ్, పేతురు జోక ఏక్ పక్కయ్ కడ నా కెర, “దస్సి సంగు నాయ్. తుక దస్సిచి పోని!” మెన పేతురు జోక గోల కెరుక దెర్లన్.

33 పేతురు ఇసి సంగితికయ్, యేసు పన్ల, సిస్సుల్క దెక, పేతురుక, “సయ్తాన్, అంచి పడ్డో గో! తుయి దేముడుచి పచ్చెనచి బుద్ది ఉచర్లద్ నాయ్, గని మాన్సుల్ ఉచర్తి రితి ఉచర్లది” మెన యేసు గోల కెర్లన్.

34 తెదొడి జోచ సిస్సుల్క, ప్రైజల్చి జనాబ్క, జోచి పాసి బుకారా కెర, యేసు జోవయింక, “కో నంపజా అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇస్టుమ్ కెరుక ముల దా, జోచి సొంత †సిలువ వయన అంచి పట్టి బులుక అస్సె.

35 కిచ్చొక మెలె, జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించుప కెరనుక కో కోరోప జవుల గే, జోచి ప్రానుమ్ గెచ్చవనెదె. గని అంచి రిసా, అంచి

† 8:31 8:31 ‘మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా’ మెన బయ్బిల్తె రెగ్గ తిలె, జీవ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘తెర్లయందె’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దెర్లయ్లో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్లెసా. యేసు ‘అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా’ మెన సంగిలె, బయ్బిల్చి పొర్ని ప్రమానుమ్ సదు కెర్ల పండితుల్ జా అర్దుమ్ కెరనుల, గని యేసుక ‘జొయ్యి’ మెన ఒప్పునుక నెన కెర, జోవయింక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుల. ఒగ్గర్ సదు నే కెర్లె ప్రైజల్, సిస్సుల్, జా అర్దుమ్ ఇదిల్ ఆల్సిమ్ కెరనుల. † 8:34 8:34 ‘సిలువ’ మెన కిచ్చొక సంగితయ్ మెలె, యేసుక విరోదుమ్ సుదల్ కీసి మారుల మెలె, జోక ‘సిలువ’ మెలిన్తె అత్తిలె చట్టెలె మేకుల్ పెట టీవడ మొర్తి రితి ములుల. జోక జా సిలువతె నే టీవడై అగ్గె, యేసుచి సొంత సిలువ జోక మార్చిన్తె జో గడియ సొంత వయుక నెతిర్ల; యోహాను 19:17. పడ్డో సిమాను మెలొ ఎక్కిలొ వయితి రితి తియార్ల; మార్కు 15:21. సిలువ మెలె, ఏక్ డేడిక అన్నెక్ డేడి రిత్తో డంఠొ అడ్డుమ్ కెర బుయ్యె రోవ టీవడలు.

సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా, కో జోచి ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి-
మెన్సు నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించుప జెయెదె.

36 మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు
కెరన జోచి ప్రానుమ్ గెచ్చవ్లాగెగిన, జోక కిచ్చొ లాబుమ్? కిచ్చొ
లాబుమ్ నాయ్.

37 మెలె, జో మాన్సుచి ఆత్మ గెచ్చవ్లాగెగిన, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు
తెన్ అన్నె బెదయ్తి రితి కేన్ మాన్సు కిచ్చొ దిలె సరిపుచుప జయెదె
గే?

38 మెలె, గర్చ కమె కెర్తి ఈంజ పాపుమ్చి లంజెచి ఉగుమ్తెచి
బుద్ది కెరన, అంచి సత్తిమ్ జవున్, అంచ కొణెచి సత్తిమ్ జవున్, కో
లాజ్ జా నే ఒప్పన్తె తవుల గే, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా
పరలోకుమ్తె గెచ్చ అబ్బొసి జలో దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడ్చి
గవురుమ్ తెన్ సుద్ది తిల దూతల్ తెన్ బెద ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె
జెతి దీసిక, జేవ్ మాన్సుల్క 'అంచ' మెన ఒప్పన్తి రితి అమ్చి
తెన్ బెదవనుక అంక లాజు తయెదె." మెన సిస్సుల్క ప్రెజల్క యేసు
సంగిలన్.

9

1 జో ఇసి సంగ, "దేముడుచి రాజిమ్ అదికారుమ్ తెన్ జా అస్సె
మెన, ఇన్నె టీవొ జా తిల సుదల్తె సగుమ్జిన్ నే మొర్తె అగ్గె దెకుల
మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితన్" మెన సిస్సుల్క ప్రెజల్క
యేసు సంగిలన్.

యేసు గడియ పరలోకుమ్చి ఉజిడి జలిసి
(మత్త 17:1-13; లూకా 9:28-36)

2 సావ్యు దీసల్ గెలి పిమ్మట్, యేసు పేతురుక యాకోబుక,
యోహానుక, అన్నెకో నెంజిలి డోక్ తిలి మెట్టయ్ కడ నిలన్. మెట్టయ్
వెగెతికయ్, జేవ్చి మొక్కె యేసుచి రూపుమ్ మార్పుప జలి.

3 జోచ పాలల్ కీసి జల మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె కేన్ సార్ కేన్ సబ్బు
తెద్ది చోక్ కెరుక నెత్తి రితి, ఉజిడ్ జా చోక్ జల.

4 తెదొడి, పూర్ణమచ దేముడుచి కబుర్లు సంగిత మోసే చి ఏలీయా దొగుల యేసు తెన్ లట్టబై తా, జేవ్ సిస్సుల్ క డీసన్ సీడ్ల.

5-6 ఇసి జతికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ బలే బియఁ గెతికయ్, తెదొడి పేతురు, కిచ్చొ మెనుక గే నేన గెచ్చ, యేసుక “గురుబాబు, అమ్ ఇన్నె తంక చెంగిలి. తుక ఏక్, మోసేక ఏక్, ఏలీయాక ఏక్, మొత్తుమ్ తిన్ని కుడియల్ ఇన్నె బందుక అమ్క సెలవ్ దే” మెన సంగిలన్.

7 సంగితె తతికయ్, తెదొడి మబ్బు ఏక్ ఉత్త జా, జోవయింక డంకిలన్, అన్నె, “ఈంజొయి అంచొ పుత్తు, అంచొ ప్రేమ తిలో పుత్తు. ఇన్నెచి కోడు తుమ్ సూన” మెన, మబ్బు తెంతో అవాడ్ సంగిలిసి సూన్ల. ఇసి జలి బేగి,

8 సిస్సుల్ సుట్టునంత అంకి గలెకి, యేసుక పిట్టవ జో తెన్ అన్నె కో కి డీస్తి నాయ్.

9 జేవ్ జా మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జెతె తతికయ్, “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా మొర గెచ్చ అన్నె జివ్ జా ఉట్టితి ఎద, తుమ్ అప్పె ఇన్నె దెకిలిసి కక్క కి సంగ నాయ్” మెన సిస్సుల్ క యేసు సంగిలన్.

10 ఇసి సంగితికయ్, జర్గు జలిన్ చి రిసా తుక్లె తా గెల, గని “మొర గెచ్చ అన్నె జితిన్ చి రిసా సంగిల్ కోడుక కిచ్చొ అర్దుమ్?” మెన ఉచరంతె తిల.

11 తెదొడి జోక కిచ్చొ పుసిల మెలె, “రచ్చించుప కెర్తొసా జతో క్రీస్తుచి అగ్గె ఏలీయా పూర్ణమచొ జెంక అస్సె, మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కిచ్చొక సంగితతి?” మెన పుసిల.

12 యేసు జోవయింక, “ఎత్తి తెయార్ కెర్తి రిసా *ఏలీయా తొలితో జెంక అస్సె మెలి కోడు సత్తిమ్. జా ఏక్, రచ్చించుప కెర్తొసా, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మిలె ఒగ్గర్ సైమల్ సేడుక అస్సె మెన, మాన్సుల్ జోక నిస్కారుమ్ దెకుల” మెన రెగిడ్లిసి కిచ్చొచి రిసా గే తుమ్ ఉచర.

* 9:12 9:12 మత్తయి 17:13 తె దెకిలె, ‘ఏలీయా రితొసా’ మెన బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుచి రిసా సంగిలన్ మెన రుజ్జు జతయ్.

13 అన్నె, జలె ఆవ్ తుమ్చి తెన్ సంగితిన్ కిచ్చొ మెలె, జో ఏలీయా తొలితో జా తిలన్ మెన ఆవ్ తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి. జో జా తిలొ, అన్నె జోచి రిసొ రెగిడ్లి కోడు కి నెరవెర్చుప జలి.

“జేవ్చి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి మాన్సుల్ జోక కెల మెన రెగిడ్లి కోడు” మెన యేసు సంగిలన్.

సిస్సుల్ ఏక్ బూతుమ్క ఉదడుక నెతిర్లిసి
(మత్త 17:14-20; లూకా 9:37-43)

14 యేసు, జేవ్ సిస్సుల్, మెట్టక ఎట్టొ తా గెల సిస్సుల్తె పాచ కెర, జోవయింఱొ సుట్టునంత ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ బెర అస్తి, చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన జోవయింతెన్ గగ్గొల్ జతె అస్తి మెన యేసు ఇసి దెకిలొ.

15 జలె, జేవ్ జనాబ్ యేసుక దెకిల్ బేగి, ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జా, జోతె నిగ జా జోకర్ల.

16 యేసు, జలె, “జోవయింతెన్ కిచ్చొచి రిసొ లట్టబ్తును?” మెన పుసిలన్.

17 జనాబ్తె తిలొ ఎక్కిలొ, “గురుబాబు, గుల్లో కెర్తి బూతుమ్ దెర్లొ అంఱొ పుత్తుక తుచితె కడ ఆన్లయ్.

18 జా బూతుమ్ జోక కేనె దెరెదె గే, ఒత్త సేడవ దెయెదె. సేడయ్లె, ఈంజొ పొగుర్లు బార్ కెరవన, దంతొ చప్ల, మోర్చ సేడుక. ‘జా బూతుమ్క ఉదడ ధాస’ మెన తుచ సిస్సుల్క బతిమాల్పా జా సంగిలే కి, జేవ్ నెతిర్ల.” మెన జో నాడుచొ అబ్బొసి సంగిలన్.

19 తెదొడి యేసు కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నముకుమ్ నెంజిలి కాలుమ్చ, తుమ్! తుమ్చి తెన్ ఆవ్ కెత్తి దీనల్ తంక? కెత్తి దీనల్ తుమ్చి బుద్ది ఆవ్ ఓర్చుప జంక? జో నాడుక అంచితె కడ ఆన” మెన సంగితికయ్,

20 నాడుక యేసుతె ఆన్ల. ఆన్తికయ్, జా బూతుమ్ యేసుక దెకిలి బేగి, జో నాడుక పొర్లు కెరవ గెల్లికయ్, నాడు బుఱ్యె సేడ ఎంర్ల ఎంర్ల జా పొగుర్లు కెరవన, పొర్లుప జతె తిలన్.

21 దస్సి జతె తతికయ్, “ఇన్నెక కెత్తి దీనల్ తెంతో ఈంజ బాద అస్సె?” మెన యేసు నాడుచొ అబ్బొన్క పుసిలన్, చి జో “బాల తతె తెంతో. బాల తతె తెంతో దస్సి జా జా,

22 ఇన్నెక నాసెనుమ్ కెర్తి రిసొ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ సుట్టు ఆగితె పానితె సేడయ్లి. తుయి కిచ్చొ జలెకు కెరుక తెర్లెగిన, అమ్చి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ అమ్క తోడ్ కెరు!” మెన సంగ జొకర్తికయ్,

23 తెదొడి యేసు జోక, “ ‘తుయి తెర్లెగిన’ మెంతసి అంక, కిచ్చొక? కో అంక నంపజలొసొక, జోక ఎత్తి జెయిమ్ జయెదె!” మెన సంగిలన్.

24 బేగి నాడుచొ అబ్బొసి, “ఆవ్ నంపజతసి. అంచి నముకుమ్ తొక్కి చి జలె, ఒగ్గర్ జతి రితి అంక తోడు తా!” మెన ఏడ కేక్ గలన్.

25 తెదొడి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ ఎక్కితె బెద పాసి నిగ జెతతి మెన యేసు దెక కెర, “ఓ గుల్లొ కెర్తి బొయ్ రొ కెర్తి బూతుమ్. తుయి ఇన్నెక ముల దా, కెయ్యక కి ఇన్నెక అన్నె దెరు నాయ్ మెన ఆవ్ తుక ఆడ్ర దెతసి,” మెన జా బూతుమ్క యేసు గోల కెర్తికయ్,

26 బూతుమ్ గట్టిజ కేక్ గల, నాడుక గట్టిజ పొర్లు కెరవ బార్ జా ముల దిలన్, చి నాడు మొర గెలి రితి జలి. “మొర గెలొ” మెన ఒగ్గర్జిన్ సంగిల,

27 గని యేసు నాడుక ఆతు దెర ఉట్టయ్ తికయ్, జో చెంగిల్ జా టీవొ జలన్.

28 జలె, యేసు గెరి గెచ్చ తెడి పెసితికయ్, జోచ సిస్సుల్, “ఆమ్ కిచ్చొక జా బూతుమ్క ఉదడుక నెతిర్లమ్?” మెన కో వేర మాన్సుల్ నే సూన్తి రితి యేసుక పుసిల.

29 పుసితికయ్, జో † “ప్రార్దన కెర్లెకయ్ ఇసిచి ఉదడుక జయెదె, నెంజిలె నాయ్” మెన సంగిలన్.

మొర గెచ్చ అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె మెన యేసు సంగిలిసి
(మత్త 17:22-23; లూకా 9:43-45)

† 9:29 9:29 ఈంజ మత్తలి గ్రీకు బాస తెన్ తొలితొ రెగిడ్ల పుస్తకల్తె “చువ్వె తా ప్రార్దన కెర్లెకయ్...” మెన రెగ్ల అస్సె.

30 యేసు, సిస్సుల్, ఒత్త తెంతో బార్ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ వాట్ గెల. 'అమ్ ఇన్నె తిలిసి ప్రెజల్ నేన్తు' మెన గుట్టు తెన్ గెతె తిల.

31 కిచ్చొక మెలె, యేసు జోచ సిస్సుల్క బోదన కెర్తె తిలొ. "అవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొక మాన్సుల్చి అత్తి దెర దెవుల, చి అంక మార గెలుల. జేవ్ అంక మార గెలె కి, తిర్తక అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె" మెలన్.

32 గని జో సంగిలిసి అర్దుమ్ నే కెరన్లెకి, పునుక బియఁ కెర, తుక్లె తిల.

33 తెదొడి యేసు, సిస్సుల్, కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె పాఁవ గెరి గెచ్చ తెడి పెసిలి పొది, యేసు జోవయింక "వట్టె ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో కిచ్చొచి రిసా వాదెన జతె తిలదు?" మెన పుసిలన్.

34 జేవ్ తుక్లె తిల. కిచ్చొక మెలె, "అమ్చితె కొన్సొ వెల్లో జయెదె?" మెన జేవ్ వట్టె లట్టబన తిల.

35 తెదొడి యేసు వెన, జేవ్ బారజిన్క పాసి బుకారా కెర, జోవయింక, "కొన్సొ జలెకు వెల్లో జంక ఉఁచరెదె గే, జో గవురుమ్ నే ఉఁచరంతె తా, ఎత్కిచి కంట దాక్ కెరన, ఎత్కిజిన్క సేవ కెర్తొసొ జంక అస్సె" మెన సంగ,

36 ఏక్ బాలబోదక దెర, జోవయించి నెడమె టీవొ కెర, ఉక్కుల, జోవయింక అన్నె,

37 †"ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు కో అంచి నావ్ తెన్ మరియాద కెరుల గే అంకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జవుల. అన్నె, అంకయ్ కో మరియాద కెర తవుల గే, ఎక్కి అంకయ్ నాయ్, గని అంక తెద్రయ్లోసొకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జవుల" మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

38 తెదొడి యోహాను మెలొ సిస్సుడు యేసుక కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, "గురుబాబు, ఎక్కిలో తుచి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్డిసి

† 9:37 9:37 నెంజెలి "జో అంక నంపజలి రిసా ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు కో మరియాద కెరెదె గే, అంకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జయెదె."

దెకిలమ్. జో అమ్చి పట్టి జెతోసా నెంజెచి రిసా జోక అడ్డు కెర్లమ్” మెన సంగిలన్.

39 జలె యేసు, “జోక అడ్డు కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, కో జలెకు అంచి నావ్ తెన్ ఏక్ వెల్లి కామ్ కెరెదె గే, జా జర్గు జలి తెంతో అంచి రిసా విరోదుమ్ లట్టబుక నెత్తె.

40 అమ్చి కామ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ నెంజిలోసా అమ్చి పచ్చెన జెతోసా జయెదె.

41 “ఆవ్ క్రీస్తు జలోసా తెన్ తుమ్ బెదిలి రిసా, కో జలెకు తుమ్క బుక్కెక్ పాని జలెకు దెయెదె గే, జో దస్సి కెర్లి రిసా కచితుమ్ జోక బవుమానుమ్ పిట్టె నాయ్, మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

42 “గని అంక నంపజల ఇన బాలబోదల్ రిత జలసతె ఎక్కిలోక కి, కో పాపుమ్ కెరవుల గే, జోక జెతికయ్ సిచ్చుచి కంట, జోక టొట్రయ్ తిర్వేలి రితో వెల్లొ వత్తురు ఒడొవ దా, సముద్రుమ్తె బుడ్డవన్మయ్ జోక చెంగిలి.

43 తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ ఆతు జలెకు జోక *పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జో ఆతు జో కండన గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని అత్తో తెన్ తా వెల్లి ఆగి గొయ్తె, కెయ్చ నే విజయ్తి ఆగితె, గలి జతి కంట, పాపుమ్ కెరయ్తో ఆతు జలెకు నెంజిలి రితి జా పరలోకుమ్తె బెదుక చెంగిలి.

44-45 † దస్సి, తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ చాటు జలెకు జోక ‡పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జో చాటు కండన గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని చట్టా తెన్ తిలి రితి తా వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, పాపుమ్ కెరయ్తి చాటు జలెకు నెంజిలి రితి జా పరలోకుమ్తె బెదుక చెంగిలి.

§ 9:42 9:42 నెంజిలె ‘జోవయించి నముకుమ్ పిట్టవుల గే...’ * 9:43 9:43 పాపుమ్...రిసా నెంజిలె, నముకుమ్ పిట్టయ్తి రితి జలెగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె. † 9:44-45 9:44-45 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్డ సగుమ్ వుస్తకల్తె 44 నంబర్లవ కొడొ తతి నాయ్. గని తిలె, 44 చి 46చి కొడు 48 నంబర్చి కొడుచి రితి జవుల. ‡ 9:44-45 9:44-45 పాపుమ్...రిసా నెంజిలె, నముకుమ్ పిట్టయ్తి రితి జలెగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె.

46-47 క్రీస్తుమతే ఎక్కిలోచి అంకి జలెకు జోక * పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జా అంకి కడ వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని అంకివో తెన్ తిలి రితి తా వెల్లి ఆగి గోయ్తె గలి జతి కంట, ఎక్కి అంకి తెన్ జలి రితి జా దేముడుచి రాజిమతె బెదుక చెంగిలి.

48 వెల్లి ఆగి గోయ్తె కిచ్చొ మొర్తి నాయ్, చి జా ఆగి విజె నాయ్.

49 “సుద్ది జవున్’ మెన బలి దెతి ఎత్కితె లోన్ దెరవుక అస్సె. దస్సి, లోన్క, ఆగిక మెలి రితి, ఎత్కి మాన్సుక సుద్ది నిదానుమ్ కెరుక అస్సె.

50 “లోన్ చెంగిలిచి. గని జా లోన్చి కారు గెచ్చు చప్పుయ్ జలెగిన, జా అన్నెక్ సుట్టు కిసి కెర కారు కెరుక జయెదె! నెంజె. తూమ్, జలె, తుమ్చి పెట్టి లోన్ దెర్తి రితి జా, చి ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో సేంతుమ్ తెన్ తా” మెన సిస్సుల్క యేసు బోదన కెర్లన్.

10

యేసు తిరిమ్ తిరిమ్ యెరూసలేమ్ గెచ్చుక మొదోల్ కెర్లిసి
(మత్త 19:1-12)

1 యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్ తెంతో ముల దా యూదయ ప్రదేసిమ్ వాట్ గెచ్చు, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో ఉట్ట గెలన్. ఒత్త తతికయ్, ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ అన్నె జోతె బెర జెతికయ్, జో అలవాట్ జలి రితి జోవయింక బోదన కెరుక దెర్లన్.

పెండ్లి జలస ముల ములి జతిన్చి రిసా యేసు సంగిలి
(మత్త 19:1-12)

§ 9:46-47 9:46-47 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తోలితో రెగిడ్ల నగుమ్ పుస్తకల్తె 44 నంబర్లుచ కొడో తతి నాయ్. గని తిలె, 44 చి 46చి కొడు 48 నంబర్చి కొడుచి రితి జవుల.

* 9:46-47 9:46-47 పాపుమ్...రిసా నెంజలె, నముకుమ్ పిట్టయ్తి రితి జలెగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తోలితో రెగిడ్లిన్ తెన్ బెదెదె.

2 జా పొది, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ జోక పరిచ్చ కెర తెల్లె నింద కెరుక మెన, జోతె జా కెర, “మున్నుబోద జోచి తేర్చిక ములుక నాయిమ్ గె?” మెన పుసిల.

3 యేసు “మోసే పూర్గుమ్చొ తుమ్క కిచ్చొ ఆత్త దిలన్?” మెన పుసిలన్.

4 ఈంజొ ఇసి సంగితికయ్, జేవ్ “ముల దెతి కాగ్గుమ్ రెగ్గ దిలెగిన ముల దెంక జయెదె మెన మోసే పూర్గుమ్చొ సెలవ్ దిలన్” మెన జబాబ్ దిల.

5 జెలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్ రాడ్ జీవ్చ మాన్నుల్చి రిసా మోసే జా ఆగ్గు రెగిడ్లన్.

6 గని లోకుమ్ జెర్మయ్లి మొదొల్ పొది తెంతొ ‘మున్నుబోద తేర్బోద’ మెన దేముడు దొన్ని రగల్ జర్గు కెర్లొ” మెన, అన్నె

7 “జాకయ్ మున్నుబోద అయ్యున్అబ్బొన్క ముల దా జోచి తేర్చి తెన్ బెద తంక అస్సె.

8 అన్నె జేవ్ దొగుల ఎక్కి ఆగ్ జా తవుల మెన దేముడు రెగ్గయ్లి కోడు అస్సె. జాచి రిసా, పెండ్లి జలి తెంతొ జేవ్ దొగుల నెంజితి. ఎక్కి ఆగ్ జా అస్సి.

9 జాకయ్, దేముడు పెండ్లితె కక్క జట్టు కెరవ తయెదె గే, కేన్ మాన్ను ములవుక జయె నాయ్” మెన జేవ్క సంగిలన్.

10 యేసు, సిస్సుల్, జేవ్ బన జతి గెరి గెచ్చ తెడి పెసిలి వడ్డొ, ఈంజ కొడుచి రిసా సిస్సుల్ అన్నె పుసిల.

11 యేసు సిస్సుల్క, “కో జలెకు జోచి తేర్చిక ముల దా అన్నెక్లిక పెండ్లి కెరనెదె గే, జో లంజె వంసుమ్చొ జా తేర్చిక లంజె కెర్తయ్,

12 అన్నె, మున్నున్క తేర్చి ముల దా అన్నెక్లిక పెండ్లి కెరనెగిన, జయ్యి లంజె జతయ్” మెన సంగిలన్.

బాలబోదల్క యేసు చడ చెంగిల్ కెర్లిసి
(మత్త 19:13-15; లూకా 18:15-17)

13 ఒత్త తిలి పొది, 'అమ్చ బోదల్క చడ చెంగిల్ జవున్' మెన, సగుమ్జిన్ జోవయింక యేసుచి పాసి కడ ఆన్తికయ్, సిస్సుల్, "పోన" మెన కడ అన్లసక గోల కెర్ల.

14 గని జేవ్ గోల కెర్లిసి యేసు దెక, బాద సేడ, "బోదల్ అంచితె జెతు. జోవయింక అడ్డు కెర నాయ్. దేముడుచి రాజిమ్ ఇన బాలబోదల్ జల సుదల్చియి.

15 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, గవురుమ్ నే ఉచరంతె బాలబోదల్చి రితిచి న్ముకుమ్ తెన్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి రితి నజ్లెకయ్, పరలోకుమ్తె గెచ్చుక జయెదె. ఇసి నే జలెగిన, కో కి ఒత్త బెదుక జయె నాయ్" మెన సంగ

16 జేవ్ బోదల్క ఉక్కుల దెర, జోవయింక ఎక్కెక్క బోడి చడ, 'చెంగిల్ తత్తు' మెన యేసు సంగిలన్.

పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కిసి బెదుక గే
(మత్త 19:16-30; లూకా 18:18-30)

17 యేసు అన్నె బార్ జా వట్టె గెతె తతికయ్, ఉబెడొ ఎక్కిలో నిగ జా, యేసుచి పురెతో సెర్ను సేడ జోకర, "చెంగిల్ తిలో గురుబాబు, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కెయక తెయక జితి వాట, అంక దొర్కు జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చో కెర్లె జయెదె?" మెన పుసిలన్.

18 పుసితికయ్, యేసు, "చెంగిల్ తిలోసా మెన అంక కిచ్చోక సంగిలది? దేముడు ఎక్కిలోయి చెంగిలోసా, గని అన్నె కో కి చెంగిలన నెంజితి.

19 జో దిల ఆగ్గుల్ మెలె, తుయి జాన్సి.

'నరు అత్య కెరుక జయె నాయ్,
లంజెకమొ కెరుక జయె నాయ్,
చోరుక జయె నాయ్,
అబద్దుమ్ సాచి సంగుక జయె నాయ్,
మోసిమ్ కెరుక జయె నాయ్,
అయ్యద్అబ్బొద్క గవురుమ్ దెకితె తంక అస్సె'
దసచయ్" మెన జోక యేసు సంగిలన్.

20 జో మాన్సు, “గురుబాబు, బాల తెంతో ఈంజేవ్ ఆగ్నల్ రితి నిదానుమ్ కెర దెకన్తసి” మెన జబాబ్ దిలన్.

21 యేసు జోక దెక కన్యారుమ్ జా, “తుక ఎక్కి పిట్ట గెచ్చు అస్సె. తుయి గెచ్చు, తుచి అస్తి ఎత్తి విక గెల కెర, బీద సుదల్క దేను. దస్సి కెర్లెగిన, పరలోకుమ్తె తుక అస్తి కలుగు జెయెదె. అన్నె, అంచి తెన్ బెద, అంచి పట్టి జే!” మెన యేసు సంగిలన్.

22 జలె, జో ఉబెడొక ఒగ్గర్ సొమ్నారుమ్చి రిసా, దుకుమ్ జా మొకొమ్ ఇదిలిసి కెర ఉట్ట గెలన్.

సొమ్నార్లు పరలోకుమ్తె బెదుక కస్టుమ్

23 జో సొమ్నారుమ్చొ ఉట్ట గెతికయ్, యేసు పస్ల సిస్సుల్క దెక జోవయింక, “సొమ్నార్లు దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక జలె, కస్టనె జలెకయ్ జయెదె” మెన సంగిలన్.

24 జోచ ఈంజేవ్ కొడొక సిస్సుల్ ఎదివాట్ ఆచారిమ్ జతికయ్, జోవయింక అన్నె, “ఓ పుత్తర్లు, * ఈంజ లోకుమ్తెచి అస్తిక నముకుమ్ తిల సుదల్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక కెర్ది కస్టుమ్!

25 ఇసా సొమ్నారి దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి కంట, సూజిబొరొ వాట్ ఒంటె గెచ్చుక సుల్లు!” మెన సంగిలన్.

26 జేవ్ ఎదివాట్ ఆచారిమ్ జా, “దస్సి జలె, కో రచ్చించుప జంక జయెదె?” మెన జోక పుసిల.

27 యేసు జోవయింక దెక, “మాన్సు ఈంజ కెర్క నెత్తిర్లిసి, గని దేముడు జా ఎత్తి జర్లు కెరుక తెరె.” మెన సంగిలన్.

28 జలె, పేతురు జోక, “ఈందె, ఆమ్ ఎత్తి ముల దా తుచి పట్టి బులితనుమ్” మెన సంగుక దెర్లన్.

29 జలె యేసు జోవయింక, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచి రిసా, అంచి నుబుమ్ కబుర్చి రిసా, గేరు

* 10:24 10:24 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె ఈంజ...సుదల్చి కొడొ తతి నాయ్.

జలెకు, అన్నోబావోక జలెకు, †బయిబేనిక జలెకు, అయ్యన్అబ్బోన్క జలెకు, బోదల్క జలెకు, బుఁయి జలెకు, కో ముల తవుల గీ,

30 అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె కి, జోవయింక గెరలు, అన్నోబావో, బయిబేని, అయ్యసిసి, బోదల్, బుఁయి, దసచ ఎత్తి జోవయింక దోర్కు జయెదె. అన్నె, జెతి కాలుమ్తె, కెయఁక తెయఁక పరలోకుమ్తె జతి వాట జోవయింక దోర్కు జయెదె.

31 గని తుమ్ జాగర్త ఉచరన. అప్పె అగ్గె జలన ఒగ్గర్జిన్ వడ్డొ జవుల. అప్పె వడ్డొ జలన ఒగ్గర్జిన్ అగ్గె జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

మొర గెచ్చు అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె మెన యేసు సంగిలిసి
(మత్త 17:22-23; లూకా 9:43-45)

32 యేసు, సిస్సుల్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెతి రిసొ వట్టె గెతె తతికయ్, యేసు దయిరిమ్ తెన్ జోవయించి అగ్గెతో ఇండిలిసి సిస్సుల్ దెక, బలే బమ్మ జల. జోచి వడ్డొ గెతె తిలనక కి బలే బిడ్డి దెర గెలి. జలె, యేసు సిస్సుల్క అన్నె పాసి కెరన, జోక జర్గు జంక తిలన్చి రిసొ జోవయింక అన్నె సంగుక దెర,

33 “ఈందె నూన, అమ్ యెరూసలేమ్తె గెతసుమ్. ఒత్త గెలమ్ మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొక వెల్లెల పూజర్లుతె, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనతె దెర దెవుల, చి జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అంక మొర్తి సిచ్చ వయడ దా, యూదుల్ నెంజిల అదికారుల్తె అంక సొర్పు కెర దెవుల.

34 దస్సి కెర్లె, జేవ్ అంక కొంకడ, తుంక దా, కొర్డల్ తెన్ పెట కెర, అంక మారుల. మార్లె కి, తిర్రత్క అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె” మెన యేసు సిస్సుల్క అన్నె సంగిలన్.

దొగుల సిస్సుల్ వెల్లో జంక కోర్ప జలిసి
(మత్త 20:20-28)

† 10:29 10:29 అప్పబేనిక

35 తెదొడి యాకోబు, యోహాను మెల బెబెదయి మెలోసాచ దొగుల పుత్తర్నల్ పురైతో జా, యేసుక “గురుబాబు, కిచ్చొ అమ్ నజుమమ్ దె గె అమ్ క దెంక.” మెన సంగిల.

36 ఇసి సంగితికయ్ యేసు “ఆవ్ తుమ్ క కిచ్చొ జర్గు కెరుక మెన తుమ్ కోర్ ప జతను?” మెన పుసితికయ్,

37 జేవ్ జోక, “తుచి పరలోకుమ్ చి ఉజడిచి రాజిమ్ తె తుయి ఏలుప కెర్తి పొదిక అమ్ దొగుల, తుచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, తుచి డెబ్రి పక్క ఎక్కిలో వెసితి రితి అమ్ క సెలవ్ దే” మెన సంగిల.

38 యేసు జలె, జోవయింక, “తుమ్ కిచ్చొ పుసితను గే తుమ్ నేన్సు. అల్లె, అంచి గిన్నతె బెద పిలి రితి, ఆవ్ సేడుక తిలి దుకుమ్ తె బెదుక ఓర్పుప జంక జలెకు, అంచి తెన్ అంచి బాప్తిసుమ్ నజన్లి రితి జా, ఆవ్ సేడుక తిలి సైమతె బెదుక జలెకు తెరితె గే?” మెన జేవ్ దొగులక సంగితికయ్,

39 జేవ్ ‘తెరుమ్’ మెన సంగిల. దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “ఆవ్ పితి గిన్న దుకుమ్ తుమ్ పిస్తె. ఆవ్ సైమల్ సేడ్డి బాప్తిసుమ్ తూమ్ కి నజన్ తె,

40 గని అంచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, అంచి డెబ్రి పక్క ఎక్కిలో వెసుక మెన సెలవ్ దెంక అంచి అత్తి నాయ్. పరలోకుమ్ తిలో అంచొ దేముడు అబ్బొ కక్క కక్క సెలవ్ దా తయెదె గే, జెవ్వి ఒత్త వెసుల.” మెన జబాబ్ దిలన్.

41 జలె, యాకోబు యోహాను ఎత్కిచి కంట వెల్లో జంక ఉచర్లిసిచి రిసా సేసిల దెస్సుజిన్ సిస్సుల్ నూన కెర, జోవయించి ఉప్పిరి కోపుమ్ జంక దెర్ల.

సిస్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిసి దెకుక గే యేసు సంగిలిసి

42 తెదొడి యేసు జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్ క జోతె బుకారా కెర, “యూదుల్ నెంజిల వేర అదికారుల్ అన్నె జోవయించి తెడి తిల వెల్లెల మాన్సుల్ సొంత గవురుమ్ ఉచరన, పైజల్ క జాడ్లు వయడ్లి రితి జోవయింక పొటి తెన్ ఏలుప కెర్తతి మెన తుమ్ జాన్సు.

43 గని తుమ్చి తెన్ దస్సి తంక జయె నాయ్. తుమ్చితె కో వెల్లో జంక ఉచరెదె గే, జొయ్యి తుమ్చో సేవ కెర్తొసా జా తంక.

44 తుమ్చితె కో ముక్కిమ్ జంక ఉచరెదె గే, జో ఎత్కిజిన్క గొతిమాన్సు జా తంక.

45 కిచ్చొక మెలె, ఆచ్ మాన్సు జా బెర్మున్ అయ్లోసా కి మాన్సుల్చి అత్తి సేవ కెరవన్కు జెయ్యి నాయ్, గని మాన్సుల్క ఆచ్ సేవ కెరుకయ్ అయ్లయ్. మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్క సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో అన్నె గెనన్తి రిసాయి మొర అంచి ప్రాసుమ్ దెంక అస్సెచి రిసా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

గుడ్డి జలో బర్తిమయిక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మత్త 20:29-34; లూకా 18:35-43)

46 ఒత్త తెంతో యేసు సిస్సుల్ వట్టె గెచ్చు గెచ్చు యెరికో పట్టుమ్తె జా కెర, సిస్సుల్ తెన్ కి, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ తెన్ కి ఒత్త తెంతో బార్ జతె తతికయ్, తీమయిచో పుత్తుసి, బర్తిమయి బిచ్చిమ్ నజితో గుడ్డి జలోసా, వాట్ సాడి పెన అస్సె.

47 ఒత్త వెన తా, “జెతోసా నజరేతు గవ్విచో యేసు” మెన జో నూన కెర, “ఓ యేసుప్రబు, దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్తొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అంక చెంగిల్ కెరు!” మెన కేక్ గలన్.

48 జలె, పాసి తిలస ఒగ్గర్జిన్ “తుక్లె తా” మెన గోల కెర్లె కి, జో గుడ్డి మాన్సు అన్నె, “దావీదుచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్తొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అంక చెంగిల్ కెరు!” మెన అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకుల్ గలొ.

49 ఇసి జతికయ్, యేసు టీవో జా కెర, “జోక ఇత్తల్తో బుకారా” మెన సిస్సుల్క సంగిలన్. జేవ్, జలె, “అల్లె, దయిరిమ్ జా ఉట్టు! యేసు తుక బుకార్తయ్” మెన జో గుడ్డి మాన్సుక బుకార్తికయ్,

50 జో చట్కున ఉట్ట జోచి దుప్పటి పక్కయ్ వెంట గల, యేసుతె అయ్లొ.

51 యేసుతె జెతికయ్, “ఆవ్ తుక కిచ్చొ కెరుక మెన తుయి కోర్ప జతసి?” మెన పుసితికయ్, జో గుడ్డి మాన్సు, “గురుబాబు. ఆవ్ దెకిత్ రితి కెరు.” మెన సంగిలో.

52 జలె, యేసు జోక “గో, అంచి ఉప్పిర్చి తుచి నముకుమ్ తుక చెంగిల్ కెర అస్సె.” మెన సంగిలన్. బేగి, జో మాన్సుచ అంకివొ డీసిల, చి జో యేసుచి పట్టి వట్టె గెలో.

11

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క ఉట్ట అయ్లిసి

(మత్త 21:1-11; లూకా 19:28-40; యోహా 12:12-19)

1 యేసు సిస్సుల్ తెన్ వట్టె గెచ్చు గెచ్చు, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క పాసి అయ్లి పొది, బేత్సగే బేతనియ మెంత గావిలెచి పాసిచి * ఒలీవ మెట్టయ్ పావిలి పొది, యేసు జోచ సిస్సుల్తె దొగులక బుకారా,

2 “తుమ్చి మొక్కె తిలి గవ్వి గెచ్చు పెన, చి బేగి బంద తిలి గాడ్డె పిల్ల ఏక్ డీనెదె. జాచి ఉప్పిరి కేన్ మాన్సు కెయఁ కి వెనుక నేతయ్. జాక యిప కెర ఉదడ ఆన.

3 కొన్సొ జలెకు తుమ్ కిచ్చొక దస్సి కెర్తసు?” మెన సంగిలెగిన, “ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అస్సె. కామ్ జలి బేగి ఇత్తల్తో అన్నె బే బేగి తెద్రయెదె, మెన సంగ” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగ, తెద్రయ్లన్.

4 జలె, జో సంగిలిన్తె జేవ్ గెతికయ్, ఏక్ వీదె ఏక్ గుమ్ముమె బంద తిలి ఏక్ గాడ్డె పిల్ల జోవయింక డీసిలి.

5 జేవ్ జాక యిపితె తతికయ్, జా వీదె టీవొ జా తిల మాన్సుల్, “తుమ్ కిచ్చొక జా గాడ్డె పిల్లక యిపితసు?” మెన జోవయింక పుసిల.

6 జేవ్ పుసితికయ్, యేసు సంగిలి రితి సిస్సుల్ సంగిల. జేవ్ మాన్సుల్, “దస్సి జలె, దెర గెచ్చు!” మెన సెలవ్ దిల.

* 11:1 11:1 ‘ఒలీవ చెట్టె’ మెలి, జా దేసిమ్క ముక్కిమ్ జలి ఏక్ రగుమ్ పండ్లు. దస్సి కంక జయెదె, నెంజిలె తేల్ పేడుక జయెదె. జేవ్ రూకుల్క ఈంజ మెట్టక నావ్ తియ అస్సి.

7 సిస్సుల్ జా గాడ్డె పిల్లక యేసుతె ఉదడ ఆన, జోవయించ దుప్పట్లు గట్ట గాడ్డెచి ఉప్పిరి గలిల, చి యేసు వెగ వెసిలన్.

8 పిమ్మట్ ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జోవయించ దుప్పట్లు గట్ట వటె వటె అంతిర్ల. అన్నెనగుమ్జిన్ వాట్ సాడిచ బట్టిలె తిల చెట్లె కండిల రొడ్డల్ మట్టల్ ఆన, వట్టె అంతిర్ల.

9 దస్సి అంత్ర అంత్ర, పురైతో గెతస పడ్డై గెతస “జోబర, జోబర!” మెలి అర్దుమ్ తెన్ “ఓసన్న, ఓసన్న!” మెన, “దేముడు ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసొక ఓసన్న!

10 అమ్చొ దావీదు పూర్గుమ్చొ తెన్ మొదొల్ జలి †రాజిమ్ ముక్కిమ్ జా అన్నె బార్ జతినక జోబర! ఎత్కిచి కంట ఉప్పిరిచి టాన్తె తిలోసొక ఓసన్న!” మెన కేకుల్ గల్తై తిల.

11 జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె పాచ, దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, పెన, సుట్టునంత అంకి గల, ఎత్కి దెక, సాంజ్ జలి రిసా అన్నె బార్ జా, బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ బేతనియ గవ్వి అన్నె ఉట్ట గెల.

**అంజూరుమ్ రూకుక యేసు సాపెన గల కెర్లిసి
(మత్త 21:18-19)**

12 అన్నెక్ దీసి, జేవ్ బేతనియ గవ్వి తెంతొ యెరూసలేమ్తె అన్నె గెతె తత్తికయ్, యేసుక చూ కెర్లి.

13 జలె అక్కల్ తిలి ఏక్ ‡అంజూరుమ్ రూకుక దెకిలన్. జలె, జో రూక్తె పండ్లు దెర అస్తి గే నాయ్ గే మెన దెకుక గెలో. అక్కుడొలీ గని అన్నె కిచ్చొయ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా రూక్తె జా కాలుమ్ పండ్లు దెర్తి నాయ్.

† **11:10 11:10** యేసుచి రాజిమ్క ‘ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్చి’ మెన పైజల్ ఉచర్ల తిల. ఈంజ లోకుమ్చ జోవయించ బాదల్ తెంతొ, జోవయింక ఆక్రమించుప కెర్లస తెంతొ రచ్చించుప కెరెదె మెన ఉచర్ల తిల, గని జోవయించి రాజిమ్ జోవయించి రచ్చన ముక్కిమ్క ఆత్మ రగుమ్చి మెన నేన్తి. ‡ **11:13 11:13** బొడ్డ పండ్లు రిత పండ్లు దసా రూక్తె దెరుల. రూకు మాములుమ్ చెంగిల్చి జలె, అక్కల్ దెర్లి పొది పండ్లు కి దెర తంక.

14 యేసు జలె, జో రూకుక, “అప్పె తెంతో తుచి తెంతో కో కి పండ్లు కతు నాయ్” మెన రూకుక సంగిలన్. జో సంగిలిసి జోచ సిస్సుల్ నూన్ల.

దేముడుచి గుడితె గెచ్చ వికితనక గోల కెర్లిసి

(మత్త 21:12-17; లూకా 19:45-48; యోహా 2:13-22)

15 తెదోడి జేవ్ యెరూసలేమ్తె పాచ కెర, యేసు దేముడుచి గుడితె పెన, దేముడుచి గుడిచి తెడి కిచ్చో కిచ్చో వికితనక గెంతనక దెక, జోవయింక ఉదడుక దెర, సీడబ్బుల్ పల్లయ్తనచ బల్లల్, అర్పితుమ్ దెత పార్వ పిట్టల్ వికితనచ బల్లల్ సేడవ దా,

16 కో కి, కిచ్చో కి దేవులుమ్ వాటు వయ నెంక కి ఒప్పె నాయ్.

17 దస్సి కెర తా,

“ ‘దేసిమ్లు ఎత్కిచ మాన్సుల్ అంచితె జెతి రితి, అంచి గేరు ప్రార్దన కెర్తి గేరు జా, దస్సి తవున్.’

మెన దేముడుచి కొడెతె రెగ్గవ అస్సె. తూమ్ జలె, జాక చోర్లు జితో గేరు జతి రితి ఈంజో దేముడుచి గుడిక మార్సుప కెర అస్సున్” మెన సంగిలన్.

18 వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన నూన కెర, పిమ్మట్ జోయ్యి కెర్తి బోదనక నర్ల తెన్ నూన ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ ఆచారిమ్ జతతి మెన దెక, జో యేసు వెల్లో జయెదె మెన బియఁ కెర, “జోక కిసి మారుమ” మెన కుట్ర ఉచరన్ల.

19 సాంజ్ జతికయ్, యేసు పట్టుమ్ తెంతో అన్నె బార్ జలో.

20 పెందలె, యేసు సిస్సుల్ అన్నె యెరూసలేమ్తె గెతె తతికయ్, వట్టె జో అంజూరుమ్ పండ్లు రూకుక దెకిలె, చెర్రో తెంతో మొదోల్ జా ఒండి సుకా గెచ్చ అస్సె.

§ 11:15 11:15 అర్పితుమ్ దెత పిట్టల్ గట్ట గెనుక జలె, జోవయింక ఆక్రమించువ కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి డబ్బుల్ దిలె నెంజె. జేక, జోవయించి డబ్బుల్ పల్లవన, దేముడుచి గుడితె కామ్క జెతికయ్ రగుమ్ డబ్బుల్కయ్ పిట్టల్ గట్ట గెనుక, నెంజలె దేముడుచి గుడిక డబ్బుల్ దెంక. డబ్బుల్ పల్లయ్తన నాయిమ్ నెంజల్చి ఎదిలి లాబుమ్ కి కెరసుల.

21 సుకాగెలిస్ దెక, జో రూకుక యేసు సంగిలి కోడు ఏదస్త కెర, పేతురు, “గురుబాబు, ఆదె! తుయి సాపెన దిలో రూకు సుకా గెచ్చు అస్సె” మెన సంగిలన్.

22 యేసు సిస్సుల్క దెక కిచ్చో సంగిలన్ మెలె, “దేముడుచి ఉప్పిరి తుమ్ నముకుమ్ తియన.

23 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఈంజ మెట్టక జవున్ దెక, ‘ఓ మెట్ట, ఉట్కి జా సముద్దుమ్తె గలి జా’, మెన పెట్టితె కిచ్చో అన్మానుమ్ నెంతె తా, పూర్తి నంపజా నెరవెర్పుప జయెదె మెన, కొన్సొ జలెకు సంగెదె గే, జయ్యి జోచి రిసా ప్రబు జర్గు కెరెదె మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

24 జాకయ్ తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, ప్రార్దన కెరె పొది తుమ్ కిచ్చో సంగిలే కి, ‘జా అమ్క దొర్కు జలి’ మెన తుమ్ నంపజా, చి కచితుమ్ తుమ్క దొర్కు జయెదె.

25 గని ప్రార్దన కెరె పొది తుమ్క కిచ్చో బుద్ది తంక మెలె, తుమ్తె ఎక్కిలో అన్నెక్కోక కిచ్చో జవున్ అల్లర్ కెర తిలెగిన, అల్లర్ కెర్లొసాక, జో అల్లర్ సేణ్లొసా చెమించుప కెరుక అస్సె. తుమ్ దస్సి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించుప కెర్లె, పరలోకుమ్ తిలో తుమ్చో అబ్బొ జలో దేముడు తుమ్క చెమించుప కెరెదె.

26 *తుమ్ అన్నెక్కో మాన్సుల్క చెమించుప నే కెర్లెగిన, దస్సి పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొ జలో దేముడు తుమ్క చెమించుప కెరె నాయ్” మెన యేసు సికడ్లన్.

యేసుక అన్నె పరిచ్చు కెర్లెసి

(మత్త 21:23-27; లూకా 20:1-8)

27 జలె, యెరూసలేమ్తె అన్నె పావిలి. యేసు దేముడుచి గుడితె అన్నె గెచ్చు ఒత్త బుల్లె తతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్లన, అన్నె సగుమ్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్ కి, జోతె జా కెర,

* 11:26 11:26 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 26 నంబర్ కోడు తయె నాయ్.

28 “తుయి కెర్త కమొ కెరుక, తుయి బోదన కెరుక తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ అస్సె? కొన్సొ తుక అదికారుమ్ దిలన్?” మెన జోక పుసిల.

29 జాకయ్ యేసు జోవయింక, “ఆవ్ కి తుమ్క ఏక్ కోడ్ పుసిందె. తుమ్ చెంగిల్ జబాబ్ సంగిలె, ఆవ్ కిచ్చొ అదికారుమ్క ఇసి కెర్తసి గే, ఆవ్ కి తుమ్క సంగిందె.

30 జలె, యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె తిలిన్చి అదికారుమ్ కేనె తెంతొ చి? పరలోకుమ్ తెంతొ చి గే, మాన్సు తెంతొ చి గే, తుమ్ సంగ” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు పుసిలన్.

31 దస్సి పుసితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కీసి జల మెలె, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బమ్మ తెన్ లట్టబన, ఇసి మెంతె తిల, “ ‘పరలోకుమ్ తెంతొ చి’ మెన అమ్ సంగిలెగిన, దస్సి జలె, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెర్సు నాయ్?” మెన అమ్క సంగెదె.

32 “ ‘మాన్సు తెంతొ చి’ మెన సంగుక నెంజె” మెన ఉచర్లన. కిచ్చొక మెలె, ‘యోహాను నిజామి దేముడుచి కబుర్ ఆన్లొసా’ మెన ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ నంపజా అస్తి మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క బితె తిల.

33 జాచి రిసా “నేనుమ్” మెన జబాబ్ సంగిల. జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక “దస్సి జలె, కేన్ అదికారుమ్క ఆవ్ అంచ కమొ కెర్తసి గే, ఆవ్ తుమ్క సంగి నాయ్” మెన సంగ ముద్దొ కెర్లన్.

12

ద్రాచతోటచి రిసా యేసు సంగిలి టాలి
(మత్త 21:33-46; లూకా 20:9-19)

1 తెదొడి యేసు వెల్లెల మాన్సుల్క దస్సి సంగ, జోవయింక టాలివొ సంగ అన్సొ బోదన కెరుక దెర్లన్. తెదొడి కిచ్చొ టాలి ఏక్ సంగిలన్ మెలె, ఇసి జతయ్; “ఏక్ మాన్సు ద్రాచ తోట రోవడ కెర, జాచి సుట్టునంత కోట గలవడ కెర, ద్రాచ రస్సుమ్ కడ గన్న వెల్లొ పత్తుర్ కూనవ కెర,

తోట రకితి మాటు రితిసి బందవ కెర, రకితసక నిసాన, జోవయింక జా తోట గుత్త దా, వేరతె ఉట్ట గెలన్.

2 “పంటో పికిలి పొది, జేవ్ గుత్త నజీలసతె జా తోటచి పంటో ఏక్ వాట నజ ఆన్తి రిసా, గొత్తి సుదొ ఎక్కిలోక ఎజొమాని తెద్రయ్లన్. జో ఒత్త పాచితికయ్,

3 గుత్త నజీల జేవ్ రకిత మాన్సుల్ జో గొత్తి సుదొక దెర, పెట, కిచ్చొ నే దెతె ఉదడ్ల.

4 ఒత్త తెంతో, అన్నెక్లొ గొత్తి సుదొక జో ఎజొమాని తెద్రయ్లన్, గని జేవ్ రకితన జోచి బోడి పెట కెర దా, మరియాద నెంతె జోక ఉదడ గెల.

5 పిమ్మట్ అన్నెక్లొక ఎజొమాని తెద్రయ్తికయ్, జేవ్ రకితన జోక మార గెల. అన్నె ఒగ్గర్జిన్క తెద్రయ్తికయ్, జోవయింతె సగుమ్జిన్క పెట గెల, సగుమ్జిన్క మార గెల.

6 “జలె, జో ఎజొమానిక అన్నెక్లొ తిలన్, కొన్సొ మెలె, సొంత ప్రేమ తిలో పుత్తుసి. ‘అంచొ పుత్తుక మరియాద దెకుల, కిచ్చొగె’ మెన, ఆకర్క జోకయ్ తెద్రయ్లన్.

7 గని జేవ్ గుత్త నజీలన ‘ఇన్నెకయ్ అబ్బొన్చి దనుమ్ కలుగు జయెదె. అల్లె, ఇన్నెక మారుమ, చి ఇన్నెక కలుగు జతి వాట అమ్కయ్ దొర్కు జయెదె’ మెన జోవయింక జెచ్చి లట్టబన్ల.

8 జేవ్ ఎజొమానిచొ పుత్తున్క దెర కెర, మార కెర, పీనుమ్ జా ద్రాచ తోట తెంతో బార్ కెర వెంట గెల.

9 జలె, దస్సి కెర్లి రిసా, జా తోటచొ ఎజొమాని కిచ్చొ కెరెదె మెలె, జో జా కెర, జేవ్ గుత్త నజీలసక నాసెనుమ్ కెర, జా తోట వేర మాన్సుల్క గుత్త దెయెదె.

10 “అల్లె, ఆవ్ అప్పె తుమ్క సంగితిన్చి రిసా, దేముడుచి కొడెతె రెగిడ్లిసి తుమ్ కెయ్య సదు కెర్పు నాయ్ గె?

‘కామ్క నెంజె’ మెన ఉచర, గేర్ బందిలన పిటయ్ల పత్తురు, బోడిపత్తురు జలన్.

11 ప్రబు సొంతయ్ ఇసి జర్గు కెర్లో. జో ఇసి కెర్లి రిసొ, అమ్ దెకిలె ఆచారిమ్ జతయి!”
మెన జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

12 “అమ్చి రిసొయి యేసు సంగితయ్” మెన వెల్లెల మాన్సుల్ చినన కోపుమ్ జా, జోక దెరుక ఉచర్ల, గని ప్రెజల్ కోపుమ్ జా అల్లర్ కెరుల మెన, జోవయింక బియఁ కెర, జోక ముల దా ఉట్ట గెల.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక పరిచ్చ కెరయ్లిసి
(మత్త 22:15-22; లూకా 20:20-26)

13 ‘యేసుక కొణ్ణతె అడ్డవ నేరిమ్ వయడుమ’ మెన, సగుమ్జిన్ పరిసయ్యుల్క కి హేరోదు పచ్చెన జతన సగుమ్జిన్క కి, జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయ్తికయ్,

14 జేవ్ యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, తుయి సత్తిమ్చొ మెన జానుమ్. తుయి మొకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ ఉచరుల మెన నే బితె, దేముడు దెకయ్లి వాట్చి రిసొ సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్తసి మెన అమ్ జానుమ్” మెన పులయ్తి రితి సంగ, అన్యె, “రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చొ క్షెసర్ రానొక అమ్ *సిస్తు దెంక నాయిమ్ గే, నాయ్ గె? అమ్ జా సిస్తు దెంక గే పోని గే? సంగు” మెన యేసుక సంగిల.

15 ఇసి సంగితికయ్, యేసు జోవయించి ఉప్రమెన్సు జాన, “అంక కిచ్చొక పరిచ్చ కెర్తను? డబ్బుల్ కాసు ఏక్ అంచితె ఆన దెకవ” మెన సంగితికయ్, ఆన్ల.

16 జేవ్ జో తెన్ జా కాసు ఆన్లి పొది, జా కాసు దెకవ, “ఇన్యె కచి పొలిక, కచి నావ్ డీస్తయ్?” మెన జోవయింక పుసిలన్, చి జేవ్ జోక, “క్షెసర్ రానొచి” మెన సంగిల.

17 యేసు జోవయింక, “క్షెసర్క దెతిసి క్షెసర్క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ దెంక అస్యె” మెన, జోవయింక బజాబ్ దిలన్. దస్సి

12:11 12:11 కీర్తన 118:22,23.

* 12:14 12:14 ఇన్యె ‘సిస్తు’ మెతె, జా ఏలువ కెర్తి ప్రబుతుమ్చి సిస్తు.

జబాబ్ దెతికయ్, వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయ్ల మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జల.

సద్దుకయ్యుల్ యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి
(మత్త 22:23-33; లూకా 20:27-40)

18 తెదోడి, 'మొర గెలెగిన అన్నె జీవ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చుక నెంజె' మెన ప్రెజల్క సికయ్త సద్దుకయ్యులు సగుమ్జిన్ యేసుతె జా కెర,

19 "గురుబాబు, ఈందె, 'ఎక్కిలోచొ అన్నొసి బోదల్ నెంతె మొర గెలె, తేర్చిక ఎక్కిల్క ముల దా గెలెగిన, జోచొ బావొసి అన్నొన్చి తేర్చిక ఆనన, అన్నొన్చి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయిక అన్నె' మెన మోసే పూర్లుమ్చొ అమ్ యూదుల్చి రిసా రెగిణ్ణో గెద?

20 జలె సత్తుజిన్ బావుడ్లు తిల. జోవయింతె తొల్పుర్ తెర్చి ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్.

21 ఒత్త తెంతొ, జో మాన్సుచి పట్టి జెర్మిలోసా జా తేర్బోదక ఆనన, జో కి బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. జోచి పట్టి జెర్మిలోసా కి దస్సి కెరన దస్సి జలన్.

22 జేవ్ సత్తుజిన్ బావుడ్లు ఎత్తిజిన్ వర్స తెన్ దస్సి కెరన మొర గెల. జేవ్ ఎత్తిజిన్ మొర గెతికయ్, జా తేర్బోద కి మొర గెలి.

23 జలె, మొర గెలస అన్నె జీవ్ జతి పొదిక, జోవయింతె కక్క తేర్చి జా తయెదె? జేవ్ సత్తుజిన్ వర్స తెన్ జా తెన్ పెండ్లి జల గెద?" మెన యేసుక పుసీల.

24 ఇసి జతికయ్, యేసు జోవయింక, "తుమ్ పొరపాట్ జా గెతసు. కిచ్చొక గే తుమ్ ఉచర. మెలె, దేముడు పూర్లుమ్ రెగ్గయ్లిసి నదు కెర్లె కి, ఒత్త తిలిసి అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్, చి జో కెరయ్త కమొ దెకిలెకి, జోచి సెక్తి అదికారుమ్ చినున్ నాయ్.

25 మెలె, మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జతిన్తె పెండ్లిచొ నే జతె, పరలోకుమ్తె మాన్సుల్ దూతల్చి రితి దస్సి తవుల.

26 పడ్డో, 'మొర గెలన అన్నె జితి నాయ్' మెన ఉచర, తుమ్ అన్మానుమ్ తెన్ అస్సున్. గని జా సుట్టు, పూర్ణుమ్, రూకు తెడి జా ఆగి లగితె తిలిన్చి రిసా రెగిడ్డిన్తె

ఆవ్ అబ్రాహామ్క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడుయి, మెన దేముడుచి కోడు మోసే రెగిడ్డి పుస్తకుమ్తె సదు కెర్పు నాయ్ గె? 27 జలె, జేవ్ మొర్ల పూర్ణుల్క మోసేచి కాలుమ్ ఎద కి జోవయింక జో దేముడు తా కామ్క అయ్లిన్ తెన్ జేవ్ అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చు జివ్వి అస్తి మెన రుజ్జు జతయ్, రితి మొర గెలన నాయ్, గని జీవ్ తిలనకయ్ జో దేముడు. తుమ్ ఎదివాట్ పొరపాట్ జా అస్సున్" మెన జేవ్ సద్దూకయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

**వెల్లి ఆగ్గుచి రిసా యేసుక పుసిలిసి
(మత్త 22:34-40; లూకా 10:25-28)**

28 ఈంజ కోడుచి రిసా జేవ్ సద్దూకయ్యుల్ తెన్ పరిసయ్యుల్ గగ్గల్ జంక దెర్ల. ఇసి జతికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డోసా ఎక్కిలో సూన, జోవయించి నెడిమి జా కెర, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్చ పరిచ్చుల్క యేసు చెంగిల్ జబాబుల్ దెతయ్ మెన దెక, జోక, "ఆగ్గుల్ ఎత్తితె ముక్కిమ్చి కేన్?" మెన పుసిలన్.

29 యేసు జోక, "ముక్కిమ్చి ఇసి జతయ్;

'ఓ అమ్చ ఇస్రాయేలులు, సూన, ప్రబు జలో అమ్చో దేముడు ఎక్కిలో. జో ఎక్కిలోయి అదికారుమ్ తిలో దేముడు. అన్నె కోయి నాయ్' మెన, అన్నె;

30 'తుచో ప్రబు జలో దేముడుక తుమ్చి ఒండి పెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి ఆత్మ తెన్, తుమ్చి ఒండి మెన్సు తెన్, తుమ్చి ఒండి బుద్ది తెన్, తుమ్చి సెక్తి ఎత్తి తెన్ ప్రేమ కెరై తంక.'

మెన మోసేచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్తె ముక్కిమ్.

31 పడ్డో,

‘తుమ్క తుమి కెద్ది ప్రేమ కెరంతసు గే, పక్కయ్చక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్త తంక’
 మెన అన్నెక్ ఆగ్గు కి ముక్కిమ్ అస్సె. ఈంజేవ్ దొన్ని ఆగ్గుల్ చి కంట కేన్ ఆగ్గు కి జీనె నాయ్” మెన జోక యేసు సంగిలన్.

32 జలె, జో మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా యేసుక “నిజుమి, గురుబాబు. ‘జో ఎక్కిలొయి’ మెన, ‘అదికారుమ్ తిలొ దేముడు అన్నె కోయి నాయ్’ మెన తుయి సత్తిమ్ సంగిలది.

33 అన్నె, ‘ఒండి పెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి బుద్ది తెన్, తుమ్చి ఎత్తి సెక్కి తెన్ జోక ప్రేమ కెరుక’ మెన, అన్నె ‘తుమ్క తుమి కెద్ది ప్రేమ కెరంతసుమ్ గే, పక్కయ్చక తెద్ది ప్రేమ కెర్త తంక ముక్కిమ్’ మెన తుయి అన్నె మాన్సుల్క సంగిలిసి సత్తిమ్. బలి గట్ట ఎత్తిచి కంట ఈంజేవ్ దొన్ని ఆగ్గుల్ రితి కెరుక విలువ” మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా ఒప్పున యేసుక జబాబ్ దిలన్.

34 ‘ఇసి సంగ బుద్ది తెన్ జబాబ్ దిలొ” మెన యేసు దెక, జోక “దేముడుచి రాజిమ్క తుయి దూరి నాయ్” మెన సంగిలన్. జలె, యేసు బలే బుద్ది తెన్ ప్రస్నల్ ఎత్తిక బులవ సంగితికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసాక, జో జా కోడు సంగిలి తెంతొ, కో కి కేన్ కోడుక కి యేసుక పుసుక దయిరిమ్ కెర్తి నాయ్.

**క్రీస్తు దావీదు పూర్ణుమ్చొక ప్రబు కి పుత్తున్ కి
 (మత్త 22:41-46; లూకా 20:41-44)**

35 యేసు దేముడుచి గుడితె అన్నె బోదన కెర్తె తత్తికయ్, “రచ్చించుప కెర్తొసా జలొ క్రీస్తు దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మ జోక పుత్తుసి జయెదె మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కిసి సంగుక జతయ్?

36 మెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ దావీదుచి పెట్టి సికయ్తికయ్ తుచ విరోదుమ్ సుదల్క తుయి సుదితి రితి ఆవ్ కెర్తి ఎద, అంచి ఉజెతో పక్కయ్ తుయి వెన తా, మెన ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్.
 మెన దావీదు రానొ సొంత సంగిలన్.

37 దస్సి దావీదు రానొ క్రీస్తుక 'ప్రబు' మెన సంగితయ్ జలె, జో క్రీస్తు కిసి జా జోక పుత్తుసి జయెదె? ఉచర" మెన ఒత్త తిలసక యేసు సంగిలన్. జలె, ప్రెజల్చి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ సర్ద తెన్ జోచ కొడొ సూన్తె తిల.

38 యేసు అన్నె బోదన కెరై తిలి పొది ఇసి మెలన్. "దిగిల సూటిచ పాలల్ గలంత గవురుమ్ ఉచరంత మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనచి రిసొ తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. జేవ్ సంతవీదులె టీవ, మాన్సుల్ ఎత్తి అమ్క జొకర్తు మెన కోర్ప జతతి.

39 నబ గెరలె ముక్కిమ్చ టాన్లుతె, విందుల్తె ముక్కిమ్చ టాన్లుతె వెసుక కోర్ప జతతి.

40 జేవ్ మోసిమ్లు కెర రండెల్ మాన్సుల్చ గెరల్ విక కతతి, అన్నె ఉప్రమెన్సుక దిగిల ప్రార్దనల్ కెర్తతి. దస్సి, జోవయించి పాపుమ్ ఒగ్గరి, చి వెల్లి సిచ్చ సేడుల" మెన జేవ్చి రిసొ యేసు సంగిలన్.

**బీద సుద్ది జాక కలుగు జలిసి ఎత్తి దేముడుక దిలిసి
(లూకా 21:1-4)**

41 తెదొడి యేసు దేముడుచి గుడితె తతి, దేముడుచి కామ్క కాసుక దెతి డబ్బుల్ పెట్టెల్చి మొక్కె వెసిలన్. ఒత్త వెన, బెర అయ్ల మాన్సుల్ ఒత్త డబ్బుల్ గల దెతిసి దెకితె తిలో.

జలె, ఒగ్గర్జిన్ సొమ్సార్లు ఒగ్గర్ డబ్బుల్ జేవ్ పెట్టెల్తె గల్తె తతికయ్,

42 ఎద్గెరె నెంజిలి రండెల్ మాన్సు ఎక్కి జా కెర, దొన్ని ఇదుల రాగి కాసుల్ పెటెతె గలిలి.

43 గల్తికయ్, యేసు జోచ సిస్సుల్క పాసి బుకారాన, " 'ఈందె, జేవ్ సొమ్సార్లు ఎత్తిజిన్ మొత్తుమ్ దిలిన్చి కంట ఈంజ ఎద్గెరె నెంజిలి రండెల్ మాన్సు ఒగ్గర్ దా అస్సె' మెన కచితుమ్ సంగితసి.

44 కిచ్చొక మెలె, జోవయించి ఎదివాట్ సొమ్సార్లుమ్ తెంతో సేసిలిసి జా దా అస్తి. ఇన్నెక, కిచ్చొ నెంజిలె కి, కలుగు జలిసి ఎత్తి దా గెల అస్సె" మెన సిస్సుల్క బుద్ది దెకయ్లో.

13

దేముడుచి గుడి నాసెనుమ్ జయెదె మెన యేసు సంగిలిసి
(మత్త 24:1-44; లూకా 21:5-33)

1 ఒత్త తెంతో, యేసు దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జతె తతికయ్, జోచ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో, “ఈందె, గురుబాబు, ఈంజ దేముడుచి గుడి బందిల వత్తల్, కెద్ది బమ్మ జతి రితి అస్సె!” మెన దెకయ్లన్.

2 దస్సి మెన దెకయ్తికయ్, యేసు జోవయింక “ఈంజేవ్ ఎత్కి దెకితను, గని అప్పె వత్తుర్చి ఉప్పిర్ వత్తురు దొత్తల్ తిలె కి, ఎక్కి జలెకు నే టీవో నే జతె, గలి జతి దీసి జెయెదె” మెన జబాబ్ దిలన్.

3 తెదొడి దేముడుచి గుడిచి మొక్కె తిలి ఒలీవ మెట్టయ్ యేసు గెచ్చు వెసిలన్, చి పేతురు యాకోబు యోహానుచి అంద్రెయ మెల సిస్సుల్ జోతె జా కెర, అన్నె కో నెంతె,

4 “గురుబాబు, తుయి సంగిలిసి కెయ్క జర్గు జయెదె గే అమ్క సంగు. ఈంజ నెరవెర్సుప జతి పొది అయ్లి మెలె, అమ్ చినితి రిసా కిచ్చొ గుర్తు తయెదె?” మెన యేసుక వుసిల.

5 జో జోవయింక “కొన్సొ జలెకు తుమ్క అంచి రిసా మోసిమ్ నే కెర్తి రితి తుమ్ జాగర్త దెకన.

6 కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ క్రిస్తుచి నావ్ తెన్ జా అస్సి, మెన సంగుక జలెకు, ‘ఆవ్ క్రిస్తు’ మెన సంగుక జలెకు, ఒగ్గర్జిన్క మోసిమ్ కెర, వేర బుద్ది సికడుల.

7 అన్నె, ‘యుద్దుమ్ జతయ్’ మెన జలెకు, ‘యుద్దుమ్ జయెదె’ మెన జలెకు తుమ్ సూన్తె. గని బమ్మ నెంతె తా. ఇనచ ఎత్కి జర్గు జంక అస్సె. గని ఈంజ ఉగుమ్ ఒగ్గర్ బే బేగి పూర్తి జయె నాయ్.

8 అన్నె, దేసిమ్చి ఉప్పిరి దేసిమ్, రాజిమ్చి ఉప్పిరి రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీవో జవుల. వేర వేరతె బూకంపల్, కరువుల్ జర్గు జవుల. గని ఈంజ ఎత్కి అంచి రాజిమ్ ఏలుప కెర్తి ఉగుమ్ జెర్మయ్త నొప్పుల్ రితె జా, ఇనచ ఎక్కి మొదొల్ జవుల.

9 “తుమ్ మాత్రమ్, జాగర్త దెకన. కిచ్చొక మెలె, జా పొదిక మాన్సుల్ తుమ్క తీర్పు కెర్త సబల్తె సార్పు దెవుల. అమ్చ యూదుల్చ సబ గెరలె తుమ్క పెట గెలుల. జీవ్ దస్సి విరోదుమ్ కెర్లె, అంచి నావ్చి రిసా, అంచి రిసా సాచి సంగితి రిసా, అదికార్లుచి మొక్కె రానల్చి మొక్కె తుమ్ టీవో జస్తె.

10 గని తొలితో, ఉగుమ్ నే మార్పువ జతె, అగ్గె, ఒండి లోకుమ్చ కేన్ దేసిమ్చ ప్రజల్క కి సుబుమ్ కబుర్ నూనపుక అస్సె. నూనయ్లెకయ్, ఈంజ ఉగుమ్చి ఆకర్ దీసి జెయెదె.

11 “జలె, తుమ్క మాన్సుల్ నేరిమ్ వయడ అదికారుల్తె సార్పు దెతి పొదిక, ‘కిచ్చొ సంగుక గే?’ మెన తుమ్ చింత గలన నాయ్. తుమ్ సంగుక మెన జయ్యి గడియయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ దెయెదె గే, జయ్యి సంగ. కిచ్చొక మెలె, తుమి లట్టబ్బు నాయ్. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మయి లట్టబెదె. తుమ్క తుమి సంగుస్ నాయ్.

12 “జా పొదిక అన్నె కిచ్చొ బాద తయెదె మెలె, అన్నొన్క బావొసి జలెకు, పుత్తున్క అబ్బొసి జలెకు, మొర్తి సిచ్చుతె సార్పు దెవుల. అన్నె, అయ్యెన్అబ్బొన్క పుత్తర్లు సగుమ్జిన్ విరోదుమ్ జా, జోవయింక మొరవుల.

13 అన్నె, తుమ్ అంచి నావ్ తెన్ బులితె తత్తెచి రిసా ఎతివాట్జిన్ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల. గని ఇన అల్లర్ జలెకి, ఆకర్ ఎద కో నముకుమ్ తెన్ తా ఓర్పువ జవుల గే జెచ్చి రచ్చించువ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

14 “జలె, *పిమ్మట్, దేముడుక విరోదుమ్ జా జోక బలే దూసుప కెర నాసెనుమ్ కెర్తిక ఏక్, దేముడుచి గుడితె టీవో నే జతి టాన్తె టీవో జంక తుమ్ దెకిలె, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఈంజ నదు కెర్తన

* 13:14 13:14 యేసు జెర్మ డబ్బయ్; 70; వెర్పుల్ గెలి వడ్డో ఈంజ నస్తుమ్ జర్గు జలి. మెలె యేసు వరలోకుమ్తె గెచ్చు అన్నె విస్సెక్ సత్తు; 27; వెర్పుల్ గెతికయ్.

తుమ్ చెంగిల్ ఉచరన. జా గుర్తు తుమ్ దెకిలె, ఈంజ యూదయ ప్రదేసిమ్తెచ మాన్సుల్ చట్కున డొంగ్రలె ఉట్ట నిగుతు!

15 జా పొదిక కేన్ మిద్దెచి ఉప్పిరి కో తవుల గే, ఉత్త కెర, జోచి గెరి తెంతో కిచ్చొ జలెకు వస్తువ వెంట నెంక జవున్ గెరి పెసుక జయె నాయ్.

16 వెడయ్ గట్ట కో తవుల గే, కామ్చి రిసా కడ్ల జోచ పాలల్ జవున్ వెంట నెంక పస్ల జెంక నాయ్.

17 అయ్యొ! జేవ్ దీసల్క వయ తిల తేర్బోదల్, బోదల్ వడ్షివొ, ఉట్ట నిగుక నెత్త ఒగ్గర్ సైమల్ జవుల!

18 “ ‘ఈంజ ఎత్తి చల్లి పొది జర్గు జవున్ నాయ్’ మెన తుమ్ ప్రార్దన కెర.

19 కిచ్చొక మెలె, లోకుమ్ జెర్మయ్లి తెంతో అప్పె ఎద కలుగు జల సైమల్చి ఒగ్గర్ సైమల్ జేవ్ దీసల్క ఎత్తివాట్ తయెదె. జలి మెలె, ఒత్త తెంతో అన్నె కెయ్క కి తెద్ది సైమ తయె నాయ్.

20 జాచి రిసా, జేవ్ అల్లర్ జత దీసల్ తొక్కి జతి రితి ప్రబు సెలవ్ దెతో నాయ్ జలె, కో కి మాన్సుల్ రచ్చించుప జంక నెత్తిర్ తా. గని నంపజతి రిసా రచ్చనక నిసాన జల మాన్సుల్ పాడ్ నే జతి రిసాయి, ‘జేవ్ సైమల్ తొక్కి దీసల్ తత్తు’ మెన ప్రబు సెలవ్ దా అస్సె.

21 అన్నె తెదొడ్క, ‘ఈందె క్రిస్తు!’, ‘ఓదె క్రిస్తు!’ మెన కో జలెకు తుమ్క సంగిలె, జా నంప కెర నాయ్.

22 కిచ్చొక మెలె, అబద్దుమ్చ జా కెర, ‘ఆవ్ క్రిస్తు’ మెనన జలెకు, ‘ఆవ్ దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా’ మెనన జలెకు, రచ్చనక నిసాన జలసక మోసిమ్ కెర జోవయించి నముకుమ్ పిట్టవుక మెన ఉచరన, వెల్లో మాయకమొ కెరుల.

23 అల్లె, చెంగిల్ దెకన. ఈంజ ఎత్తి నే జతె అగ్గెయ్ తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

24 “జేవ్ దీసల్క, ఆవ్ సంగిల జేవ్ సైమల్ పూర్తి జలె పిమ్మట్క, పొద్దు అందర్ జయెదె, జోను కి ఉజిడి దెయె నాయ్.

25 ఆగాసుమ్ తెంతో సుక్కల్ గెసురుల, చి ఆగాసుమ్తె ఎత్కి అద్దుర్ జయెదె.

26 తెదొడక ఎదివాట్ అదికారుమ్ తెన్, పరలోకుమ్చి ఉజిడి తెన్, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా మబ్బుల్తె పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్ర జెయిందె. ఆవ్ దస్సి ఉత్ర జెతిసి లోకుమ్ ఎత్కి దెకుల.

27 తెదొడక అంచ దూతల్క తెద్రయిందె, చి జేవ్, చెత్తర్ దిక్కుల్ తెంతో, లోకుమ్చి ఏక్ పక్క తెంతో, అన్నెక్ పక్క ఎద, కేన్ దేసిమ్చక నే పిట్టె, రచ్చనక ఆవ్ నిసాన్ల మాన్సుల్క ఆనవ, ఎక్కితె కుడవనిందె.

అంజూరుమ్ రూకుక టాలి

28 “అంజూరుమ్ రూకుక టాలి కెర అర్దుమ్ కెరన. మెలె, దసా రూక్చ కొమ్మల్ కొవ్ని జా పలోయ్లె ‘వేసెక్ అప్పె పాచ జెయెదె’ మెన తుమ్ చినితె.

29 దస్సి, ఆవ్ సంగిల గుర్తుల్ జర్గు జతిసి తుమ్ దెకిలె, జా గుమ్ముమె పావీల్ రితి జా, అన్నె జెతికయ్ సమయుమ్ పాసి జా అస్సె మెన తుమ్ జాన్తె.

30 ఆవ్ సంగిల సైమల్ గుర్తుల్ పూర్తి జలెకయ్ ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయెదె మెన తుమ్క ఆవ్ కచతుమ్ సంగితసి.

31 జలె, ఆగాసుమ్ బుఁయి నాసెనుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడె ఎద్దరె పిట్టితి నాయ్.

32 “జలె, కేన్ దీసిక ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెయిందె గే, జా దీసిక కేన్ గడియక జెయిందె గే, దేముడు జలొ అబ్బొక పిట్టవ కేన్ మాన్సు జలెకు, పరలోకుమ్చ దూతల్ జలెకు, దేముడు అబ్బొచొ పుత్తుసి జలెకు, కోయి నేనుమ్.

33 జాకయ్, జాగర్త తెన్ తా, తెలివి తా, ప్రార్దన కెర్తె తా. జా కాలుమ్ కెయఁక జెయెదె గే నేన్సు.

34 ఆవ్ అప్పె దేముడు జలొ అబ్బొతె గెతిసి, ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతిసి కీసి మెలె, ప్రయానుమ్ గెతో మాన్సు కెర్తెన్చి రితి జయెదె. జో మాన్సు గెచ్చుక బార్ జతి పొది, జోక కలుగు జతిసి జోచ గొత్తి సుదల్క రకితి రితి జోవయింక అదికారుమ్ దా, జోవయింక ఎక్కిలోక

కమొ దా, గుమ్ముమ్ రకితోసా ఎక్కిలోక రకవ, ఉట్ట గెచ్చెదె. అంచి తెన్ కి దస్సి.

35 “జలె, తుమ్ జాగర్త తెన్ రకితె తా. కిచ్చొక మెలె, గేర్చొ ఎజొమాని కెర్లి రితి ఆవ్ ఉట్ట గెలె, సంజెక జెయిందె గే, సొక్కుక జెయిందె గే, కుకుడొ వాంసెనె జెయిందె గే, పెందలె జెయిందె గే, కెడ్డొడక జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు.

36 తెలివి తా రకితె తా. నెంజెలె, తుమ్ నే రకితె నిజిల్ రితి బదుకుమ్ జా తిలె పొది ఆవ్ అయ్లె, దెకిలె, తుమ్ కిసి జస్సె!

37 తుమ్కయ్ మెన నాయ్, ఎత్కిజిన్ మాన్సుల్క ఆవ్ కిచ్చొ జాగర్త సంగితసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె ఆవ్ అన్నె జెతిస్క తెలివి తెన్ రకితె తా” మెన సిన్సుల్క యేసు ఈంజ బోదన ఎత్కి సంగిలన్.

14

యేసుక మారుక మెన వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట కెర్లిసి
(మత్త 26:1-5; లూకా 22:1-2; యోహా 11:45-53)

1 దొరతి గెలి పిమ్మట్* పస్కా పండుగు, జలె నే పులయ్ల పొడియొ కతి పండుగు, నే జెతె అగ్గె, వెల్లెల పూజర్లు చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కుట్ట ఉచర ఉచర, “కిసి కెర జలెకు గుట్టు తెన్ యేసుక అప్పొయి దెర మారుమ” మెన ఆస తెన్ తిల.

2 గని, “పండుగు పొది పొని, కిచ్చొక మెలె పండుగ్క బెర అయ్ల పైజల్ కుమ్మత్ తెన్ గగ్గొల్ జా అమ్క బలె అల్లర్ కెరుల.”

3 యేసు బేతనియ గవ్వి గెచ్చు, సీమోను మెలో వెల్లి రోగుమ్ జా తిలో ఎక్కిలోచి గెరి తా, అన్నిమ్ కంక వెన తతికయ్, ఏక్ తేర్బోద

* 14:1 14:1 పూర్ణమ్ పొది యూదుల్ ఐగుప్తు దేసిమి తా గతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతొ ప్రబు రచ్చించువ కెర్లిసి ఏద కెర్లి పండుగు, ఈంజ. ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఏద కెరుల మెలె, ‘అమ్చ యూదుల్క విడ్డల్ కెర్లు’ మెన ఐగుప్తు దేసిమ్చ కుటుంబల్ ఎత్కిచ తొల్పుర్ జల మున్సుబోదల్క దూత మార్లిన్తె యూదుల్చ తొల్పుర్ బోదల్ నే మొర్తి రితి ప్రబు జోవయింక పిట్టయ్లసి ఏద కెరుక. తెదొడి, పూర్ణమ్చి జా రాతి కేన్ గెరి యూదుల్ తిల గే, జా గేర్చ దార్బంద్రల్తె అర్చితుమ్ జలొ ఏక్ మెండపిల్లచి లోయి దెరవుల, చి దూత దెకిలె, జా గేర్చ తొల్పుర్ బోదక మారె నాయ్.

ఒగ్గర్ విలువచి వాసెన తేలుచి బుడ్డి దెరన జా, జా బుడ్డి పుట్టవ కెర యేసుచి బోడి ఉప్పిరి సువిలి.

4 ఒత్త తిలస సగుమ్జిన్ కోపుమ్ జా “ఈంజ తేల్ ఇసి పాడ్ కెరుక కిచ్చొక?

5 ఈంజ తేల్ సొవ్వు పుంజొ వెండ్లుచి కంట అన్నె డబ్బుల్ క వికుక జతి, చి బీద సుదల్ క దర్ముమ్ దెంక జతి” మెన లట్టబన, జా తేర్ బోడక గోల కెర్ల.

6 జలె యేసు, “ఇన్నెక గోల కెర నాయ్. కిచ్చొక ఇన్నెక ఉన్నుర్ కెర్తసు? అంచి రిసా ఈంజ కెర్లిసి వెల్లో కామ్.

7 బీద సుదల్ కెయెక కి తుమ్చి తెన్ తవుల చి రిసా తుమ్క కెయెక ఇస్టుమ్ అయ్లె, జోవయింక దర్ముమ్ దెంక జయెదె. గని ఆప్ కెయెక తెయెక తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె ఇసి తయె నాయ్.

8 ఇన్నెచి అత్తి తిలిసి సర్లక ఈంజ కెర అస్సె. ఆప్ నే మొరై అగ్గె, అంక నే రోవితె అగ్గె, అంచి ఆగ్ తెయార్ కెర్తి గుర్తు రితి కెర అంక ఈంజ తేల్ బోడి సువ దా అస్సె.

9 అన్నె ఆప్ తుమ్క కిచ్చొ నిజుమి సంగితసి మెలె, ఒండి లోకుమ్తె కేనె అంచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుల గే ఒత్తయ్ ఈంజ అప్పె కెర్లిసి సంగ, ఇన్నెచి రిసా ఉచరవడుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యూదా మెలొ సిస్సుడు యేసుక దెర దెంక ఒప్పున్సిని
(మత్త 26:14-16; లూకా 22:3-6)

10 యేసుచ బారజిన్ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో ఇస్కరియోతు గవ్విచొ యూదా మెలొసా, తెదొడి జో, యేసుక దెర వెల్లెల పూజర్లుచి అత్తి దెంక ఉచర, జోవయింతె గెచ్చు, సంగిలన్.

11 జేవ్ నూన సర్ల జా, “తుక డబ్బుల్ దెమ్దె” మెన ఒప్పున్తికయ్, యేసుక కిసి కెర కెయెక దెర దెంక గే, యూదా వాట్ చజితె తిలొ.

12 నే పులయల పోడియెు కతి పండుగ్చి మొదొల్ కెర్తి దీసి, మెలె, 'పస్కా' మెన మెండపిల్లక అర్చితుమ్ దా †జోచి లోయి సుఁవెతి దీసి, సిస్సుల్ యేసుక "తుయి పస్కా అన్నిమ్ కెర్తి రిసా అమ్ కేన్ టాన్ తెయార్ కెరుక?" మెన జోక పుసిల.

13 జో సిస్సుల్తె దొగులక పాసి బుకారా, "తుమ్ ‡పట్టుమ్తె గెచ్చ, చి పట్టుమ్ తెడి వెసిలదు మెలె, పాని వయితొసా ఎక్కిలో తుమ్క దన్నుల్ జయెదె. జోచి పట్టి గెచ్చ,

14 చి కేన్ గెరి జో పెనెదె గే, జా గేర్చొ ఎజొమానిక తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలె, 'అంచ సిస్సుల్ తెన్ ఆవ్ పస్కా అన్నిమ్ కతి గది కేన్?' మెన అమ్చొ గురుబాబు పుసితయ్ మెన సంగ, చి

15 తెయార్ కెర్లి వెల్లి అంతస్తు గది ఏక్ తుమ్క దెకయెదె. ఒత్తయ్ అమ్చి రిసా పస్కా అన్నిమ్ తెయార్ కెర తా" మెన యేసు సంగిలన్.

16 జేవ్ సిస్సుల్ బార్ జా పట్టుమ్తె గెచ్చ, జో సంగిలి రితి ఎత్తి జర్గు జా అస్సె మెన దెక, జా పస్కా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి తెయార్ కెర్ల.

17 సాంజ్ జతికయ్, యేసు జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ జా గదితె జా కెర,

18 జేవ్ వెన అన్నిమ్ కెర్తె తతికయ్, యేసు "తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ అంచి తెన్ కతసతె ఎక్కిలో అంక దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్ప కెర దెయెదె" మెన సంగిలన్.

19 ఇసి సంగితికయ్, జేవ్ దుకుమ్ జా, "ఆవ్ గె?" మెన ఎక్కిలోచి పడ్డొ ఎక్కిలో ఎత్తిజిన్ సంగుక దెర్ల.

20 జలె, జో జోవయింక, "తుమ్ బారజిన్తె ఎక్కిలో దస్సి కెరెదె. అంచి తెన్ ఆతు తప్పెలయ్ పోడి బెద బుడ్డయ్తో ఎక్కిలో.

21 ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మిలోసాచి రిసా రెగిడ్లి లెక్క ఉట్ట గెచ్చిందె. గని, అయ్యె! ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మిలోసాక కేన్ మాన్సు దెర విరోదుమ్

† 14:12 14:12 యేసు కి కంజ పస్కా పండుగు పొది మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్త అర్చితుమ్ జా జోవయించి లోయి సుఁవె దెయెదె. ‡ 14:13 14:13 మెలె యెరూసలేమ్ పట్టుమ్.

నుదల్చి అత్తి సొర్ప కెర దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చచి రిసా జో నే జెర్మ తిలె జోక చెంగిల్ తత్తి!” మెన సంగిలన్.

22 యేసు, సిస్సుల్ జా పస్కా అన్నిమ్ కెర్తె తా, యేసు పోడియొ దెరన “దయ కెర్లది” మెలి రితి కీదేముడు అబ్బోస్క జోబర సంగ కెర, జా పోడియొ మోడ, సిస్సుల్క వంట దా, జోవయింక “తుమ్ ఈంజ కడన కా. అంచి ఆగ్గేక ఈంజ గుర్తు జయెదె” మెన కెర,

23 ఏక గిన్నచి ద్రాచ రస్సుమ్ దెర, దేముడు అబ్బోస్క అన్నె ఉచర, సిస్సుల్క దెతికయ్, జేవ్ ఎత్కిజిన్ జా గలన్చి ద్రాచ రస్సుమ్ వర్స తెన్ పిల.

24 తెదొడి యేసు “ఈంజ రస్సుమ్ కిచ్చొచి గుర్తు మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా అంచి లోయి నూయి జంక అస్సె మెన అంచి నొవి ప్రమానుమ్.

25 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ నిజుమి సంగితసి మెలె, అబ్బొసి జలో దేముడుచి రాజిమ్తె ఆవ్ నొవర్ పితె ఎద, ఇసి ద్రాచ రస్సుమ్ పియి నాయ్” మెన సిస్సుల్క సంగిలన్.

బమ్మ జా అంక ములితె మెన సంగిలిసి

26 తెదొడి జేవ్ దేముడుక గనుమ్ గాయ కెర బార్ జా, ఒలీవ మెట్టయ్ ఉట్ట గెల.

27 యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఎత్కిజిన్ బమ్మ జా అంక ములితె. కిచ్చొక మెలె,

మెండల్ రకితోసొక ఆవ్ మొరయిందె, చి జోచ మెండల్ ఎత్కిజిన్ చెదుర్ప జా గెచ్చుల, మెన దేముడు కోడుతె రెగ్గయ్లిసి నెరవెర్పుప జంక అస్సె.

28 గని ఆవ్ అన్నెజీవ్ జా ఉట్టి పిమ్మట్క, తుమ్చి కంట అగ్గె గలిలయ ప్రాంతుమ్తె గెచ్చిందె” మెన ప్రమానుమ్ కెర్లన్.

29 యేసు ఇసి సంగితికయ్, పేతురు జోక “ఎత్కిజిన్ తుక ములితెకి, ఆవ్ తుక ములి నాయ్” మెన సంగిలన్.

§ 14:22 14:22 ‘దేముడు అబ్బొసి’ మెన కేన్ సుట్టు రెగ్గ తిలె, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రిసా సంగితయ్.

30 జలె యేసు జోక, “తుక ఆవ్ కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆజి రాతిక, కుకుడొ తివ్వెరి నే వాసితె అగ్గె, ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తుయి తివ్వెరి సంగితె” మెన సంగిలన్.

31 దస్సి సంగిలే కి, పేతురు బమ్మ తెన్ “ఆవ్ తుచి తెన్ మొరుక అస్సె మెలె కి, ఆవ్ తుక ‘నేని’ మెన కెయ్యక కి సంగి నాయ్” మెన పేతురు గట్టిజ సంగిలన్. జేవ్ సిస్సుల్ ఎత్కిజిన్ దస్సి సంగిల.

గెత్తేమనే తోటతె

(మత్త 26:36-46; లూకా 22:39-46)

32 ఒత్త తెంతో యేసు సిస్సుల్ గెత్తేమనే మెంతి తోటతె గెచ్చ, జో “ఆవ్ ఒత్తల్తో గెచ్చ ప్రార్దన కెర జెతి ఎది ఎద తుమ్ ఇన్నె వెన తా” మెన జేవ్ సిస్సుల్క సంగ,

33 ఎక్కి పేతురుక, యాకోబుక చి యోహానుక పట్టి కడన ఇదిల్ దూరి గెచ్చ తా, దుకుమ్ జా మెన్నుతె ఒగ్గర్ బాద సేడుక దెర్లొ. దస్సి బాద సేడ,

34 “అంచి పెట్టి తిలి దుకుమ్క మొర గెచ్చుక జయెదె. తుమ్ ఇన్నె తెలివి తెన్ రకితె తా” మెన సంగ,

35 సగుమ్ దూరి గెచ్చ కెర, సెర్ను సేడ, దేముడు అబ్బొన్క ఇసి మెన ప్రార్దన కెర్లన్. “ఓ బ, తుక జంక తిలెగిన, ఈంజ దుకుమ్ జతి గడియ నెంజిలె, జతి లెక జలె అంక పిట్టవు” మెన అన్నె,

36 “ఓ బ, ఎత్కి తుచి అత్తి అస్సె. ఈంజ గిన్నుచి ఆవ్ నే పితి రితి అంక పిట్టవు. గని అంచి ఇస్టుమ్ పోని. తుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జవున్” మెన ప్రార్దన కెర,

37 జేవ్ సిస్సుల్తె ఉట్ట జా, జేవ్ నిజ అస్తి మెన దెక కెర, పేతురుక, “ఓ సీమోను, తుయి నిజ అస్సిన్ గే? ఎక్కి గడియ జవున్ రకితె తంక నెత్తిర్లది గే?

38 జెత అల్లర్తె తుయి పాపుమ్ నే కెర్తి రితి జాగర్త తెన్ తా, ప్రార్దన కెర్తె తా. ‘అత్తు నిదానుమ్ అస్సె’ మెన ఉచరల్లెకి, అగ్గెక సెక్తి నాయ్,” మెన పేతురుక యేసు సంగిలన్.

39 అన్నెక్ సుట్టు ఇదిల్ దూరి ఉట్ట గెచ్చ కెర, తొలితో ప్రార్దన కెర్ల కొడె, అన్నెక్ సుట్టు ప్రార్దన కెర్లొ.

40 దస్సి ప్రార్దన కెర, అన్నె బుల జా, జేవ్ సిస్సుల్ గూన్క నెత్త కెర నిజ అస్తి మెన దెకిలన్. దెకితికయ్, జేవ్ లాజ్ జా, జోక కిచ్చొ సంగుక గే నేన గెల.

41 అన్నెక్ సుట్టు కి యేసు దస్సి గెచ్చ అన్నె జా, మొత్తుమ్ తివ్వెరి జేవ్ నిజలిసి దెక, “అప్పెకయ్ సెలవ్ కడన నే రకితె నిజ అస్సున్ గే? సాలు. ఈందె సమయుమ్ జా గెలి గే. ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా పాపుమ్ కెర్తసచి అత్తి దెర్ను సేడిందె.

42 జొమ్మ, గెచ్చుమ! ఓదె, అంక దెర దెతోసా పాసి జా అస్సె” మెన జోవయింక సంగిలన్.

యూదా చి జనాబ్ యేసుక దెరుక అయ్లిసి

43 యేసు దస్సి లట్టబై తతికయ్, జోచ బారజిన్ సిస్సుల్తె అగ్గె బెద తిలో యూదా పావ అయ్లో. వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తనచి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయల జనాబ్ కి, కత్తులు డండల్ దెరన, యూదా తెన్ అయ్ల.

44 జలె ఈంజ నే జతె అగ్గె, “కక్క ఆవ్ చుంబిందె గే, జొయ్యి యేసు. జోకయ్ దెరన కో నే పిట్టయ్తి రితి చెంగిల్ రక కడన” మెన యేసుక దెర దెతో యూదా జేవ్ జనాబ్క గుర్తు సంగ తిలన్.

45 జో అయ్లి బేగి, యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు” మెన సంగ చుంబితికయ్,

46 జేవ్ బెద అయ్లస యేసుక దెర్ల.

47 జలె, ఒత్త టీచొ జా తిలో ఎక్కిలో కత్తి కడన, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచొ గొత్తి సుదొక పెట జోచొ కండ్లొ కండ గెలన్.

48 తెదొడి జోక దెర్లసక యేసు, “ఆవ్ కిచ్చొగె చొర్లయ్ గే, చి తుమ్ కత్తులు డండల్ దెరన అంక దెరుక తుమ్ అయ్లదు గే?

49 ఆవ్ రోజుక తుమ్చి తెన్ దేముడుచి గుడితె తా బోదన కెర్లె కి, జా పొది అంక దెర్ను నాయ్. జలె, దేముడుచి కొడెతె రెగిడ్లిసి ఎత్తి జర్లు జవున్!” మెన సంగిలన్.

50 జలె, సిస్సుల్ ఎత్కిజిన్ బమ్మ జా, జోక ముల దా ఉట్ట నిగిల.

51 జలె, పట్టి బందన తిలో ఏక్ ఉబెడొ యేసుచి పట్టి గెతె తిలన్ యేసుక కడ నెత మాన్సుల్తె సగుమ్జిన్ జో ఉబెడొక దెర్ల.

52 గని, జో జా పట్టి సేడవ దా డుమ్డొయ్ ఉట్ట నిగిలన్.

ఎత్కిక వెల్లో పూజరిచి మొక్కె యేసుక పరిచ్చు కెర్లిసి

53 *యేసుక ఎత్కిక వెల్లో పూజరితె కడ నిల. ఒత్త కడ నెతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్ సికడ్తన, వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ ఒత్త బెర తిల.

54 పేతురు, జలె, దూరి దూరి తా యేసుచి పట్టి జా జా, జో ఎత్కిక వెల్లో పూజరిచి వీదె పెన, ఆగితె తపితి రిసా జమాన్లు తెన్ వెన తిలో.

55 వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెలో సబ కెర్తన ఎత్కిజిన్ యేసుక మార గెలుక మెన జోక నేరిమ్ వయడ్తి సాచిక చజితె తిల, గని సరి జతి సాచి దొర్కు జయె నాయ్.

56 మెలె, ఒగ్గర్జిన్ జోచి ఉప్పిరి అబద్దుమ్ సాచి సంగిలే కి కచి, కచి సాచి ఎక్కి రితి జయె నాయ్.

57-58 తెదొడి, సగుమ్జిన్ టీవొ జా, “మాన్సు బందిలి ఈంజ దేముడుచి గుడి సేడవ కెర తిర్తకయ్ మాన్సు నే బందిలి ఏక్ దేముడుచి గుడి బందిందె, మెన ఈంజొ సంగిలిసి సూన్లమ్” మెన అబద్దుమ్ సంగిల.

59 గని జేవ్ సంగిలి సాచి కి సరిగా బెదె నాయ్.

60 తెదొడి, ఒత్త తిల మాన్సుల్చి నెడ్మె ఎత్కిక వెల్లో పూజరి టీవొ జా కెర, యేసుక “ఈంజేవ్ సంగితిన్క కిచ్చొ జబాబ్ దెంక నెతిర్ని గే? ఈంజేవ్ తుక కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్తతి?” మెన పుసిలన్.

61 గని యేసు తుక్లె తా, కిచ్చొ జబాబ్ కి సంగె నాయ్. యేసు తుక్లె తతికయ్, ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జోక అన్నె “పరలోకుమ్ తిలో అమ్చొ

* 14:53 14:53 'ఎత్కిక వెల్లో పూజరి' మెలె, వెల్లెల పూజర్లు మొత్తుమ్తె ఎక్కిలో ముక్కిమ్చొ పూజరి జయెదె. తెదొడి కయప మెలోసా ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జా తిలో.

దేముడు ప్రబుచో పుత్తున్ జలో క్రీస్తు తూయి గే?” మెన యేసుక పుసితికయ్,

62 జో “అవ్వి. అన్నె, ఆకర్క, ఎత్కి సెక్తి అదికారుమ్ తిలోసాచి ఉజెతో పక్కయ్ ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా వెస తతిసి కి, ఆగాసుమ్చ మబ్బుల్ తెన్ ఆవ్ పరలోకుమ్ తెంతో అన్నె ఉత్త జెతిసి కి తుమ్ దెకితె” మెన సంగిలన్.

63 ఇసి సంగితికయ్, జో ఎత్కిక వెల్లో పూజరి కోపుమ్ జా, జో గలన్లి దిగిల్ సాక్క చిరన గెల కెర, “అన్నె సాచి సంగితన అమ్క అక్కర్ నాయ్.

64 దేముడుక ఆవ్ సమ్మందుమ్ జతసి మెన ఈంజో సంగ ప్రబుచి విలువ కడ వెల్లి పాపుమ్ కెర్తిసి తుమ్ ఎత్కిజిన్ సొంత సూన్లదు, తుమ్ కిచ్చో తీర్పు సంగితె?” మెన సబ కెర్తనక పుసితికయ్, “మొర్తి సిచ్చుచి తప్పు కెర అస్సె” మెన జేవ్ ఎత్కిజిన్ తీర్పు సంగిల.

65 తెదొడి జోవయింతె సగుమ్జిన్ యేసుక తుంకుర్క దెర, నిస్సారుమ్ కెర్ల. అన్నె, జోచి మొక్కె పాలుమ్ డంక దా జోకపెట, “తుక కో పెట్ల గే, తుయ్ క్రీస్తు గే సంగు!” మెన కొంకడ్ల. అన్నె, జమాన్లు జోక ఎత్తివాట్ దెబ్బల్ పెట గెల.

“జోక నేని” మెన యేసుచి రిసా పేతురు సంగిలిసి
(మత్త 26:69-75; లూకా 22:56-62; యోహా 18:15-18,25-

27)

66 పేతురు ఎట్టాతో వీదె తతికయ్, జో ఎత్కిక వెల్లో పూజరితెచి తేరబోద గొత్తి సుది ఎక్కిల్ జా కెర,

67 పేతురు ఆగితె తపిత్ తిలిసి దెక కెర, “తుయి కి నజరేతు గవ్విచో యేసు తెన్ తిలది, గెద” మెలి.

68 ఇసి మెన సంగితికయ్, “నాయ్, గెద. తుయి సంగితిసి కిచ్చో గే, ఆవ్ నేని. అంక అర్దుమ్ జయె నాయ్” మెన సంగ, జా వీదెచి ఒత్తల్తోచి గుమ్ముమె ఉట్ట గెలన్.

69 గని జా గొతిమాన్సు జోక ఒత్త అన్నె దెక, “ఈంజో కి జోచ సిస్సుల్తె ఎక్కిలొ” మెన ఒత్త టీవో జల నుదల్క సంగితికయ్,

70 పేతురు అన్నె, “ఆవ్ నెంజి” మెన సంగిలన్. అన్నె గడియ గెతికయ్, ఒత్త తిలస పేతురుక దెక, “తుయి, నిజుమి జోతె తిలోసా. తుయి కి గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచో మాన్సు గెద?” మెన సంగిల.

71 జాకయ్ పేతురు, “తుమ్ సంగిలో మాన్సుక ఆవ్ నేని” మెన సాపెన గల కెరన ఒట్టు గలనుక దెర్తికయ్,

72 బేగి కుకుడో వాణిలన్. జలె ఇన్నెతెన్ దొవ్వెర్ జలి, చి “కుకుడో తివ్వెరి నే వాణితె అగ్గె, తుయి అంక ‘నేని’ మెన తివ్వెరి సంగితె” మెన యేసు అగ్గె సంగిలిసి ఏదస్ట కెర, పేతురు ఎదివాట్ దుకుమ్ జా ఏడ గెలన్.

15

పిలాతు యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 27:1-2,11-14; లూకా 23:1-5; యోహా 18:28-38)

1 రాత్ పయితికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, వెల్లెల మాన్సుల్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన, వెల్లి సబ కెర్త సుదల్ ఎత్తిజిన్ బెద వెన, యేసుక కిచ్చో కెరుక గే ఉచర, జోక బంద కడన, *అదికారి జలో పిలాతు మెలోసాతె సార్ప దిల.

2 పిలాతు యేసుక దెక, “తుయి గే యూదుల్చో రానో?” మెన పుసిలన్, చి యేసు “తుయి సంగిలి రితి” మెన జబాబ్ దిలన్.

3 తెదొడి వెల్లెల పూజర్లు యేసుక ఒగ్గర్ నేరిమ్లు వయడ్డికయ్,

4 పిలాతు మెలో జో అదికారి జోక అన్నె, “తుయి జోవయింక కిచ్చో జబాబ్ దెసి నాయ్ గే? ఈందె, తుక కెత్తి నేరిమ్లు వయడ్డితి గే నూసు”, మెన సంగిలన్.

5 గని యేసు అన్నె కిచ్చో జబాబ్ దిలో నాయ్, చి రిసా పిలాతు ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జలో.

6 జలె, జా పండుగు పొది, ప్రెజల్ కోర్ప జలో కేన్ జలెకు జేలి జలోసాక ముల దెంక పిలాతుక అలవాట్ జా అన్నె.

* 15:1 15:1 రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్ జా దేసిమ్ ఆక్రమించుప కెర ఏలుప కెర్త తతికయ్, జా రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ని పిలాతు అదికారి జా అన్నె.

7 జలె, ప్రబుతుమ్క విరోదుమ్ జా అదికారుల్క విత్తేకుమ్ కెర అత్య కెర్ల మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ జా పొది జేల్తె తిల. జోవయింతె బరబ్బు మెలో ఎక్కిలో తిలో.

8 జలె, ఒత్త తిల జనాబ్ పిలాతుచి పాసి బెర జా కెర, “తుయి ఈంజ పండుగ్క అలవాట్ జలి రితి అమ్క కెరు!” మెన బలవంతుమ్ కెర్ల.

9 జాకయ్ జో పిలాతు జోవయింక “తుమ్ యూదుల్క †రానొ జలోసాక తుమ్క ఆవ్ ముల దెంక తుమ్చి ఆస గే?” మెన పుసిలన్.

10 కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి గోసకయ్ వెల్లెల పూజర్లు యేసుక జో తెన్ ఆన అస్తి మెన జో జానె.

11 గని, “ ‘యేసుక పొని. బరబ్బుక ములు!’ మెన సంగ” మెన వెల్లెల పూజర్లు జేవ్ బెర తిల జనాబ్క సికయ్తె తిల.

12 తెదొడి పిలాతు జేవ్క అన్నె, “దస్సి జలె, తుమ్ యూదుల్చొ రానొ మెలోసాక ఆవ్ కిచ్చొ కెరుక?” మెన పుసిలన్,

13 చి జేవ్ జనాబ్ “జోక సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన ఒర్చిల.

14 జేవ్ ఇసి జతికయ్, పిలాతు అన్నె, “కిచ్చొక? కిచ్చొ నేరిమ్ కెర అస్సె?” మెన పుసిలన్. గని జేవ్, అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్ విస్సుమ్ తెన్ “సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన గట్టిజ కేకుల్ గలిల.

15 జాకయ్ పిలాతు, ప్రెజల్క ముద్దొ కెరుక మెన, జేవ్ సంగిలో బరబ్బుక ముల కెర, యేసుక కొర్డల్ తెన్ పెటవడ, ‘జోక సిలువతె గల్లు, జలె’ మెన సార్లు దిలన్.

జమాన్లు యేసుక కొకడ్డిసి

16 తెదొడి అదికారితెచ జమాన్లు సుదల్ యేసుక ‘ప్రేతోరియమ్’ మెంతి అదికారి గేర్చి తెడిచి గదితె కడ నా కెర, సయ్న్యమ్ ఎత్కిజిన్క ఒత్త బుకారా కెర,

† 15:9 15:9 యేసుక ‘యూదుల్చొ రానొ’ మెన సంగిలె, వెల్లెల పూజర్లు కోపుమ్ జవుల మెన జోవయింక కొకడ్డి రిసా దస్సి మెలన్.

17 † ఊద రంగుచొ ఏక్ పాలుమ్ జోక గల దా, కంటక ఏక్ కిరీటుమ్ గంచ కెర, జోచి బోడితె గల దా కెర,

18 యూదుల్చొ రానొ, తుక జెయ్యి, జెయ్యి! మెన కొకడ కొకడ జొకర,

19 ఏక్ డండొ తెన్ జోక బోడి పెట, జోక తుంక కెర, సెర్ను సేడ జొకర కొకడ.

20 దస్సి దూసుప కెర్లి పిమ్మట్, జోక గల తిలి ఊద రంగుచొ పాలుమ్ కడ గెల కెర, జోచొ సొంత పాలుమ్ జోక అన్నె గల కెర, జోక సిలువతె గలుక మెన కడ నిల.

యేసుక సిలువతె టీవడ మార్గిసి

(మత్త 27:32-44; లూకా 23:26-39; యోహా 19:17-19)

21 వట్టె గెతె తతికయ్, కురేనియు దేసిమ్చొ సీమోను మెలో ఎక్కిలో పాసిచి బయిలె తెంతొ జా, ఒత్త పావెలన్. జో, అలెక్సాండ్రు రూపు మెల దొగులక అబ్బొసి జయెదె. జలె, జోకయ్ “యేసుచి సిలువ తుయి వయు” మెన జమాన్లు సుదల్ బలవంతుమ్ కెర్ల.

22 జలె, యేసుక గొల్లొతా మెలి మెట్టయ్ కడ నిల. ‘గొల్లొతా’ మెలె, ‘గిడ్డి పొలికచి టాన్’. జలె, జోక ఒత్త కడ నా కెర,

23 నొప్పి తొక్కి కెర్తి ఓస్తు బెదయ్లి ద్రాచ రస్సుమ్ యేసుక సయన్యమ్ సుదల్ “పి” మెన దిలెకి, పియె నాయ్.

24 తెడొడొ జోక ఏక్ కీసిలువతె గల టీవడ సిలువక బుయ్యె రోవ కెర, “జోచ పాలల్ వంటనుమ” మెన చీటి గల వంటన్ల.

25 జోక సిలువతె గలిలి సమయుమ్ కెర్ది జలి మెలె, పెందలె నొప్పు గంటల్ జలి.

† 15:17 15:17 ఎరన చి సీలిమ్ రంగుల్ బెదయ్లె, ఊద రంగు జయెదె. § 15:24 15:24 ‘సిలువ’ కీసి తయెదె మెలె, ఏక్ టీవేతి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్నుండల్ బెదవుల. సిచ్చ జతొ మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్గవ కెర, జోచ అత్తొ చట్టొ చంపొ కెరవ, అత్తొచట్టొతె మేకుల్ పెట సిలువ బుయ్యె టీవ రోవ కెర దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతొనొ దస్సి ఒడయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చ, జా.

26 “* యూదుల్చొ రానొ, ఈంజొ” మెన జోచి నేరిమ్ రెగిడ్లి దార్నిగండ యేసుచి బోడిచి ఉప్పిరి సిలువతె ఒడోవ దిల.

27 అన్నె, ఉజెతో పక్క ఎక్కిలోక, డెబ్బి పక్క ఎక్కిలోక, దొగుల చోర్లక ఎక్కెక్ సిలువల్తె గలిల.

28 † జేవ్ తెన్ దేముడు పూర్గుమ్ రెగ్డయ్లి ఏక్ కోడు నెరవెర్చువ జలి.
 “జో పాపుమ్ నెంజిలోసా జలెకి, నేరిమ్ వయడ, జోక ‘పాపుమ్ కెర్లోసా’ మెన పాపుమ్ కెర్లస తెన్ బెదవ సిచ్చ కెర్ల.”

సిలువతె తతికయ్ జోక మాన్సుల్ కొకడ్లిసి

29 జా వాట్ గెతె తిల మాన్సుల్ యేసుక ఆఱన, ఆఱన బోడి దున్నొవ, “దేవులుమ్ సేడవ తిర్రత్తక అన్నె బందితోసా, తుయి.

30 జలె, తుక తూయి రచ్చించుప కెరన, జా సిలువ తెంతో ఉత్తు!” మెన జోక కొకడ దూసుప కెర్ల.

31 దస్సి, వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్లన తెన్ బెద జా, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఆఱన, ఆఱన “ఈంజొ వేర నుదల్క రచ్చించుప కెర్లన్, గని జోక జొయ్యి రచ్చించుప కెరనుక నెత్తె.

32 ఆమ్ దెక నంప కెర్తి రిసా, ఈంజొ క్రీస్తు, ఇస్తాయేలు ప్రెజల్చొ రానొ జలె, సిలువ తెంతో ఉత్త జెవును!” మెన యేసుక దూసుప కెర్ల.
 జో తెన్ బెదవ సిలువల్తె గలిల దొగుల చోర్లు కి జోక దూసుప కెర్ల.

యేసు మొర గెలిసి

(మత్త 27:45-56; లూకా 23:44-49; యోహా 19:28-30)

33 బార గంటల్ మెద్దెన్ జలి తెంతో, మొదొల్ కెర తిన్ని గంటల్ ఎద జా ఒండి దేసిమి అందర్ డంక తిలి.

34 జలె, తిన్ని గంటల్క యేసు, “ఏలీ, ఏలీ, లామా నబక్తానీ” మెన అరమయ్ బాస తెన్ “అంచొ దేముడు ప్రబు, అంచొ దేముడు ప్రబు, అంక కిచ్చొక ఆతు ముల దా అస్సిసి?” మెన గట్టిజ ఒర్ప దిలన్.

* 15:26 15:26 రోమ్ దేసిమ్చి నావ్ తెన్ ఏలువ కెర్లొ పిలాతు ఈంజ దార్ గండ రెగ్డ తిలన్; యూదుల్క కొకడ్లి రితి. యోహాను 19:19. † 15:28 15:28 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి రెగిడ్ల సగుమ్ పున్కల్తె 28 నంబర్చి కోడు తయ్ నాయ్.

35 జలె, ఒత్త టీవో జా తిలసతె సగుమ్జిన్ జా కోడు సూన కెర, “అదె, ఏలీయా పూర్గుమ్చొక బుకార్తయ్, కిచ్చొగె” మెల.

36 జోవయింతె ఎక్కిలో నిగ గెచ్చ, బూంజు రితి తిలి ఏక్ వస్తువ వెంట, అమ్డి ద్రాచ రస్సుమ్తె బుడ్డవ కెర, ఏక్ రివ్వతె బంద, చాంప కెర, జోక “పి” మెన దా, “అల్లె, ఇన్నెక సిలువ తెంతో ఉత్తవుక మెన ఏలీయా తోడ్ జా ఉత్త జెయెదె గే, నాయ్ గే దెకుమ!” మెన కొంకడ్లన్.

37 జలె, యేసు గట్టిజ కేక్ గల దా, ప్రానుమ్ ముల దిలన్.

38 మొర గెలి గడియయ్, దేముడుచి గుడితె ఒడోవ తిలి ‡తెర, ఉప్పిర్ తెంతో ఎట్టో ఎద చిరి జా దొన్ని గండల్ జా గెలి.

39 తెదొడి, యేసుక మొక్కె రక తిలో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లో యేసుక మొర గెలో మెన దెక కెర, “నిజుమి, ఈంజో మాన్సు దేముడుచొ పుత్తుసి జా తిలో” మెన సంగిలన్.

40 యేసు మొర్లి పొది, సగుమ్జిన్ తేర్బోదల్ దూరి తెంతో దెకితె తిల. జోవయింతె సగుమ్జిన్ కొన్న మెలె, మగ్దలేనే పట్టుమ్చి మరియు మెలి ఎక్కి దకిలో జలో యాకోబు అన్నెయోసే మెల ఉబెడల్చి కి మరియు మెలి అయ్యసి, పడ్డో సలోమే మెలి ఎక్కి తిల.

41 యేసు తిలి ప్రాంతుమ్తె బుల్తె తిలి పొది, ఈంజేవ్ తీగ్గ జోవయించి పట్టి గెచ్చ సవైచన కెర్తె తిల. యేసు యెరూసలేమ్తె ఉట్ట అయ్లి పొది అన్నె ఒగ్గర్జిన్ తేర్బోదల్ కి జా తిల. జో మొర్లి పొది, జేవ్ కి సిలువ తిలిన్తె రకితె తిల.

యేసుచి పీనుమ్ వెంట గెలిసి

(మత్త 27:57-61; లూకా 23:50-56; యోహా 19:38-42)

42 యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి జయెదె, జలె జా దీసి సెలవ్ కడన్లి దీన్క అగ్గెచి దీసి.

43 జలె సాంజ్ జలి పొది, యూదుల్చి వెల్లి సబతె బెదితో ‘చెంగిలో మాన్సు’ మెన ఎత్తిజిన్ జాన్తో, అరిమతయ్ గవ్విచొ యోసేపు,

‡ 15:38 15:38 ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లో పూజరి వెర్సెక్క ఎక్కి సుట్టు పెన అర్పితుమ్ దెతి గదిక అడ్డు కెర్తి తెర, ఈంజ. § 15:40 15:40 ఈంజ మరియు యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3.

దయిరిమ్ కెరన, పిలాతు గెచ్చు, “యేసుచి పీనుమ్ జోక దా” మెన వెంట గెల్లి రిసా నజిలో. జో యోసేపు, ‘దేముడుచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమ్తె ఏలువ కెర్తి కాలుమ్ కెయక జెయెదె.’ మెన, నిదానుమ్ తెన్ రకితె తిలో.

44 జలె, పిలాతు “జో తెద్ది బేగి మొర గెలన్ గె?” మెన అన్మానుమ్ జా, పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లోక బుకారా, “నిజుమి జో తెద్ది బేగి మొర గెచ్చు అస్సె గే?” మెన పుసిలన్.

45 “నిజుమి మొర గెచ్చు అస్సె” మెన జో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లోచి అత్తి నూన, యోసేపు పీనుమ్ వెంట గెలుక మెన పిలాతు సెలవ్ దిలన్.

46 జాకయ్, జో విలువచి బట్ట ఆన, యేసుచి పీనుమ్ సిలువ తెంతో ఉత్తవ దా, జో పాలుమ్ పంగ్రవ దా, రంగ్ని పత్తుర్ డొల్లి కెరయ్లి బొరొచి మెస్సునె తె ఎంగ్గవ దా, జా బొరొచి గుమ్ముమె వెల్లో పత్తురు ఒన్కువ కెర డంకిలన్.

47 కేనె ఎంగ్గవ దా వెంట గల గే, మగ్గలేనే పట్టుమ్చి మరియు మెలిసి కి, యోసే మెలోసాచి * మరియు మెలి అయ్యసి కి దెకిల.

16

యేసు జివ్ జా ఉట్ట అస్సె

(మత్త 28:1-8; లూకా 24:1-12; యోహా 20:1-10)

1 సెలవ్ కడన్లి దీసి కేడ గెలి రాతి, మగ్గలేనే పట్టుమ్చి మరియు, యాకోబుచి అయ్యసి మరియు, సలోమే తెన్, యేసుక గాంసుక మెన, చెంగిల్ వాసిన తెల్ గెనన్ల, చి

2 జా * అయ్తర్ దీసి ఒగ్గర్ పెందలె ఉట్ట, బార్ జా, పొద్దు బార్ జలి సమయుమి జా మెస్సె పాశ,

3 “మెస్సె డంపిలో పత్తుర్ అమ్చి రిసా కో ఒన్కువ దెవుల గె?” మెన ఎక్కి తెన్ ఎక్కి †లట్టబై తిల.

* 15:47 15:47 ఈంజ మరియు యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3.

* 16:2

16:2 సత్తు పొదుల్తె అగేచి దీసి † 16:3 16:3 ఎక్కిల్ తెన్ ఎక్కిల్

4 ఇసి లట్టబ లట్టబ, ఉప్పిరి దెక, పత్తురు ఒన్ను జా అస్సె మెన దెకిల. జో పత్తుర్ ఒగ్గర్ వెల్లోచో.

5 తెదొడి, మెస్సె గెచ్చు వెస, కిచ్చొ దెకిల మెలె, జా మెస్సె తెడిచి ఉజెతో పక్క, చొక్కెల పాలల్ గలన తిలో ఉజెడొ రితో దేముడుచి దూత వెన అస్సె. జోక దెక, ఆచారిమ్ జా పంబ్ర జల.

6 జేవ్ ఇసి జతికయ్, జో దేముడుచి దూత జోవయింక “పంబ్ర జా నాయ్. సిలువతె గల మొర తిలో నజరేతు గవ్వెచొ యేసుక తుమ్ చజితసు. జో జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె. జో ఇన్నె నాయ్. ఈందె జోక ఎంగ్డవ తిలి ట్రాన్క అంకి గల.”

7 అస్సె, సిస్సుల్క, పేతురుక “తుమ్చి కంట అగ్గెతో, యేసు గలిలయతె ఉట్ట గెతయ్. తుమ్క జో అగ్గె సంగిలి రితి, జోక ఒత్త దెకితె మెన తుమ్ గెచ్చు సంగ” మెన దూత సంగిలన్.

8 జేవ్ తేర్బోదల్ బమ్మ తెన్ మెస్సె తెంతో బార్ జా, సిస్సుల్క జా కబుర్ సంగుక ఉట్ట నిగ గెల. గట్టిజ ఆచారిమ్ జా, అద్దుర్ జా గెచ్చు తిల, చి బియ్య కెర, సిస్సుల్క పిట్టవ, కక్క కి కిచ్చొ సంగితి నాయ్.

మగ్దల పట్టుమ్చి మరియక యేసు డీసిలిసి

9 యేసు †అయ్తర్ దీసి జీవ్ జా ఉట్ట, జా దీసి పెందలె మగ్దల పట్టుమ్చి మరియక తొలితో డీసిలన్. ఒగ్గర్ అగ్గె, జాచిక దెర్ల బూతల్క యేసు ఉదడ గెల తిలన్. జా తేర్బోద ఈంజయి.

10 జలె, యేసు జాక డీస్తికయ్, జా జో తెన్ బుల్లె తిల సిస్సుల్ జివ్వి అస్సె మెన నేన కెర దుకుమ్ జా ఏడ్తె అస్తి, మెన జా జాన కెర, జా మాస్సు జోవయింతె గెచ్చు కెర, “జీవ్ జా అస్సె. ఆవ్ సొంత దెక అస్సి” మెన సాచి సంగిలి.

11 గని జో జీవ్ జలిసి జా దెకిలిసి సూన్లె కి, తెదొడి నంప కెర్తి నాయ్.

12 ఒత్త తెంతో, బయిలుచి వట్టె దొగుల సిస్సుల్ ఇండ గెతె తతికయ్, యేసు, జోచి పొలిక ఇదిల్ వేర మార్పుప జా తా, జోవయింక డీసిలన్.

† 16:9 16:9 సత్తు పొదుల్తె అగేచి దీసి

13 తెదొడి జేవ్ దొగుల అన్నె బుల గెచ్చు, అన్నె సిస్సుల్క సంగిల. గని జేవ్ అన్నె సిస్సుల్ తెదొడి నంప కెర్తి నాయ్.

ఎగరజిన్ సిస్సుల్క యేసు డీసిలిసి

(మత్త 28:16-20; లూకా 24:36-49; యోహా 20:19-23; బారి కమ్మె 1:6-8)

14 జాచి పిమ్మట్, ఎగరజిన్ సిస్సుల్ అన్నిమ్ కంక వెస తిలి పొది, యేసు జోవయింక డీసిలన్, చి గోల కెర్లన్. జో జీవ్ జలి పిమ్మట్ జోక దెక తిలస, జోక సాచి సంగ తిలె కి, జేవ్ రాడ్ జీవ్ తెన్ తిలి రితి అన్యానుమ్ జా నంప నే కెర్తి రిసా గోల కెర్లన్.

15 తెదొడి యేసు సిస్సుల్క, “తుమ్ దేసిమ్లు ఎత్తితె గెచ్చు, లోకుమ్చ ఎత్తిక అంచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర.

16 కో నంపజయి గెచ్చులచి బాప్తిసుమ్ నజనుల గే, జేవ్ రచ్చించుప జవుల. గని కో నంప నే జవుల గే, మొర గెలె, సిచ్చతె గెచ్చుల.

17 “అంక నంపజతస తెన్ అంచి అదికారుమ్ అస్సె మెన కీస గుర్తులు తయెదె మెలె, అంచి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ గెలుల, జేవ్ అగ్గె నే సికిల బాసల్ తెన్ లట్టబుల,

18 అయివొక ఉక్ల దెర్లె జవున్, మొర్తిసి పిల్లె జవున్, జోవయింక ప్రమాదుమ్ జయె నాయ్. అన్నె, జొర్ణొ జబ్బుల్ తెన్ తిల మాన్సుల్క అంచి నావ్ తెన్ బోడి చడిలె, చెంగిల్ జవుల.”

19 ప్రబు జలో యేసు, జలె, సిస్సుల్ తెన్ లట్టబ బోదన కెర కేడయ్లి ఇదిల్ పడ్డె, జోవయించి మొక్కె ఆగాసుమ్తె వెగ, పరలోకుమ్తె దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్కయ్ వెసిలన్.

20 అన్నె, జో సంగిలి రితి, సిస్సుల్ కేనె ఒత్త గెచ్చు బోదన కెర్తె తతికయ్, ప్రబు జోవయింక తోడ్ తా జేవ్ సిస్సుల్చి అత్తి వెల్లో కమ్మె

కెరవ కెరవ, జేవ్ సంగిలి చి సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయ్లన్S.

S 16:20 16:20 మార్కుచి అత్తి రెగిడ్డి ఈంజ పుస్తకుమతె, ఈంజ అద్యయిమ్చి నొప్పు నంబర్ తెంతోచ కొణ్ణొ ముల, ఆకర్చి కొడు కొట్టు జవున్ మెలి రితి ఇదిలిసి కొడు కెయ్గె గలిల. గని దూతల్చి అత్తి సంగిలి కబుర్ ఎత్తి పేతురుక చి జోవయింతెన్ తిల సిస్సుల్క జేవ్ తేబోదల్ సంగిల. ఒత్త తెంతో, నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా యేసు జేవ్ సిస్సుల్క చెత్తర్ దిక్కుల్తె తెద్రవ దిలన్. యేసు తెన్ రచ్చన వాట్ దొర్కు జలి, చి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెద కెయ్క తెయ్క ఒత్త చెంగిల్ తంక జయెదె చి నుబుమ్ కబుర్, గెద. జా నుబుమ్ కబుర్ పరలోకుమ్చి సత్తిమ్ తెన్ అస్సె. కో పాడ్ కెరుక నెత్తిర్. తెద్దిలి.

lxxxvi

Kupia

Kupia: Kupia New Testament (New Testament)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kupia

Contributor: SIL International (in Asia)

All rights reserved.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files
dated 6 May 2025

7ccb2690-4432-5e86-88c1-f8ee976f30f4